

רסיסי ח"ק

אנאן 1831

בני אצה ארז

נולד ביום י' בתשרי תש"ה
4 באוקטובר 1944

נפול במלחמת ששת הימים
ביום כ"ז באייר תשכ"ז
5 ביוני 1967

נולד ביום כ"ב בטבת ת"ש
3 בינואר 1940

נפול במלחמת יום הכיפורים
ביום כ' בתשרי תשל"ד
16 באוקטובר 1973

יוד טריקי בלטרון
מריה מיזע

איקט אורק
דאז גאזדי

צילואים:
האשכחה, יז'צ'יק אחרים

אזא צאצא יוק

יוד לשומון בלטרן	
מרכז מידע	
31	
1982	
מסי פריט: 5082/1	

לא יועתק, כולו או נפטרו של התכו. אלא באשר הוועדה כתב בלבו.
רפוס ט. סבל בע"מ, הל-אמינ, ינואר 1985

מיקדש ליזכרם של בנינו

שנפל במלחמת יום הכיפורים 11834

שנפל במלחמת ששת הימים. 11811

ולזכר כל בנינו ובנותינו
שנפלו במלחמת ישראל,
מאז שיבה ציון בדורנו.

בני משפחתנו היקרים, חברים לנשק, ידידנו ביוגן ובשמחה, עמיתנו בעבודה היום יום בבנין ארצנו
ומשפחתנו, משפחה השכולה

הרניו מגיש לכם סיפור חייהם ימותם של בנינו, סיפור חיים קצרים שנגדעו ללא עת. סיפורו של דור
התקומה, שבנופלים ציוו לנו את החיים.

שבע עשרה שנים עברו מאז יצא אמנתך בראש פלוגתה. פרץ אה מערכי האויב הנצרי בפיתחת רפיה, ונפל
ראשון במערכה.

אחך עשרה שנים עברו מאז יצא גדיעך בראש גדודו למשימת פתיחת הדרך לצבאנו בחצותו אה התעלה.
ביביתו למטרה ללא לאות, להם ונפל כגבור ישראל.

ספר זה כולל לקט הטעי חיים, דברי חברים וידידים על בנינו אלה. לבנו דוי על עולמות צעירים אלה
שאיננו. כאבנו ללא נשוא. אנו מקווים שיבוא יום ונחזה בדרכי הנבואה: "לא ישא גוי אל גוי חרב",
וישראל ישכון לבטח בארצנו.

בבנין ארצנו ובגאולת העם ננחם.

התוכן

דף

5	תולדות; הגיגים וזכרונות, היבורים, הרצאות ושירים	:	שער ראשון
69	צדור מכתבים	:	שער שני
145	בשירות האומה; המלחמה והגבורה - אמבון	:	שער שלישי
179	בשירות האומה: המלחמה והגבורה - גדעון	:	שער רביעי
217	ניחומים - אמבון	:	שער חמישי
236	ניחומים - גדעון	:	שער שישי
255	ההנצחה והזכרון	:	שער שביעי

תולדות;
הג'ג'ים אזכרונות;
חיבורים, הרצאות ושירים

אשר-מעקב

4.1.1940

... והנה אהפול נהיית לאב, ודק היום בודע לי חרבר.
חרבר קר ב-כ"ב עבת התיש 3/1/1940 בשעה 9 בערב,

כן, הנני אב. בשמחה ובחרדה קיבלתי את ה ידיעה הזאת, ולבי מלא גיל ורגשות שונים על בדווי. ובמרה תקופה אחת תקופת הנקורים, והנה נכנסנו לתקופה שניה, תקופה של המשך הקיום הקצ-מי, של האני שלנו, של האני שלי ועלך. האים גודדים על פני תבל, המחשבים האחר את רעותו, והנה מצאו, נפגשו על פני היקום הזה, ובהיעוש האחד כשני וביעורו חיים חדשים. המשך האין-סופי של רצון הקיום של הטבע. לא יהיה קץ, החיים יורשים את שלטת. מבחשן השכל טוב, הפול הליים לפאנז ומיליונים, וכלפי מריטת הפזורים בכל פנות העולם הפרוץ ועקת הנולדים. בצייתת האם והרן הנולד יש המשך אחד.

והרהורים מתרהורים שונים עולים ונרקמים האחד ממני חכרו, ולפני עיני יעמוד היצור הרך, אחוז בזרועות האחות, משרר וצורת.

בזולך, איזה הוא ומה הוא? הגד נא יצור זקיר, הגד נא למה נוצרת, ומה יעבור עליך עוד על פני עולם זה? ולומר לא הוכל, ובס אני לא אוכל לומר מדוע ולמה באת לעולם. נזירה הטבע, שוט היקום מצליף עלינו לאמרן שרו ורבו וכפשתם את העולם, ובנייתם עולם חדש. אולם הייכט, חיי המרש, חיי כל אחד, יהיו זרועים מכשולים ואבני נגף רבים מספור. הנה האבק כולכם עם הטבע האכזרי, עם יצר האדם האכזרי, יצר האדם עם עצמו. ונאבקתם, וחתיתם ביים החיים, והוספתם עוד נזיכך אחד להתקדמות האדם, אבל את התגשמה השלמה, אף אחד טכט לא יראה. את הבניין השלם לא תקיפנו. כמחורה לקראת הנעלם, טעם החיים ושלמתם החיים.

בני, נולדת בתקופה קשה. תקופת הרת עולם הקבורה בהיסטוריה לא אחת, אין איש יודע מה יהיה מחר, מה ילך חיום הבא. כולנו נהמזים להאבקתם קשה מאוד, להאבקות על נשמת האדם, על חופש ודרור. אין איש יודע מה ילך יום.

בני, באת לעולם בתקופה אשר חלאת ממין האנושי חונקת בצחו-נחית. מיליונים אנשים נחונים לשמיטה, ועד היום עוד לא ברא השפן אימים כאלה אשר חלאתה דו הפול על יצורי אנוש על לא עוול כמעט. נולדת בתקופה אשר חלאתה דו הפול על העם היהודי, אצותו העם אשר אליים בשנים נושא את הדבל של הצדק והמוסר, את דבל חופש האדם כאשר הוא אדם, את טויון הגר והאזרח, הנושא זה אלפי שנים

את נט המרד נגד עושקי ימוס ושלטנה. והנה קט היא הצבור להם-מיד את הרוח האנושית כאדם ובנושא הדבל, אתה היהודי הנך הספרה להיציג אלה. אנו דור המוניט, דור הגלות וראשית הגאולה, הרטנו על נט את בנין המולדת. ארימונו על נט את ההורה האדם ליהודי וליהודי את האדם, מולדת הננו רובים לבנות לכל העט, לקבץ את שארית הפליטה הנדרסת ברגל על פני כל העולם, לחקים משאריה זו את העט.

לא קלים הם חיים אלה. מלחמה לנו כל החיים כול כוחות האדם והגלות הסנקטים בזמינו. מול ההיסוס האכזרי אשר הפתח בנו זה ימים ודורות. רובים אנו לבנות עם, הקשור לאימתו, עם האמת, אשר כל רוח לא חזיננו. והתפקיד ברזל וקשה. קשה משוא, אין גבורה כחינו, אבל יש דהימם חזקת יותר, יש התגברות יום-יומית על כל המאווים של האדם. קלה יותר הגבורה הנדרשת מתאדם נעם אתם בשדה-הקרב כאשר הגבורה הנדרשת מתאדם הקבוי, האלוץ האלמוני דייקת לנאק יום יום, מי כמעמד, מי אחרי החלט ומי בירכיס, למלא את היום האפור והקשה בזיקת אפיים, ולהתמיד בגבורה זו. אנו צריכים עם עובדי אדמה, איכרים, אנו צריכים עם ויחידים אשר דוח המניבה שנולדו, הכו כהם ששיט, ודק הכנה ישריד כינס וביין האדמה אשר נולדו עליה.

בני, זכור זכרים אלה. נכוננו לך ימים קשים, אבל יש שכר לעבודה זו, אם לא לי, אזי לך, ואם לא לך, אזי לבנך ובן בנך. עסוד כפערכה ודק את העמיד.

מתוך יומן.

א ב א.

בן דור שהורו ולידתו היו במלחמה; כל חייו עברו בתקופת מאבק ומלחמה עם ישראל בארץ-ישראל, וסומו במלחמה.

אלו היו חייו של דודן בעלדי שגולה בכ"ב בשנת ה'ש' - 1,1940, נפטר במלחמת יום הכיבושים והובא לקבורה ביום כ"ו חשו"ה השלישי, בשם מלאו לו 34 שנים.

גדעון היה הבן הכבוד לעדה ודוד בעלדי. לידתו ותקופת חייו ילדותו עברו בקיבוץ "גשר-הלחמיה" שנקרא לאחר מכן בשם "אשדוד-יעקב".

בשם גדעון קראנו לו עקב אהבתנו לשם הזה; שמו של אחר שמו - שמי ישראל ששבה את לבנו בתולדות חייו שהיו - כפי שמסופר בתנ"ך - מלצי ששטות, עזר, חמישה ונבונה. ואם הם השמחה גלעדי, בהרנו עוד במרם היוולדו, כך בנינו בית חלוצי בארץ-ישראל והתחלנו לזנוח את שנות השמחה הילקוניים שלנו דרונברג - עם אבא; וקרייטמן - עם אפא. והיות והרי הגלעד היו מולנו (בגשר) וקראנו בשם בעלדי.

תקופת ילדותו הראשונה עברה בעת מלחמת העולם השנייה, בהיותו בן 9 חודשים והפצצה תל-אביב ע"י מטוסים איטלקיים, ורבים ניספו בהפצצה זו, הייתה זו כניסתנו הממשית לחיי מלחמת בארץ, על אף שהחיות היחה לזקוק. אלא אם את התקרבה אלינו. יונן נעלה, אפריקה הצפונית - עד בגול במרס היחה בייז הנויב הנאצי שהחיל באיים על מרס וארץ-ישראל, והודת הישוב הלכה ונברה על גורלנו בפינת עולם זו, והיינו מוכנים למלחמת "מצדה" שניה.

מלחמת העולם הגיעה לקיצה, כשלבדעון נוספו בכה-אחא את ואחות האומים. טבעו היה שנקראו כשמות אסנון והטר. ואז עם במר העלמשה, נחבלתה השואה הגדולה בכל היפה, והרגשנו שאנו בארץ-ישראל חייבים להיות הנסים והמרדו שיביא את עם ישראל, הסוכה, המושפל, הנודר והתואר למולדת. ואז התחיל המאבק הירואי, מלא התקרבה, שכולנו השתפנו בו; המאבק על העליה וקמת המדינה.

זו היחה הרוח, בה נולד גדעון, ועשה את ראיתו צעירי בעולמנו.

כשפרצה מלחמת הקוממיות ב-ה באייר ה'ש"ח - לאחר שנות מאבק וקורבנות - בשנת חייו החשיפה של גדעון, וספקנו-ביחוד נכנס למערכה שהחלה בהפגרות והפצצות באומו בירוק, של יום השבת, והרגשנו את שרלוט מלחמת זו בכל כובדה. המשה היה סופצן בכל בוקר, אחריים יקרה, ובין הפצצות המפורסמים החכברנו בשנות התיחה מגבול עבר-הירדן שזרעו חרם במשך.

ביום ב' הוחלט על שינוי הילדים וחלק מהחברים והחברות

הבלתי-לוחמיה והדרושים לסיפול בילדינו שיצאו ל"גולה" לחיפה. (החלטה זו נחבלה עקב הפגרות נגבות). היציאה היחה בחיטונן - בין הפצצה להפגזה - ואף להיפרד מילדינו לא הספקנו, וכך, בלב כבוד נשאר אבא בחזית, ואמא יצאה אף היא לחיפה עם קבוצת הילדים שעברתה אתם (לא ילדינו).

צעדו המלחמתי הראשון עשה הילד גדעון, כששפאיתם, בה נספו לחיפה עלתה במעלה מוריה, והופגזה על-ידי החותמים הסוריים. המכונית נחצקה, כל הילדים קפצו מסנה לחלעה כשצאירי הדרך. הטיד היה גדעון מספר על חלויית מלחמתו הראשונה, כיצד התקדמו במעלה עיר שעברו במעלה החר, יצאו סלוות החותמים, ולעזרתם הופיעה סכו-ניח סבירון יבגיא ולקחה אותם לקיבוץ ינור.

היחה זו תקופת חייו ילדותו של גדעון, בה גדל והתפתח כילד בעל אופי חזק, עומד על שלו ועל דעתו, אבוי-לב ללא חמ, מהיר המיסה והלמיד מצטיין, על אף שלא התפרסם בקשרות ללימודיו, כי כושר זכרונו היה גדול.

שנה לאחר מכן עזבנו את הקיבוץ ועברנו לכפר-יהושע. גדעון לא היה מרוצה מהשנית זו בחייו, כי נשפו נקשרה לבקעת כנרת, שדווחיה, ים הכנרת וסביבתה, בה היינו פבלים מאז יום היוולדו.

ככז עשר היחה גדעון בעת שעזבנו את כפר-יהושע ועברנו לגור בשכונת "גזת-עזר" ע"י חמת-קמה. היחה זה צעד ושינוי בחייו. סחי כפר לחיי סוכות-עזרבים שקדין היחה כפרית בהחלפה, שנה בינות לפרדסים ובקעה. הכית הקסן, ששק העזר המפותח, החצר, הבינה המסופחת, בעלי החיים, נחננו לבדעון פינת חייו טבע שאוחה אתה. חיי המבט, סיליים וסירובים חיו משנה, ובמטח הסחים-עשרה לחיינו, כבר היחה מורד את סביילי הארץ ככל אשר ניתן היחה לו לעשות בגיל זה.

היו אלה השנים היפות הראשונות לקום המדינה, שלא ארכו זמן רב, עד שהחל מאבק הרמים בגבולות, שהירדות, הסתננויות סלוות וציחות הקיפנו אוחנו פכל עבר ופגענו בחיינו.

וכך אצות ורצות השנים, גדעון מביע לסצות, עומד בסיטות בית-הספר היסודי, כששפאת נשנו חיא "כדוריי", לא פתח ביה-ספר הקלאי, אלא דווקא "הפירמה" המפורסמת "כדוריי". אבל מה לעשות ששם מקבל-ים רק סכיתה י"ה מה עושים במכיתה ב' ואולי לא יקבלו אוחו-ילד עירוני? לכדוריי? וככן: בחילום כביהים התקלאי "עיינונת", ע"מ לעבוד לאחר מכן ל"כדוריי". וכך היחה.

למרות הלחץ שהופעל עליו מירי אמא לא להתרחק כל-כך צפונה (מטפיץ היחה "עיינונת" שפאת קיבתה יכולנו לבקר שם, ובדעון יכול היחה לזכות כל שבועיים-משלש חתימה) החלים גדעון, וכשהוא מחליט, הרי הוא עושה. הלך, נרשם ל"כדוריי", נבחן, והתחבל לספחה הגדולה,

הצטרף לחטיבת ספוארת זו הנקראת הלימרי "כרורי" ובוגרי.

באותה תקופה בשנת 1955, שבדעון עבר לכדורי, נספך אבא לעבודה לנגב החלוצי, ומשבות והכנות על ירידה לנגב הכניסו את רוחם הביחה.

בינתיים טרצה מלחמת "קדש". רוח הלימרי כדורי בכחה של גדעון עמדה להאפוץ. הם, הם לא ישתפו במלחמה זו? האם הם "יאמפטו" אותם? כבר מלחמת השחרור והסיועיהם על הנזק אז ככל- ל, והלימרי ובוגרי כדורי ברש, תליבו אותם וקראו להם למשעים כפי שהיו בכדורנט. אבל המלחמה היחה קצרה מאוד והחיים חזרו למסלולם.

חזרו למסלולם, אבל לא הרגיל. בני ה-15, 16, 17, נקלעו למי עם חוזר למולדתו, בונה ולוחם, והאוכיעה נפלה, שהם, בני המחזור, מאסרטים לענתהים. בודאי, זיווג זה של בוגרי כדורי ובנתהים, חלם מאוד בני דור זה. וכיוצאי כ"ים חקלאי, הופנו לנהל מוצנח.

אם צבא, אז אבא. גדעון ביכר שירותו המלא בצבא על הצטרפותו לגרעין שיתקם באיזה ישוב חקלאי-יבוצי על המפר. גדעון רצה בשירות מלא, בו יתמסר לו להניח כבוציות ככל האפשר. וכך החריבו צניחותיו שהיו שיתקמו. "אל החשב שלא שותחים כשצונחים, כל צניחה תרשים יומת" היא מספר בניה, "כל אדם רגיל פוחד, אבל החשוב הוא לדעם להתגבר על הפחד ולעשות זאת כמו שצריך".

וכשהיוצו לו להצטרף לגרעין, היחה השוכנות "אין אני רוצה לרוץ כלים במפתח" שחובה זו עלתה לו ככך, שמקורו, שהיה בן-משק נעלב מכך, ולא אישר את שליחתו לקודם קצינים. אבל מי כמדען שישים לב לכך, קיפן או לא, העיקר להיות חייל טוב. ואכן הוא היה חייל טוב לפוסט, אפיץ לב ללא חת, בעל תושיה ותמיכה צבאית. הינו בו מכל הסגולות הטובות של "הצבר" בן הטבח והארץ, שהכיר אינוריה, חריה, נרכיה ושכיליה, וככל לא השוב היה לו אם הוא קציץ או לא, את הוחנה הוא שמלא ובוכשר מנאיגיה בין התכרה שלו.

את המורה ראה מקרוב כשתלמי-ירדני הקרוב ירמי דגן נפל לידו בתאונה איסונים, בה נהרגו 2 כותליו-18 וב-20. כיחמתו של גדעון ניצלה בגם התפתחה זו שקיבלו טעות. היחה זה חזרו האהוב של גדעון, שזכרונו לא שם ממנו, ולאחר שזולד לגדעון ככדורי, קראו לו על שם הכרו הטוב בשם "ירמי".

נוסף לבניהות שמשכו את לבו של גדעון, היחה היים. כבר מגיל שלוש ידע לשחות. וכל יום פגיו מכלה היחה בים. ובשמשפתה עברה לאשקלון, היחה היים, הדבר היחיד שקשר אותו למקום. כשם ששאף לגנוה מהאוויר בן שאף לצלול במים. ומסורת הצלילה והדירים התה- מימי היו הביכים עליו.

וסכני היחה ששלה בו הכסיהה להפלה ביב. וכך, עם סיום שירותו הצבאי עבר לבי"ם לפכונאות ימיה בנה-גלים בחיפה.

עם כל אהבתו את הטכני, היחה גדעון להרוס אתר הפכונאות. עני בכחה-טכני "כדורי" יידי למי ההנהלה" וחבע לעבוד במסד, גם לאחר שסיים את תורו בתפקיד זה. הצלחתו של גדעון במסד, שטר את השוקת לבו של מנהל המוסד, אשר מצויד ובלחצו, איפשרו לגדעון להספיק שנה סימיה במסד.

עלה נכשב גדעון עם המנועים הגדולים בני סאות כ"ים. ואחכ- תו, כשרונו ותמיכתו הנחילו לו ציינים גבוהים במקצוע זה.

בתקופת חייו זו בחיפה, לחוק סהינה, עצמאי, תלמיד הקורס, הכיר את דוהי. ולאחר במר לימודיו נישאו והחלו ליקים משפחה מסבירה שיטה, כשנוצר דגן וקברו לגור בבית הוריים בחיפה, ירד גדעון לים-המלה, לעבודה כטייץ הספרים כמכונאי גורדח דוברת. היחה זו תקופת מסכר עד שגדעון העביר את משפחתו לאשקלון.

גדעון השפיע במקצוע הפכונאות. מציאות החיים לא איפשרה לו להגשים את מה שחלם היחה פעם; ללמוד בסבילון. קצוץ היחה בעבודה, והיכה רבה נודעה לו לפכונאות ולפכונה, והצויץ היחה בחוש ות-סימה במקצוע זה, הרבה יותר מכפי נסיונו. כרור שיט-המלה לא היחה אידיאל. להיות מנותח מהמשפחה וסכנו שכה אהב לא היחה לרצונו, למרות שהמטכולת הגבוהה שם, ואהבת היים - לשוחה בים "יופשא" זה - שבערה בו. וכך עבר גדעון לעבוד ב"לפידורה" מסדה "חלץ" בקרבת הביתה.

חלמו ונקפו שנים כסגל הרטיים של שנות הששים גזאח מחדש. נגדעון שטרה במילואים מדי שנה. וכצנחה, נמצא בגולות הצפון אז היחיים ליד רצועת עזה, כנגב ובכל מקום הם ששם נשלחו הצנח-ים. ושם, בצפון, הכירו לראשונה את כוחו של הטירון, אשר הגיה בו ויק.

גדעון לא היחה טאלה ששחבה לספר על עצמו ועל האבא, ששהיו היו החופות וסעולם לא ששכנו סמנו מה עונכי עליו באבא. אבל הפיד הגיעו אלינו זידיעה בקצימיו עליו, על אוסף לבו, זידיעותיו, היש התמצאותו, תושיהו וכוכר סנהיגותו.

ואז פרצה מלחמת ששה הימים, כשלמדלו "הרש" של גדעון נשלח עם הצנחנים לאיולה (שהשמו סכיהות) ושוב הפעם "מיספס" את המלחמה. כאבו על כך היחה גדול כל כך, דבר שהתמסך במכתבו למסכנו שכתבה ביום 9.6.67, ארבעה ימים לאחר שקרובה ששה הימים החלו, ולאחר שאחיו אכנון נפל, והוא לא ידע על כך. -

"יום ששי אחרי הצהריים, מסטיכים לשכך על הכסן, ששעמם ומה- הפכים על חב. ממחילת הקרבות עדי היים. אינני אמין שיעור

נעשה משוה חוץ מהחזרה הציוני. מאר לך את ההרגשה. להיות שכור -
זו לכאורה זה לא יהיה ביסוי הולט. כל השנים שהייתי בחסיבה,
האימונים, ההכניה הלכו לריק. אינני רוצה יותר להיות כאן
ואעשה את כל המאמצים לעבור. התעניינתי עליך. מצא איזה זמן
לכתוב הביחה, הם לא יודעים כלום ודואבים מאוד. אמנון, אני
מקווה שאחך כסדר. לפחות אחד מהמספחה עשה פהול. כמו כן אחך
חייב להעביר אותי מכאן עם לא עכשיו, כעתיד.

בשישבו "שבעה" על טוח אמנון, ניגש אלי גרעון ואמר לי:
"אבא, אני מתגייס לשדיון לבקע". לא היו לי מלים לפנות לו, כי
ידעתי שלא אוכל לשנות החלטתי ולסנוע זאת ממנו.

גרעון עבר הסבה וקורס קצין שדיון והיה בין המצטיינים.
באחר הימים כששוחחנו על מצבנו הכסחוני אמר לי: "אבא! צדקה,
האתגר היחיד בדורנו הוא הכסחון!" היה זה כשהעלנו ודברנו
על המיכתי בהסככה שירותו של אמנון בקבע, ודעתי של גרעון היחה
אחרת. עכשיו הוא חש שהאתגר הוא כסחון, והוא החסר לצבא כסלוא
הוויחה. חש היה, וזאת שמעתי בשחתמי אחו, את כל הסוגב אוחנו,
לא האמין ולא העלה עצמו בשלום קרוב, וידע כי הפקידנו הוא
בראש וראשונה, הקסח כוח והגנה המדינה.

את מלחמה ההחשה עבר גרעון בזויה ההעלה, כששכנת חיים
עברה עליו לא פעם. אבל אף פעם לא סיחתי על דעה לאף אחד, אלא
חמיד נודעו לנו הדברים מפד חברים, חיילים ומפקדים.

עם חום מלחמה ההחשה, כשהחלה שכיחה הנשק, הגיע גרעון
לפטקנה, וביקש חזרה חזרה ושחרור, וזאת בגלל חילוקי דעות עם
מפקדיו בצבא, ובגלל שלא היה סימון של איש צבא כרויחה. עתה,
אחרי מלחמה יום הכיפורים, אפשר לדבר שגרעון בראייתו את
הדברים צדק.

גרעון חזר לחיים אזרחיים, לעבודה כמכונאות בצורה פכני
כבר. באותו זמן נולד לו בנו חשני. גרעון החל בשיוף ביהו,
וחוץ כך ניגש גם לקורס לטנהלי מוסכים שהתקיים בעריבים כחל-אביג.

"לא הצלחתי כל כך בכחינה" אמר לי פעם גרעון. מה לא הצלחתי
שאלתי? "קיבלתי רק 90 בכחינה אחת" היחה חשבונית. ציון זה לא
סיפק את גרעון, כשליכודיו והצלחתו בקורס זה היו המיו פעל
לזאת.

לפני ראש השנה השליד סיים את הקורס, כשהכניחו מתיחה מוסך
עצמאי - דבר שאילו שאף המיד - היו אחו. גם ביהו שישף כהתאם
להכניחו, וכיצע בו עבודות רבוח כמו ידיו היה בשלבו כמר. אושר
על היות המוראב והמשוץ כמו ידיו היה רב, והמיד היה מראה לאמא
את עבודותיו המדייקות שביצע, את הפילות וכל האבירות שהכניס
להקלה החיים בניה.

גרעון משפץ את ביהו

וכך יצא בקריאת הפתע ביום הכיפורים למלחמה. בגלות
שקבלנו מסגנו כיום 14.10.73, הוא הזכיר רק שלפניו טוב יובן
כל התורה והכלים כסדר.

כמסקר פלוגת פניקים הדישים מ.60, הצטיין הן בדאגהו לפלוגה,
הן כבוסר לחימתו, ומקורותיו שניהנו בפרן שקם ובוזה השירי רוח
בשחון קרב יתרותו. וכשיחידה זו נשתתקה, ולאחר שברעון החליף
אם הסמל"ר והסג"ד שיצאו מתקרב, ולאחר שהחליף מספר פניקים,
והסנקים שלה פתחו, הוצרכו ת.מ. יחידת הצנחנים. ובקרב ההרמת
הפירצה לעבר ראשי הגשר על הפעלה באיזור התווה הפינית, נפל
עם הפסק האתרון. וכך החל גרעון את דרכו בצה"ל בקרב הצנחנים,
וטייס את חייו בקרב הצנחנים, בשעות הפלה להם את דרכם בקרב
האכזרי באותו לילה בין ה-15 ל-16 באוקטובר.

אלה היו חייו. היים שהחלו במלחמה, עברו כחיי דור לוחם
על הקומה. הקים בית, ששפתה ואני בנים, וטייס את חייו הקצרים
למענו, ולמטע בשחון העם הזה ומדינת ישראל.

א. א. א. א. א.

21.4.74

כרך א מ נ ו ג ל ע ר י הי"ח

אמנון - אח האם להר - נולד ב"ח" ושרו ת"ח, 4.10.44.
התפתחותו כתינוק הייתה טובה, ובגיל שנה התחלף. בגיל 3.5 פרצה
מלחמת השחרור וילדיו הקיבוץ והאספות פוזרו פני האש באשליה-יעקב
לחיפה.

בילדותו היה אמנון טוב ונח. צייתן ושקט בחברת ילדים. לא
עזר בקינה כדרך ההפתחות. קטור וכסור היה לבית ולחורים בני-
מים חזקים. לא היה מוכן להנחל בכל סקרד מבית החורים, האתור
והאח אפילו ליום אחד, ולו לביקור וללינה אצל בני המשפחה הקר-
ובים בארץ.

עם כל אופיו הטוב, נהגלה באמנון גם רוח של עצמיות ועמידה
על דעתו, ולא בנקל מוכן היה לוותר על זאת. אולם דברי המברה
שקטים היו לעיתים מרככים את דעתו וכינה היה להנכו ולהשתור
בדרך ררגויה.

שירי הילדים במשפחה היו הרוקים. האח הבכור גדעון השפיע
סדרתו על אמנון והר. אמנון ראה בברעון דוגמא של אומץ לב, אי
דחיקה ובעל רצון הקרי. הר היה לאמנון אחות קטורה בלב ונפש,
עד יום צאתם לבצא לא נפרדו כלל. יחד היו בחדר אחד, יחד למדו
בגן הילדים, ובבית-הספר היו כבחה אחת. למרות הכלי ההתפתחות
כ"ן בן יבת בתקופת ההתגברות, ירעו לשסוד על אחבה אחד לשני.

חיי אמנון התחלקו לתקופות שהיו שזורות כחיי המשפחה. תקופת
אלו הביאו כלב הילד פניקים וסיוניים בתקופת חייו.

מלחמת השחרור נכנסה לחייו בתיווה בן 3.5. ועד לימים האחרו-
ניכ זכר היטב באורעות מלחמה זו.

לאחר חום מלחמת השחרור עזבה המשפחה את הקיבוץ והייתה שנה
אחת בכפר ירושע. החיים כחוק משפחה הרוקים הגבירו באמנון את
הזיקה לחורים, אחיו גדעון ואתורו האוסה, הר.

בבואגו לכפר (היה זה באביב, באמצע שנה הלימודים) נסע
אמנון והר לבקר בגן הילדים, בגלל חוסר פקום, אמנון החקשר
עוד יותר לבית, לחצר ולסעך-העזר שכללו: עופות וקידים. אובח
היה לעזור לאמא כעבודתה, ואף חלק לה במסאזן "את מבשלה יותר
טוב משוישנה" (המבניה במשק), נהנה הנאה מרובה מהטיפול והכללה
השפתחתיים.

בשעות חופשתו, היה סנעים את הזמן בשירי המל"ח, אשר ידע
אותם ואשר יהדו בו באותה תקופה. אובח היה לזכור ואף להשפיקם,
אולם כבישן, היה על אותם - כשהיו אורחים בבית - מאחורי הדלת,
וכסיום כל שיר היה מונה, שואל, נענה ומשפיר כההסג להזכרת
האורחים.

הקופת כפר יהושע נמתיימה, ועסקה הקופה הילדות הראשונה
והקופת היותו בגן הילדים.

כגן שש היה אמנון כשנפתחו דורות לשכונת "נוה-עוז" ליד
פתח-הקנה. כעת זו נפתחה כפני אמנון תופת חיים חדשה, חיי בית
ההסל בשכונה, שממנה בין פרדסים, כחור הצר עם שמש-עזר, עיזים,
הרנגולות, ברבורים, יונים, שפנים וכלב "דוריס". מטגרת זו של
חיי טבע, רחוק משאון והמולה העיר הייתה בכל זאת קרובה למשפחה
המסועפת בהל-אכיל.

ימי נוח-עוז נמשו לאמנון כקופתה, בה נפתחו מרחבי הארץ
בפניו. יוסקה הרור שהיה בעל רכב, ולאחר מכן גם אבא; היו יר-
צאים עם המשפחה לטיולים בישראל הנבנית, באיזורים החמישים
שנפתחו בפניו, בכביש הצפון, החולה, באר-שבע ומרחבי הנגב
המצול.

כביה-הספר היסודי התגלה אמנון כמלסיר טוב מאוד. שקדן היה
בלומיניו, ועם טובו סהיחה, היה יושב - אחר הארוחה - וסטיים
או שיעורי הבית מבלי צורך בעזרה כלל וכלל.

אמנון היה אהוב כל רואיו, הופעתו האצילית, המנהגותו רשקה,
הביישנות הטבעית שהתמזגה הסיר בחיור על פניו, שקדנותו רצופת
המסמקה חיבהו על המשפחה בבית-הילדים בקיבוץ, על הגננה בגן
ועל הסורים בבית הספר.

בן 12 שנה היה אמנון בפרוץ מלחמת סיני. התכבדותו ליוותה
בתחושה עזה של מאורעות שנות החמישים, המצור על הטידה, התקפות
דמיים של הפראיזן, רצח והתנכלויות, כל זה השתלב בדאגה לאבא
שעבד בנגב וניהל את הווה "יוזקס" של הכרת הירק.

בקיץ 1957 הדרישה המשפחה ובעקבה שכונה באפריר אשר כשקלון
אמנון הגיע למצוות, וזאת השנה השמינית סיים בהצלחה בבית-הספר
היסודי באפריר.

היום החל לפלא את שקדנותו וזכנו הפנוי של אמנון כחוששה.
האהבה לים, לחוף הזהב של אשקלון, מרחבי החול של הים והכלה
רדיוע שכוונה. לפלא היה המעבר. די בזאנו לאשקלון לא ידע אמנון
לשחות, מחר סחיט. ופואס; אמנון נעשה לשחיין מצויני.

אהבתו של אמנון את הבית, החצר והמקום נמנו ממנו לצאת
לצורך לימודים לבית ספר מקצועי מחוץ למקום - דבר שאבא מאר
רצה בכך - ולילמדו בבית-הספר התיכון באפריר החלו.

שקדנותו של אמנון הייתה לו לעזר רב בשנות לימודיו בהיסודי,
לבו נספך אחר מקצועות הטבע, גיאוגרפיה, ביולוגיה והיסטוריה.
מחברותיו במקצועות אלו זכו לשבחים מפי מוריו, והציון:
"מחברותיך יפות מאוד" או "המסך בדרך זו" שליוו את המחברות

הסגודרות, הכהובות ככתב נאה ונקי, מעוטרת בציורים ושרטוטים מרהיבי עין מנושאי הלימודים, שטחו עין כל רואיהם.

הצאנו לדעת היה נספח בו. עוד מגיל נעורים הלי ובכר עם התפתחותו. ארון המפרים בבית, שהכיל ברובו ספרות מדעית במדעי הטבע, ההיסטוריה, כתיבי עם בחילאות, טבע, הגנה וטרורבי צה"ל, ששנו כורך להתעניינות וציר חי הרחב בבית. מעלעל היה בכרכי "דבר השבוע" וזמננו להיכר את ההנהגה וזכרונות על הקדמה שרם קום המדינה, תקופת המואב, תקופת עליית הישר, תקופת המאבק העמלה והמדינה. אמנון התעניין בחקופה ההיסטורית של מלחמת העולם הראשונה ולפניה, הקדמה בין המלחמות, מלחמת העולם השנייה והם- אבק הלחם מדינה ישראל.

אמנון היה מעריצי כן-גוריון, סגן את דוח היעוד הלאומי של כיבוש שטחה וביטחון, של דומר הזמן הקוסם לרשותנו, ושל הצורך בהגשמה אישית.

אמנון בילה את רוב זמנו הפנוי בבית. לא היה מאוהב סוג של נוצר שהרחוב ביתו. כילוינו כללו מוסיקה קלאסית, קליטים שאבא רשע לעיתים קרובות, אהב את בטהובן, סוצרט, מנדלסון וכל הקלאסיקאים המוכרים. כמו כן אהב להאזין לנפוח מוסיקה ג'ז, ולהישמע השונים ישירי וישראל הישנים והמחליטים.

ניכרה בו באמנון ההפתחות ימורית, מאונתה ושקולה בכל שטחי החיים הן בגוף הן ברוח. יושב היה בשקע רגיוני, מקשיב לשיחות אהבים וידעיו כנושאי אשקעו של המדינה, במסעות המולדיות במקום, שהידות והיהוד בבית. כשפע ולא היה מפרק כחן, אולם היוכו המאומץ בשעות שיחה אלה בילו והקירו שהגברו הנפשים היחה עצילה.

התבייבו של אמנון כליו; היס, הסודרט ואיסוף טעספות בולי ישראל, בולי טבע שונים, בעלי חיים, צמחים ופרחים. אה עבודת הכית רשע על קלה, כשפע הצורך נטה טעם לעזרה כחצו, בבית. כשיפוצים ואף בקניות ובביסול.

אמנון לא היה מ"השוויצרים". ביטוריות וכשעט עשה חוכמו. וכשיבא לגרנ"ץ המסיין אף טס.

עם האח בדעון בא אמנון במגע קרוב בחקופה זו לעיתים דר רחוקה. בדעון עזב את הבית ללמוד ב"בדור". לאחר מכן שירת בצנחנים. רוח האח הכבדו "חלמיש בירוי" - היה זה "מירסה" - ולאחר מכן צנחן, שהיה אטיף לב ללא חת, המפיעו - ואפילו מרחוק - על אמנון, שסמלנו היה אתר, לשקוד ולמלא בשקדנות את מקום היגן- מיות המריצה של האח הכבד.

בעיות הנבא והביטחון היו אורה קבוע בבית. שכנוהו של שמואל - אז מ"מ כשריון, ולאחר מכן כציר, התיחור על בעיות הנבא

והבטחון ביצי חת, חופש ובערכים, זרעו באמנון את הזרע לירכר כנח"ד. בליוץ 1962 ביום אמנון כהצלה את חוק לימודיו בבית הספר החיכוך וקבל היעוד בגרות. מועד התגייסותו נקבע לדצמבר, ובחר- ערבות ידיות הוקדם מועד התגייסותו ל-13.8.62.

אמנון הוצג לחיל הוחתמים, אבל רגועו רחוק למרת כשריון גברו על כל המעצורים, ובצורה שכולים חוסך כעבור שבועות מספר לחיל הכשריון, משאת נפש.

קבוצה חדשה החלה כתיבי אמנון. השקיה והמסירות הפכו לדבוקה במסדה. קופתו היקופה הן בגוף והן ברוח, פשטות ובניעות, דאבה יעורה להחלים היכבוהו סיד על הכריו. מיות המירונות העכיר אהבו כחניר מעטיין.

דרר חי הייל צעיר כצבא הסריר - ובעיקר כשריון - רצופת ששירה הסדה של הסהיר דרגים שונים ושורה יום יוכי סמכיר. אמנון החחיל כדרך קו והשקיר בה. מסירונות למקצועות הטכני, בו כחר לחיוב חוחחן, כשקצועות עבר אמנון לקורס סט"קים בו סיים דוד טעב בהצטיינות כחניר מעטיין, משט"קים חוסכ אמנון לקורס כצינו פריזון אשר אף אהור סיים בין החניכים הכובים ביותר. רוח ספער הוקפני לא נראה בראשונה באמנון, אבל ניכר היה בו כוסר כמחלבות טכנית.

קופת שדורו כקצין מחה כפני אמנון את כרחבי הארץ והגבגב הרחוק. אהבו לטרחבים אלה התבטאה בפגישות האחים בבית - לא לעיתים קרובות - ובשיחות על השבילים, הרכבים, הוואריות והקזים והנוף הכבס של מכל ארץ נידח וקרוב זה - נהג האמנו שרינונו - שטסו הגב ואשר שניהם כאדר ירפוחו ואחבורו.

הנה באה הקריאה לשאת לחוריל להשתלבות כשריון, וכתנאי לכך, התיבם לצבא הקבע לעוד שנה. רבות החלבים אמנון ככך, אולם הרוח הכית, החוכמה והנחת היעוד גברו. אמנון יצא להשתלבות לאר-טם באירופה.

דך לאחר תקופה ארוכה נתגלה סוד השתלבות זו, הי"פסוף"הופיע כפאחי ישראל כמערכות צה"ל, ובין ראשוני המריכבים והמתיריים כלי זה בחיל הכשריון, היה אמנון. ושוב התגלה - אהור אמנון הצנוע והכיישן - כאחד הסוכים כמספח מדריכי ושפעילי ה"מפוניים". שמו יצא להתילה כהנהגן וככעל אחי המפקדים החסובים בהכנה כלי דת לשעולת.

את הקורס אי טם באירופה - שלאחר זמן נתגלה שזה היה בגרמניה סיים אמנון כסירול כאוכטריה, שרוציה וצרפת. היה זה סירוס מלכב לכציר ישראל, רכר שמהה אפקים לראיית העולם.

1965. - אמנון המסנה מ"מ ספלים בגרוד המסוכים. ימי גלילות

יד לשריון בלטרון
1973

הנבב זדרו, האבק, הריס, האפונים המהרסים והסיבועים, ובתוך זה, אמנון חסיד בעל, מסודר וסצילתה כראוי לחיל, כשומר כבוד המבא והיחידה, כל זה התפזר באוויר על הידידה הישנה, המוללה, על הכלי הענק, ככיר נכוח והתנועה, ויחד עם זאת, העדין והנחמד.

לא ניתן לאמנון להשפיר בגידוד זמן רב, יש להכין דור היש לשדות והפעלה נכונים אלה, וזוהק עליו סרוב השיקוד ובצער הרך להורות בכים המפר לשייון.

ס ג ן א ס ן ר ן - סריר קורס ראשון לתקופה שבסך זה.

ס ג ן א ס ן ר ן - סריר קורס ראשון לתקופה שבסך זה.

ס ג ן א ס ן ר ן - סגן המד קורס מקפדי טנקים (מסוף 1966).

ס ג ן א ס ן ר ן - סמ"ח בקורס קציני שריון ראשון שבסך זה - 1966 (מחזור ל"ג).

ס ג ן א ס ן ר ן - סמ"ח בקורס קציני שריון שני שבסך זה - 1966 (מחזור ל"ד) סגמט "מסוף".

עשר שנים למערכת מיני, לפני עשר שנים, אמנון ילד נפחד וחירור למשמע האזעקה "בינה-עודי". לאחר 10 שנים, אמנון שריר קורס קצינים בשריון - אברוף המבחן של עה"ל; באם ירצה הגורל ושוב נצטרך להתמודד.

הקופת השחרור סצילתה מהרובה, לחץ השיקוד ולבטים נפשיים להמשיך או לא, הרובו בציבוריות היה נגד שרים בצבא קבע, המסיבה היא: ליסודים קדיירה, נשמע ניכח בין התכרים "מה? איני יכול להתחרר סחוף לצבא? מה? איני יכול ואיך סוכסר ללמוד?

הרוב החלוצה של הגשמה עצמית, צצה, אמנון חתם לתקופה עלע לסנה נוספת שהמהיים בנובמבר 1967.

שוב, אמנון רוצה לחזור לגודד, ושוב, רבוקה למפעלה. אמנון הוטב כמפקד פלוגה שירונים.

מפקד פלוגה, אמא, אמא ואומנה של שירונים, העבודה רבה, האחריה סעיקה, יש לקלוט פטרות רבות של שירונים. בקיוה אישיות פטורה, נכנס שירון ברמעות למפקד הפלוגה אמנון, יוצא ועל פניו חיוך ועודי. אמנון המעודד, המסביר והמקל על לבסי הקליטה של צעיר שנותק מביחיו, בקיוה ארבוך, הדרבה, אחריה על חזי אדם, צעיר, סתקנים, הורבה וצערה למדריכים. ואמנון רק בן 22 שנה.

עובדים כיום ולבולה, הפלוגה של אמנון צריכה להיות המצטיינה ביותר, וכך היה.

ובין פלוגה לפלוגה, אמנון סארבן הצגה אש לאורחים, אמנון

קורס קציני שריון

שיגו קליעה לסירה בעמק הירושלמי. זלמידידו על אסנון בחיבים וסכו
בין אנשי הסנון ירדו לבט.

סיום קורס סירונונים. אסנון מארגן את העלייה הלילית למצדה
לטכס וישבעה הסירונונים. ארנון, הכנה והתכוננות לטכס. עורבים
ספרד, אין זמן אפילו לסחלה כל שיאה. לסרות קרבה ביהת, נראה
אסנון רק לעיתים רחוקות. קופץ לשעה קלה וחוזר ללילה. את
חוספדו מעניק לעיתים קרובות לחבריו אקציונים, שהיא סרגיש סתם
זקוקים לכך.

1967. - ושוב שאלה החובב על אסנון לפקד על פלוגת סירונונים
נוספת. התשמורת ורצון לתזור לנדר. אבא סכסיר סקייפת רצינות
רבה לפקד עוד זקס נוספת על פלוגת סירונונים, "נראה כמה שזה
יוסיף לך", "פעם שניה יותר קל, והמואזות טובות יותר".

אביב. המחיתות גוברות. זה העצמאות ספרד, ומצער סכלי -
בלו יגיסרה - בירונוניות. הסרונון לא יצער בירונולים, אולם אסנון
נלקח לממד על מור רגלני הסרונון.

המצער עבר. בין התסונות הרבות שפילופי המצער בולטת הנוגנת
של אסנון הזקק, סרציונות השעה על צניו.

המחיתות כדרום גוברת, שקס רחמסודרוו סתקרת.

ישר מהמצער - ואסנון עוד חשב לבוא אחר המצער ביהת וללנה
קצת - שלפון: "אנו יורדים לנגב", ירענו פרוס הדכה, סכס כנגנת.
נאצר הכיס צבאו לסיני וסכנה סלחנה מרחפת. אסנון נסגאו אי שם
ומספד על פלוגת סירונון העומדת מוכנה למקרת.

שנה אחירוה. - יהת זו שכת 3.6.67. כוננות מחיתונה, אסנון
לא היה סלחני. מאז שרבו חן קצמאות. המי, הכחשו של אסנון הוסיפה
עם ניסיה הנהב לביקוד וספירה ד"ס. חטר, המל וניסיה הדליסר
לרדה לאי-שם כנגב ולקרא את אסנון. להמפיע, נעגשו עם אסנון
כשגמת פניו לביקוד קצר כביה.

השער 2 בטהרים, סתקרתים ביהת. ההבר"ה הצעירים סחליסיהם
למחוח אי אטא ולהפיע אוהה, נעצרים לפני בית הסכנים, אסנון
יורד ומתקסס בתיחבא סמחורי הגרר חתיה לשער הכיהה, חטר, המי
נגיסכת המפיעו וקבלו קם צעקו "לא נאנאו את אסנון".

חרדה ונקיטה לבו של אסנון לא נכנו מנוה. יחד עם צעקתה
קפץ סמחורי הכיר, הרים את אטא בירונוניו וקרא לעבר חטר "מה
את רוצה להרוב את אטמעי".

סמחה רבה יהתה סרווייה באותה שעה סכיה. מיד הובך אוכל, פרטו
ספה לבנה של סולחן, הושג יין והובך דב סמוגו סמכל האהורה של
אסנון. לביכות ספ"א, שניצל חס. כולם נהניו יד סכסנות, יאסנון

נרגש, יעב, אכל וכסל לאבא את החונויה כסוננות, דבריו היו
קודרדים סאיר. "אבא, אי מראג" לו "ארה מה שיש לנו, סהרוס לנו
סססילוכיני" אלה היו דבריו. הבינותי. "אי מה עוסי" סאלהו
"חוך סספר ימים אנו כחרוך את אנשי המילויאם", קערה נפשו יהיה
גולה, ניכר היה שהסנינות, דררריות והסמיתות הם ללא סעור,
והרצון לסבור זאח אטח וליחיד חדק. הרצון להסעו, לחסל את
הארוב המאיים, למען ניכסל לחינה חיים סקסיים. זקס דורוה של דכיי
העם ובאווה דור צעיר שנסעו ששינה לא נהן גורונו לפרצחים, עוד
חורבן בית לא יהיה, עוד סואה לא תהיה כל זה פרץ סכל סכס.

אסנון נסר בגאוות על סירו ארוייה שעתה, ובפלי ללנה סרסיהם
על כך.

בשעה הארוחה, בשבתי סול אסנון, כהרהר על השואה, כהרהר בעתיד -
זכרו וכו', הבינותי, לא ניהן זאח, רק על גורמחינו יעברו. וספאום
סנגנץ בי רעיון ודפיקה לב קסה "מי יודע אם עוד נבראה". סירונויה
מיד סלחי רעיון סדרים זה, לא רציהו להשבו על זאח.

לאחר ארוחת הצמיים הסלסנו. היו אלה התסונות האחרונות
והיקרה של השנה האחרונה. סכסכו לנות. אסנון קס לפנהו ערס
וזכע עם המי וניסיהם לבקר את זאח כדעון הצנחן שחנה אז בסלחחים.

סספר גרעון על הפגישה סיהיה נרגשה סאיר. אנשי המילויאם,
רהק סתחית, היו סאיר כדונגים. "אסנון, כ"ס צעיר, הרים לכולנו
את הסורא" כשעה שיספר על הכוח הרב והתכונות הסוררים בחינה.

השעה 1.30 אחר הצות. אסנון, המי וניסיהם נכנסו ביהת כשקס
כדי לא לקודר את הוריים. רכינו קפה והתכוננו להספיר יורכס לאו
סס כנגב. "לא ידולחי לישון" סספרה אבא. "ירדתי וישכתי אטס",
לאחר שחיה קסחא אסר אסנון. "נשקחי לו ולספתי את
לחיו, שאלהיו; אמנוני, איך פוזה לחינה ספ"א". "אבא, אל תאנדי
הכל יהיה בסדר" סוב נשקחי ואספתי לו, אני סוככה עליך".

"יזאו, עלו על ה'ים ימני קערהו ברלה וליזיחי אותם כיניו
עד סנספ"ו. וכך פוזהו אני לא ספס ליד הרלה ומרחה, אזלי יחזור
כארהה דלתי".

יום ב' 5.6.1967 - ניהן האוה לפריצת סבעה חתק. ניהן האוה
לכוע. אסנון נהן את סקפתה אחרי, וכראש סוד כח סתקן ספרך באגן
הסמאלי של אונדה מל. בראש סור סעלה על סחפיה הארסילרית של
הארוב כמכואוה הדרוסיים של רפיח, יבא "דוקלי", חזג את הגבול
לסיני, הספיר בררך פלוגת הצפייה ראשונה, נע לבוך כיניו, הולוך
אסנון את פליגנה, שעתה החוד של כוח הסנון. כראש סור הסורצס
נחלל ראשון באוייב המברצ. בקרב הראשון, כסדאו סולין אחרינו
את הכוה, נפל.

עזיבת המשק

משקרבו ימי עזיבתו של גרעון את המשק, הכינו ילדי כיתתו, אלבום חיבורים, שקושש בחסונות הילדים, כשהנת פרידה וזכרון...

ברכת פרידה לגרעון חברנו

שלום רב לך גרעון חברנו.

אנו מסתקרים מאי שאהה עוזבנו. יודעים אנו מה קשה לך הפרידה הרבה, מאי וככל המשק אשר בו גדלת וחונכת. גם לנו קשה להפריד מסך. אבל מה לעשות. ואחא צריך הלא לנוכח, אני מכרכת אותך שחשקך על ליטודיך, ותהיה ילד טוב, אל תרביז את הודיך ואת מוריך. העזור להודיך בעבודתם, ומתי שחזכל לבא אלינו אנו מקשים מסך מאד. עכשיו אני רוצה לכתוב לך בדיחה אחת.

בכשר

ילד קיינוי בקר במשולב. מארחו הכניסו לרשת. הראה לו את הפרות. אחר כך חלב פרה אחת והגיש לו כוס חלב.

שתה הילד להנאתו...

"הערב לך החלב?" שאל האיש.

"ערב לי מאד!" אמר הילד - הלאו והחלבן המביא לנו חלב היה לוקח את החלב גם כן מהרה.

ג ד ע ו ן

אנו כולנו מרגישים בחוכנו רגש מוזר רגש של עזיבות. הגה אחת נולדת במשק, ואחא הייתה אהנו משפוחך ילד-טוב, ועתה, אחא עוזב אהנו. יהיו זא קשמים כינינו ובינך לנוצח. נכתבת ברעים מילודה. יהיה זא רגש האהבה פועם בלבנו אליך ואחא אלינו, ואל יצחק הקשר בינינו ער עולב.

ט ל י ל ה

*

יום ששי כ"ד באדר

ברכת פרידה לגרעון

גרעון, אני מאחלת לך שהגדל ותצמח ולא תיגזע אה אביך ואה אמך ותשתדל לחיות טוב, זאס חזכל חבוא לבקר את כולנו. אה כל הילדים. עכשיו אכתוב לך שיר שאני מסבאתי על האכזב, שם השיר -

האכזב הוא טוב

כאכזב פרחים מזרחים,
כאכזב ילדים שמחים.
כי האכזב הוא טוב
כי האכזב הוא טוב.

אה האכזב אהבים כלם
משבא האכזב מרועים כלם
כי האכזב הוא טוב
כי האכזב הוא טוב.

שלום רב לך גרעון סגה.

יום ששי כ"ד אדר.

ברכת פרידה לגרעון חברנו

גרעון, יודעת אבי מה אהוב אהת אה חכה שלך והמשק שלך בו גדלת וחונכת ועמה נפטר אהת. לא נוסית עוד לראית בינינו ילד חסוד האהוב מאד ללמוד ולקרא. גרעון, זוכרת אני כשהיינו כנן אסרתי לך; "גרעון, נכון שאני אהתתן אהך?" ונבה אמתך; לא, דוק אני!

והחללנו לריב, אז אהת אמתך שמהתתן עם שהינו נהדאסו אה דבר הריב כיום. ועכשיו כאשר אני גדולה כבר ואני נזכרת בדבר, אז אני צוחק מאד, ועתה נפטר אהת מאהנו. גרעון ירדנו תהיינת שחוחוה לקבלכם בחזרה.

ה ד ו ה

*

ברכת פרידה לגרעון

כלנו מרגישים כשה אהת מעוצבן בימים האחרונים ובהם יודעים אנו מדוע זה, כי אהת אינך רוצה לעזוב את המשק אשר בו נולדת. יודעת אני שקשה לך מאד מאד לעזוב, אך מה לעשות? אין בררה. אני מקוה שמהיה תלמיד חרוך והמייוד מתך עם חבורי אשר בכשר-יהושע.

צריך להשתדל שהקשרים כינינו ובינך לא ינסקו. נכתב הרבה וכשהבוא לכקרנו קעשה לך סביבה. הכתוב לנו על נזופו של הכשר זאס הוא יפה, ואולי נבוא גם אנחנו פעם לבקרך וגז כודאי חשמה מאד.

אני אכתוב לך בדיחה.

בכתה לומדים על יעקב ששם אה האנן למראשוחיו.

שאלה זיזה; מדוע שם למראשוחיו אהן קשה? צריך היה לשים אה ילקוטו למראשוחיו.

ענתה דליה; כמה היו לו בילקומו ביצום.

ועתה שלום רב לך

מ ת ל ס ה

*

ל ג ד ע ו ז

גדעון, אחא ערוב אוחנו ואני מצבעתם מאד, אני רוצה לכתב לך שני שירים שהמצאתי. שיר אחד לכבשה, והשני לגמל.

ש י ר ל כ ב ש ה

יום אחד, יום אחד,
לכבשה שלה גולד,
כמה רך הוא הטלה,
וכל הזמן פועה:
מ ה - מ ה,
ראש אה דר אמו
ובקשי מצאו,
וינק יעה כל כך
עד שקראנו: א א ה.

עכשיו אני אכתב לך שיר שני.

ג מ ל

גמל ארך צוואר
הבא אחא מן הסרוב?
הישבו אנשים עליך
היט כל טוב בטליך?
הן כל כך רחוק היית
שער לי קצה אשר ראית.

זה השירים אמנם צעירים, אך בעיני הם יפים. כי עד שהמצאתי אותם היה לי קשה, כי רציית שהם יהיו יפים. חבל שאחה ערוב אוחנו אך אינן בררה.

כ ע ל י ז ה

*

ל ג ד ע ו ז

גדעון אני מאחלו לך כל טוב בפקוסך החיש. למזכרת אני כותבת לך שיר מהעמון.

ה ש ש ו ש

שש שש קטן אפר הגב
ששעשע הזנב
קשין וקפץ הוא מקפץ
ובסי המפסרת רוחו.
ומאס מה קרה?
הוא ראה חבול גורא,
בקשיצה חבול זנב,
אך ששש כבר החתמך.
בלי סעדה החבול הלך
ששושון מאד שמה.

*

יום ז' כ"ד באדר תש"ט.

שלום רב לך גדעון, אנו מצעירים מאד שאחה ערוב. אמנם היית מרובג בזמן האחרון אבל רבקה המבידה לנו את סיבת הדבר. אחרי שהערוב אוחנו הכתוב לנו איר הייתה הנסיעה. שלום רב לך ולהתראות.

אני אכתוב לך שיר שהמצאתי:

"הלום חלמתי והקיצוהי
ובהלום - ברוד שוחת במים
והלמפעלה כמה שמיים.
ההקצבתי למה ברח החלום
ויקראתי: הלום, כוא הלום!
חלום חלמתי והקיצוהי."

*

גדעון, אני מברכה אותך לנסיעתך שיהיה לך תפיר טוב. ולמזכרת אני כותבת לך חבור אחד מתוריי.

ה ש ק מ ת י ק ו מ

נעתי עם אבא ואמא לחיפה. קמתי בשעה מוקדמה בבוקר. הכובר-ים עוד לא כבד. אוחנו צועדים, שקט וימטה. רק הד צעדים שמטפ. רוח קלה מנשבת, נשענה יללה שועלים. נכנסנו לאונו, והנה אוחנו נוסעים. השך, רעד קל עובר בגוף. שקט. רק רעש האונו משר את הדממה. מישוב כרוב נצטפה קריאה חרובול. החלו להחזיר הדמומי בקר.

נ ו ר י ה

*

ב ר כ ה ל ב ר ע ו נ

גדעון, אני מצעיר שאחה ערוב את הששק. אני חושב שאחה הרגיש גם שמה טוב. הייתה חבר טוב שלי. אוחנו שולחים לך תמונות. אני בקוח שבם שמה תהיה הלימיר טוב. חשלה לנו סכתבים ואנחנו בשלח לך.

כופי אחד קנה לו שעון. כאשר הימים נהקלקל השעון. פירקו ומצא דבוב בין בלבליו. "אין כל פלא ששעון נקצר - אמר הכופי - נהגו סה".

שלוט רב ולהתראות בקרוב

ע מ ו ס

יום ו' כ"ד באדר 25 במרץ.

ב ר כ ה ל ג ד ע ו י

שלוט רב לך גרעון. אני יודע שאה עוזב ואני מצטער מאד. אני יודע שאה לא רוצה לעזוב, אבל אה מוכרח. היה שלום אה וכל המשפחה.

בברכת חנך א ב ר ה ס

שלוט לך גרעון, אני מברכת אותך לנטיפתך, אותך ואם כל המשפחה. ואני רוצה לכתב לך חבור למזכרת, שאני בכתתי:

ה י ק ו מ ס ה ש ע ו ר ר מ ש נ ת ה ל י ד ה

עוד היקום שרוי בשנה לילה ודמדומי הבקר כהילים להופיע, פאזי מרת מארימים. הפצרים מהלילה לצפצף, צעדי האיש הראשוני נשפעים. התנגול קורא, הפרה גועה, הכבשה אף היא מתעוררת, האוסוסובילים זדים מהסוס, העגלות נוסעות לשה, כפי החינוך נשטע. ובעיר השעונים מפלצלים, קול צפירה של אניה נשמע, הנשים הולכות לקנות אכל, החנויות נפתחו וכן קם היקום אא אס.

ח ר ס ה

יום ו' כ"ד אדר 25 למרט.

שלוט רב לך גרעון.

גרעון, אני מצטער מאד שאה עוזב אותנו. אבל, מה אפשר לעשות אה מוכרח לנשט. הנה אני כותבת לך בדיחה, שם הבדיחה:

כתבתו של שנה

הלמיד כמה ה' בתן אה בקיאותו של אחיו שלטי בכתה ג'. שאלו:

היכן היה גר ששה רבנו?

ענה הקטן בכתונו. "כשפר שמה".

ש י ר ל ב ש ט

לשונות קטנות, וסגור קטנות
לשונות ירוקות, פסוח דקות
שלחו הנבטים לשמים, קפצו משמים
וצרפו "לאויס".

והנה עוד בדיחה:

ה פ ר ה "ה נ ו ב ה"

אמר שמואליק הקטן:

לא בצדק קוראים לה "כנובה". אמנם היא נותנה חלב כמו "הנובה", אבל אינה נותנת ביצים ודבש כמו "הנובה".

עשיתו שלום רב לך א ב נ ח.

ש ל ו ט ר ב לך ג ד ע ו י

אני מכרך אותך שהתעבצ אלינו, אני רוצה לספר לך בדיחה:

פעם הטלילו שני אנשים שמבנקעים בידיים באניה. פתאם נשבה רוח, היתה סערה, האגיה טבעה ורק שני האנשים נצלו.

שואלים אותם: אהם יודעים לשמות?

לא!

כיצד נצלחם?

פשוט רברנו.

שלוט רב

ס ע ס י ח

יום ו' כ"ד באדר.

שלוט וברכה לגרעון.

שלוט רב לך גרעון, אני מצטער שאה עוזב אותנו. אה לא רוצה לעזוב אותנו אבל מכריזים אותך לעזוב. אהה היית ילד שוב

סאוד עד עשיתי. אהה לא רוצה לקרוב על בן אהה נרגז יותר, אך אין דבר אהה שהיה ילד טוב. שלוט רב לך ולמשפחתך ולהתראות בקרוב.

ס צ ב י

גדעון שלום לך.

דבקה אמרה לנו כי אהה עוזב, חבל מאד שאהה עוזב, כל ימי חייך עד פקטיו גדלה בשפט, קשר לך לעזוב את השטח ואת הילדים. אפשר לך בדיחות:

1. בשער חנוכה, המורה: כיצד נוכל למנוע את החלב מלהחמין?

יפלי: יש להחמיקו בכלל הפרה.

2. החליף את היוצרות. בשער דברי הימים סיפר המורה את האגדה הנאה על טוט שדינה והרחיב את הייבור על גבורת-היו של אלכסנדר מוקדון. רן נמנם ולא הקטיב. רון! קרא המורה - כיצד בש אלכסנדר את יורן?

רן: הוא החתם בטוט עץ גדול.

י ו ת א י

*

שלום לך גדעון, אני עזב שאהה עוזב אוחנו ולכן אני כותב לך ברבה, שדרכך תהיה מוצלחת וחמיץ בשלום לסחור חצר, יהיה ילד טוב והשאר חבר טוב.

ח ד ר ה - צ י ז ב ה

שלשה אנשים יטבו בכיה מרוח וטיפרו כל מיני מפורים ואחר ספר: אני הלכתי ליער לצוד ציד וירייתי את כל הכדורים ולא נשאר לי אף כדור. פתאם בא נמר. מה לעשות? הישפתי ברובה ולא מצאתי מה עשייה, קפצתי על העץ הורדתי ענף ועשייתי שלזור וצדתי את הנמר. איך זה יכל להיות?

צ י ז ב ה / שקר

מחברך ח ז

*

ש י ד ע ל ש ה י צ י ס ו ר י מ

ציפור אחת אמרה לאחותה:

"אחות, הנח הכנן כא, נבאי ונבקש עגבניות, כנניה מפרדים הכנניה"

אמרה אחותה:

"נבאי ונעזף ונבקש אכל כי רעבה אני"

עס, ציפצפו ובאו לבגן. אמרו:

"בגן בגן, חן כננה, חן עגבניה"

והוסיפו לאפץ,

"צוף צוף, הוי כמה רעובה אנחנו"

נשל הגון עגבניה, כננה ונהן לשתי הצפורים.

צפצפו, אמרו תורה וספו לענף העד ואכלו במאבון.

גדעון, הנה מבחתי לך שיר. עכשו אני מברכת אותך שחיה לך ילדך ולחם במסעיתך. השמיר ללמוד טוב כמו אצלנו באסדות. אני גירה אזכור אותך, ומתי שיהיה לי משפטם אקרא את הייבורך שכלוי על חקירה. אני מברכת את כל המשפחה שחזיה וגם אתה תחליה בלימודיך.

שלום לך במחבתך.

*

גדעון, הנה אתה עוזב את השטח. איך אנו יודעים את להמיד או לא. ועלית הכמה החליטה לעשות לך אלכום לסוכרה, הנה אכתוב לך שיר שהמצאתי.

ח ט ז ה ת נ ו ב ה

הנה בא חמש חנוכה נדליק הנורה ונשהובב.

מה טוב יהי לנו. לביבות נאכל וגם בסניט,

מכיבוניט נטובט ער איך קץ. דמי חנוכה נקבל.

הוי מה טוב יהי לנו, ומה נעים.

ח ט ז

*

ב ד ר ה ה ל ג ד ע ו נ

בזמן "פעולה" ב"חנוכה"

הצוריקן איצה בעל-חי קטור מאוד באדם, נאמן לו יאיוט עוזבו בשום אופן?

החניך: ח ז כ ו ב

ב ו ל י מ ע ת י ק י מ

- יש הרבה כוליות עתיקים - אפר שמעוניו.

- באמה? - המה חברו שמעוניו.

- באמה, ואולם אני לא יכול להסתמך בהם אלא בעוד מאתים שנה, לעת עתה הם חרשים.

ס י ר ד נ ה

*

ש י ר ל ג ד ע ו נ

.2

ואהב לטרא ברעזן על מלחמה
ועל קרבות של האומות
זהו זהו גרעון
שאוהב ללמוד השבון.

.1

גרעון גרעון גרעון
ילד אוהב השבון
ילד טוב וקצת רבזן
אך כלל וכלל אינו שמקן.

.3

זה שירי וספורי הקט
שכתבתי לו א ב אט.

סמני דפנה לגרעון.

ו ז כ ר ו ז ו ט

ה ג ר ג כבוד, חירף תש"ה. נטרנו את זריעה הפלחה. בשמים מרובים. סופספים אנו כשלויליות חובך הדביק עם ערב לקן החמים - חדר התינוקות על אסנון וחמר.

חשש שנים כלאו לרעון, האה הבכור, האה הגדול של האאוסים, האה המרגיש אה עצמו גדול ואחראי ומלא תשיות על אחיו ואחותו הקטנים. ולכך עוד יש את ואחיו תאומים?

מלווה הוא את אבא ואמא לפת פרב, עובד, מציץ וחה על הקס-נים האלה הגיליים, מציצים אליו ומחייכים בשובבות. והוא, האה הגדול, גדול...

גדלים התינוקות, פורחים ומצמיחים, ואמא כחלקה להם משונה ביושר ושוויון. ערב אחד אמנזן הראשון בחור, וערב שני חמר.

אסנון קפבל את הזורה כהמידד שלה, מסייע לשכב ומחכה כחשמה. אסנון שתצמח קנאה סימיהם הראשונים, אין לקפח אף אחד כראשונה. רבקה המספלה צוחלת מדי ככוע עה שקילות, וזוהרה מלגלות האקום - שהיה די מבורך - משום עינא בישא, אבל ההחזרה בין השנים סאונת.

ובחור המספחה, עה סערה החורף יפיערו עצי הצפחה הסכסיות מפורח, והפיקום המכריז רמציץ בחלון מערבו, עולה זכרה התקופה של שירי הסוללה והפלה"ח....

18/1/45

ד ו ט ח החיים במשך נמשך. אביב יורד לעמק הירדן. הדשאים מלאים ריחה וצחלה ילדים. על שכיבה וסדין הפרושים על הדשא פת-גלגלים וזוחלים להם התינוקות והעופוים. קרעץ ענני נוצץ במים-החמלה, שמים כרוז מרחת לעבר הגלעד. שולל צבעי טרחן בן הנרי, וריחות משברים כמלאים אה האוויר העשירי של הנה. אי טעם נשפע משק כנפיים החורף וגובר, להתקת צפרים גודרה עובדות ביעף ממעל ומפשרות את כוא האביב.

15/2/45

ה י ה זה יום חן לעולם כולו ובס לנו. החרונונו לבבות, חקורה טרחן, ובמשנה מרד ומאכזבי שרירים עז, השכחנו בכיתה חן צנצנ הצרבר, בהנחת הלכנים לביחנוו הלאומי...
הנה מחקרה עבלת התינוקות הגדולה - עבלת האאומים, הפרחים,

אסנון וחמר. קרב יחברו, עמור יעמדו כל מספר צפרים. והחברים כראותם את חזנו, מייך יחייכו ויצחילו מנידם.

וברשא ליד הכית, זוחלים מהם; חמר עם האוזן השובבני-גביר-ני, ואסנון עם ההיוף השליו, הבייסני על פניו. ימי אביב לנו, למספתהנו ולעמנו. חמחר מפציע. האם יקום ויעלה היום הזה, הנעים, או חלילה יהקדו שוב מטינו?

8/5/45

ג ד ו ז ילדינו, אסנון מהפחה למספתהנו ולשטח המספלה שלו רבקה. שקם הוא אסנון, מפציע בכלי וכדלו שפע נחם ורוצן. קוסורה המספלות, כמפורה באמה, דאנה ויראה את דור הגאולה, הירוד החדש שקם לעם ישראל אחר בלחה החמחר שנכפתה עלינו. מהרבים הילדים, מוקמים בהו-היוקות, גמולים, פעופים, גנים וכימות לכיה-המסר. כן ירבו, כן ירבו!

והנה רבקה מופיעה ידאנה כמכה פניה, "אין רבר, זה יקבור, אסנון חלה מטאום, פקיא, מפריש, סאיין התיכר, הפן החום, האם לקח, במה לקח? ידאנהו גדולה, אבל רבקה עם הייוף המלכה פניה, "לא, לא יקרה פאומה", "ההיו שקסים", אבל היא, לא עצמה עין כל אוחו לילה, החחיות מאננו דאנה, סאוד דאנה, אבל לא משה ממפתח.

הבוקר אור ולאסנון הוקל, צברו ימים מועטים וחחלים, ללא הכר כל שעבר עליו.

7/6/45

ז ח ט ו אסנון וחמר, והפכו לאנשים קטנים אוכלי-בל-ד"ר סקלס, יעץ לאמא לרמשיך ככל האפשר בהנקה בל הקיץ, לכל הכבר על התינוקות המספת חלב-האם באמצע הקיץ. והנה גם זה פלא הכריאה, אמא הניקה את שניהם חדשים רבים ושפחה וברכהה נשעה בהם און ליסוב רכים. אמא, הקרובה, השלצה ומחבת, נובעת בהם - בתינוקות - את החיבה, השקם הנפשי והחייסון לקראת אסובב, הנעלם, חור-גדלו להם אסנון והכר כשנפשי חיובים על כל פני החברים כראותם צד-חשד זה כטיוליות בעלגה-האאומים הרחבה.

6/7/45

ע ב ר ג ה שנה. יוב הולדת ראשון לאסנון וחמר, בבית הילדים, ולאחר סכן בחדר, חוגגים אנו את יוב הולדת וילדינו. יושבים חס להם כמסארת הגמולים ולראשיהם הסהולתלים זרי החנן, זרי יום הולדת ילדינו. והשירה קולתה ומפורגנה. חיובי המבורים וצחוק הילדים מסובבים להרמוניה פמה וריגועה. פנינו חרות משובבים וזוהרים כמסכת הימים. ומה מצפה להם לצאוסים אלה? ומה העלה הגורל להם, לרוד צעיר זה כרבות הימים?

28/9/45

* *

ר ד ה י ו ט הקצר, הגשם והחורף מתקשים בחוץ. ובחור
נועם והמימות, מתרפקים לחם ילדינו; בדעון הבכור - שנה עתה
מלאו לו שש שנים - ואמנון והמור האומיים, אלה על אלה, מחקים,
מאזינים למיפורים. ערבי חחורף הארוכים-מטורים, מהרקים וטלכ-
דים אח בני המשפחה לואת חברתי חי אורגני, גם במסגרת החברה
הגדולה - השקט הברול.

והתמימות בלב מרינת שפתיים, ושרירי ילדים שאנו מזמרים
לחם טעמנים לנספוחיהן הרכות וטלים שרשים, אשר אי פעם יצמיחו
את הערבה, החיבה והאהבה למולדת ולבית.
21/12/45

* *

ז ר ה י ת ה התמונה-התנוייה של שנה חילו הראשונה של
אמנון והמור. זו הייתה שנת הייסוד הראשונה של בנינו; כאיר, אלהו,
יחואי, ועוד רבים רבים. זו הייתה השנה בה הוטלנו מאינן-אור
לאדמה זו, בה נולדו לפעם זה, בדור מאבק, בה ברלו לעמיד לא
נודע, בחדי אשר הם יצטרכו לשאה על גבם אח גורל פעם, הוריהם,
אחיהם ואחיותיהם. על קרקע זה יצטוו, יבנו שורש ויצביהו. גזע
אירי. אשר צילו יפרוש על הנשאים.
31/12/45

* *

ע ר ב ר ד, היות הערביה שחלה נאשכה בעוד כמשהו חקרנו
בשמים, ענפי הפיקוס כמעט לחלוץ משמיצים אנהויהם. שהכנסים
כולנו על גבי השפה בחור המשפחה הצר וההמים, שרשרים בסארי
הילדים הצעונים על מרחיהם וחזוניהם, וסמרים למפורים לצורה
ששפתחי זה על שלושה ילדיו.

ערבי חורף ארוכים, חום הגשם אופף את כולם. וזימרה, זימרה
החיים והעבודה בוקעת, פורצת וחודרת לנשכת הצעירות...

ס י ו ב ש ב ט ה ג י ע ...
18/1/46

* *

ח ו ל - ה י ו ע ד מוכרה. יום ההולדת השלישי לאמנון
והמור. שנה שלישים נכנסת לחיי זוג הפעמים החמורים-המרחיים.
אמנון והמור - מרת האנס לא זכרו את אמנון והמור. ואברלו בשקט,
חגגו בתנו זה את יום הולדתם כשורים על ראשיהם, לבישים צחורים,
צחור וזרע על שפתיים. "יום הולדת הגיבה ומתמלא"...

לילה רד. הגיבה יום ההולדת נאשכה בחור החורים כמסיבה
חברים, ירדדים וקרובים על בוס מה זה, סרוכף - המוכחה לכך -
מכינו, שרירי ילדים המים נרחקים אש-אש כשרירי העלמה, שירי
מאבק הסכיב יתום הענין; מה כפשו לנו העמיד, לנו ולילדינו? ...
10/10/45

* *

ו א ב ג ד ז, פעם יתה הואר בעל בלוריה הכולחלה כחה,
וחיוך אצילי שפוך על פניו, נכנס כבר לשנתו השלישית לחייו.
בחיך ששפתה אוחה, נביח קרובני גדל ושפאש. סוגך בגורו ונפשו
המטעי התחוללל טכניב, החודר הוא, סער זה לנשכתו? ...
31/12/46

* *

א ב ג ד, מ"ו שבט עכף עלינו כעקובל; נסיעות הילדים בשוליי
השדות במורדות הירדוק. אביב בכל כחמי האידים על הכלביות
המחומטות ופורחת המשששים וכססים איה-שם כאיים זחרים
בירק השדות, ושרירי הילדים הטופפים בצעיריהם השגנים מלורים אח
הנגנת-השסלת, בקול דמר ילדותו צוחל ומגמגם. ...
14/2/47

* *

ה ע י פן בעיצובו, יחזמו לחום ותלה של עמק הירדן מוצא
בל לשד של כוח הגוף. וכפעננה ששה ועובדה פמערב מורחה ומכסה
לרבע על אח הששק הירודה כשיפולי הקיץ, במשרה היא אח הסכיו
הקרב, עם החקוקה לרוח הקרירה ועסיבת הגשם שפתיא בכנפיה,
חיי הילדים סנהגלים כירכס. עם ערוב היום התקבצים עם הור-
ינם על הרשאים לכילוי בחיך המשפחה יבחרת אחיהם, אחיותיהם
ורבניהם,

וכשהד'סדומים מהשששים על פני היקום, והרי הגולוי והגלעד
מכורה שוקעוב ונעלמים עם דרה הערב, וזמזוב היהושים ועקיצותיהם
מברשים אח האיובו לחרדיהם המרוששים, חלו עימוק החורים והילדים
מכרלן בדיפדוף וקריאה בסברי הילדים, כהם עוצים אכנון ומכר את
המכרה הראשונה עם עולם החי - שאינן לתפשו כמסך - עולם זה,
החיך, מרגש ופלא העלומה. חיות העולם ומלואו.

וכשהגבה ריטטת הרוח, יפצחו בני הבית כשירה המלווה את
גבינתו של אבא, שירי מולדת, שירי ילדים, שירי מאבק העם על
חרותו ומולדתו הנכבדיה.

הגיעה העת לישון. אמנון והמור האומיים, נפדיהם מברעון
הבכור על סף בית הילדים, ביחם החמים, כשברכה אבא ואמא; "לילה

טוב, שינה סדוקה והלוטוה נועיסים" בטלגלים עוד הפעם ועוד
הפעם בצללי אהבה, אהבה חודים לילדיהם.
15/8/47

חג סוכות הש"ח. יום הולדת לאסנון וחמ"ר. ימי הסת
-יו החגיגים והגגים את הגם עם אסנון וחמ"ר. בני שלוש הגם. הנה
זה אך אמרול קרה הרבה, כשהחמ"ר "סתחו" את אבא בשולדו לו
האופים. וכבר עברו שלוש שנים...

וכשחובגים ילדינו את יום הולדת הרביעי, קורנים, זהרנים,
שרים, וקרים כעגלה, כשידי יום-הולדת ששנים ראשיתם חקנים,
עולים הרהודים ומאויים של תקווה היו אופר לרור צעיר זה.

ואסנון, לבוש חגיגי, חולצוה הלבנה הנוחקה, סגנסיו הנה-
ולוח החגיגות, רביוו החלולות ובעליו החוסרות המכהקות. זהר
הוא אסנון, כשחיוך אצילי מסתחף על פניו חשומים, וענינו
החוסרה ניבסוה אליך באהבה רבה וכצוה הגבוה עבור שפעה הלהים
חוסים-תמים, מחקשים כור זיוק ומטחים על ראשו.

יום הולדת היום, יום הולדה רביעי. ואולי יהיה זה גם יום
הולדה לסדינה עכרלה, אולי יזכה הוא, אולי יזכה גם - הורו זה,
לחיות דור ראשון לגאולה?
1/10/47

ול סוכות בבוקר, כיום א' 30/11/47, הקיף חגג את הכל.
למי ישנה שמיכה כל שהיא לצאה לעבודה הרגילה בכל יום? היום
רגיל הוא יום זה?, היש עוד יום חג שידמה ויסוה לו? האם היה
לעם ישראל יום אשר כזה מאז חורבן ביתו ומיינוחו?

וכך כלי כל הכניסה סיוחדות והגנו כולנו, חודים, הורים,
ששים וסח, את היום ההיסטורי הזה של הכרזה אוכות העולם על
זכות העם היהודי לסדינה שליו. על זכוהו להיות עם ככל העמים.
והשטח גברו וחקיפה הכל. התפשטה סדוק חגיגה ועלחה אל על
זרעה זרעי הקרית בלתי מודעות, אבל הקווח גדולות כלל כל. וכה
ראינו כולנו בילדינו הפעופים, את ילדי הגאולה, ילדים שובדלו
לעם היהודי העמוק שחידש נעוריו, ילדים שלא ידעו כלוח סתוי,
ילדים שלא יבינו ולא יחזוה בגורל המלווה את עםם זה שעות
ידורות. דור ראשון לגאולה עשה ועלה עמנו...

30/11/47

ד ר ד ו ת רבים לא הגנו בני ישראל את חג החנוכה, הג
מלחמה החשמונאים, כשם שעם ישראל בארץ-ישראל חג את חג החנוכה
בשנת הש"ח

וכך, הרביע ערב, כשכל בני המשפחה מסופפים כחמיסות בלדו-
המשפחה, הודלקו נרות החנוכה, וקולוה שיצאים היו ברינה את שירי
החג, שירי ילדים, שירי החקופה, המאבק ונעיסות המלח"ח.

דולקים הנרות הצבעוניים ועיני אסנון, הסר וגדקוהן בעוצים
מלרבות המרקוה בעליצות, וניצוהות אור משתכים שיעדי הילדים
בעליצות, שמה וגיול, דולקים בגאווה, כשקופתם משתהלה את אפ,
וכששרים את קץ הערב השטה. ליל הנוכה בחוק המשפחה.

וכך בהרהורים בלב, כשחודרי החכמים כועקים נרות חנוכה בכל
רחבי הסקס, כראים אבא ואמא כשעל זרועותיהם חבוקים אסנון וחמ"ר
כשנדקוהו הנכור סלווב לצדכ לכיה הילדים להשכמם ללינת ליל חג
החנוכה, ערב ארוך בלחי שגרהי בחוויחוהו ובאווירחו החגיגי
הסיסה סטחים בזמר ילדים ליר מסוהים של בני הדור הראשון
לגאולה.

8/12/47

שנת 1947 נסתיימה שלאסנון וחמ"ר מלאו שלוש ורבע שנים.
חייבה בשקס, בגן-הילדים ובכיה המשפחה הננהלו על מי מנוחה.
אופים היו הראונים הימים, בהבה רבה ובחיה ללא אצוים. וכס-
סטיילים היו כשבילי החצר, או סרטיצים ומסתקים על השאים, עיני
כל היו סופנית אליהם; אל הסר בעלת רעמה הלחמים הבהירים וצחקת
הצליל, ואל אסנון וביישני, כשחיוך מאופק רדוק לפניו, עם רעמה
צערוהיו הכהות, אסנון וחמ"ר, כפרחי אסנון-וחמ"ר הצבעוניים בקר-
גוה שלידי בית המשפחה, ספגו סיפול נאפו, אדבה וחיה בעוליס
המכהוה בחינים. קלעו זמר שירה הדור, סדינה פנינוה ילדים,
ערגה לטבע ונוף, שירי ועם של מאבק עם על קוסמוחוהו וחרוהו.

מה צוגמה הסנה החדשה - שנת 1948 - לזרור? ...
2/1/48

חזית סלנו בארצנו, אלפי שנים לה. חזית בנין ופיהוח
משפחה, משתיבת כחזיהוה מאורקוה ומלחמה, מאז החלה חנוכה שיבה
-ציון, ועשה, גם ילדינו - שחשבנו עם, שגורלם אל יסלמסם לטל-
רכה - משבצים את חיים - שערינו לא החלילו לחוגה - בערבות.
עד מהי?

וכשפועוהוהינו סמלאים את סרתיב השאים הגדילים בצהלותיהם
ובצהוקס, עולים הרהורים, הרהורי הנוה, כיסופים ואמונה, שמה
אלה חקנים, בודאי יזכו כבוד לחיי שלום ושלווה לאורך חיים.

בבוקר נספר לנו, כי אין מציאים את הילדים. האוכל שהובא
חולק. תחילת הבגדים - נכתיים ליד הקטנים (בד המקום במקלטים)
יודעים בודאי המחליטים את אשר הם עושים. כנראה, שההכרעה קרו-
בה במיוחד נכתיבחנו, יש להודיעו ככלכלות. נישאר כולנו יחד
במקום. החרדה אמנם גדולה, אבל - שמחנו. והסתה לא ארכה.

שעה 9.30 בבוקר, המאום ולפעם תומיער הכרי המזכירה כשנ-
יחם חיבורים ופקודה בניהם: לעבור מיד מקלט לקלט, להודיע
לאים-לשנים, כי בעוד רבע שעה יוצאים. לא להקים רעש ובהלה.
אסור שהאויב ירגיש בכך, אסור להכחיל את הילדים לבלי יכבו. לקח
אח ההכרתי ביותר. אין מספיק מכונניות ואין מקום, יש לקבוע רק
3-4 אנשים לכל מחלקה, לא לחקור ולא לשאול. כשחבר המכוניות -
להסתיי בה כמה שאפשר יותר מהר ו ל ה י מ ל ש. קטן הבריכים.
אך ירינו: כל אחד מאתנו הוא ברגע זה איש צבא. אין להרבות
בשאלות. הבינונו; איתרנו...

אמרו רצות להיפרד, אמרו כבר איתנו והן נפגשונו מרחוק
בירדן למשלוח והעיניים רופפות, מלוח בכרמ-הדרן.

הייתה בתפקוד. איתרתי ולא נפרדתי מעיניי ומילדי; גרעון,
אמרו רחמ.

18/5/48

א ת ה רצוי מתעניין לדעת מה קרה לנו בדרך. אני אכחוב לך
את זה. אחרי שיאנו את המעג הבטנו עליו הרבה ימן. כשהחזקנו
מסוגמיה שמענו כל הזמן דפיקות כמו ירייה, וכשהינו בקליה
ליבניאל החתוק היריות. כשעברנו קצו המדרך פתאום ראיתי איה
דבר עבול, ישר מול הננים שלי ושקעתי התמוצות וראיתי את הרבר
יהה כשהוא מתפוצץ. ופתאום קמה נהלה נשוטו ואני הסבתי את ראשי
וראיתי כי ראשו של משה מכוטה בדם, ובפתחה הגדולה כמעט שלא
הרגיש אף אחד כי האומו נעמד. ירדנו מן האומו וכל הזמן היו

יריות. פתאום בא אומו אחר והוא לקח את התפוצים. ואנחנו הסכנו
אח הדרך כרגיל, לא כמו בשילוב כי אם כמו ככלמשה; החת מסר הכדו-
יחם הניחך עלינו, בחוך העלה המלאה קוצים הלכנו. אי אפשר לקרוא
לזה הליכה, כי כל עשרה צעדים היינו צריכים לשכב. אז שמענו יריות
חוזר מיד נשכבנו כי מיד אחריה חבוא שריקה והתמוצות
חיוסות. כך הלכנו כשעה. אחר כך בא אומו ולקח אותנו ליבניאל,
וחסם באטו אתר הליפה, אך באטע הדרך עצו אותנו אוטובוס והנהג
אחר כי הוא מסר את הבוקה והוא לא ירשה להסתי לירים בשוטו-
שעה, וכך נסענו את שארית הדרך כאוטובוס. אפניה ס. (מכיתה של
ירעון)

18/5/48

החלקים המספר שהיתה מסורה שלישה רשעים סמוך לבית. אמנון
ובתס חודו מ"באולה" לנאולה האסייחיה, וגרעון חודו מ"בלוחו"
ביגור. שוב אנו ביחד, המספחה כולה. שוב נשמעה צהלה ילדים על
הישיאה הנרחבים והבוריקים, שעה ושם נקדשו בתעלות ובחשירות.
אבל ירקוח הישא מחפשת ובוכסת כל רבב אדמה. עכשי העצים שנ-
דעו בפניו האויב כולקו. העצים הקטועים והנכים סנסים לפרוץ
ולכסות עצים. ההיים כבתי - לאחר בלור כה ארוכה - מתקום
עה פי כמה...

24/9/48

י ס י הסיון זימי החום הסו. לילות האריכו. שוב סחכנסת
המספחה לאחר יום עבודה, בחור החמים, הסקבץ, פלכר ומבנס את
המספחה - האה החברתי הבסיסי גם ברברה קיבוצית זו.

חוויות גלוה היפה ויגור נמוכים אב-אם בחום המספחה המלכרת.
פעמי הניתוק מהחית מגולגלים על אף הצלקת שנזרה אי-שם
בנכבי הנמש.

ערב בחדר המספחה. גרעון הככור שקוע בקריאה ובמסקרו.
אמנון וחמרי הצעירים מרפפים על אבא ואמא על הסנה הרחבה. מאזי-
נים למיפורים הנשמעים מהוך ספריהם העטורים חלונות צבעוניות
מרהיבות עינים. לעיתים בפתח הדמרה בידמוס הרישי, הוולך דעו-
לה ומחשש בודיו בחלל החדר. לעיתים, יקח אבא את הסנדוליינה
בידו, יפרוש שרירים שילוו בידמוס ממות כל הילדים. ויש, ואמנון
ימתח בשירה סולו, יחסת את סובבים, ובבישיות האצילית השפוכה
על פניו וניצוזה מפניו, יריים קולו בייחיה של"ח אדירה; והתאים
מסביב יהום המערך, "היו ימיט", "בז-ביבע, בת-שבץ". והתאים
תיקטע שירחו, בבבון הבישנות, והיךויתחשט על פניו.

29/10/48

ד כ ש ה ו ע ל ר נורה החנוכה בתוכנית הנחושה, הנבלא
החיר באוריה ביל ושמה. מיתוח ריפים פנה ונעלמה, ושירה החג
ניסחה בחלל האויר, קוסדים להם היליים; גרעון הככור ואמנון
וחמרי הצעירים סביב החנוכה. עיניהם נעוצות במלכה הועות,
העולות ויורדות ומלוות את אטא ורבא בשיר "מפוז צור ישועיה".
"מגיבון סוב סוב..."

רוח החורף סובבת ענפי הפיקוס מעבר לחלון, ורישועס חודר
לחדר החמים, ופלוח ברקסס המרישי את סיפורי אבא ינאע על הג
החנוכה, בכורת הסככים בימי קטם, וגבורת חיילינו בימינו אלה.
אור שלחנות הנרות ואורות הגנדה מתמזגים, נשפכים, נקלטים בנש-
טוח הילדים, ילדי דור ראשון לנאולה העם לאחר גלוחו הארוכה.

קטופים בעקליותם, יד ביד, צועדים הילדים לביהם. צעירים
בלא-חזרה מאיר החורים לביהם - ביה-הילדים... 31/12/48

* * *

שנה גדולה הימה שנת 1948 לשוב היהודי בארץ ולעם
היהודי בעולם כולו. ישנן שנים קצרות ולקופתן שנים ארוכות,
הסוגות אמנם אותם מספר ימים, אבל הן ארוכות, סופרות ומהרוב
הפגיזה בחיי אדם ועם. ושנת 1948 הייתה כזו....

ובחורן סערה ימים אלה, עלה, גדל והתמחה יור צעיר. סערה
הימים החלה בחיי גרעון, אמנון והטר, כשהיא האורטורה טיפיים
מרחבי הארץ הרחוקים, בעוד שבקמקס הירדן וכביה שררו שלום ושלוה.
סערה זו גברה והלכה והתקדמה באכיבו שנה זו, עם היפחה הקרב על
גשר, שמתברורה: אהרה וילדים מצאו מקלט זמני במשק, והיא
התחוללה ונפלה על הביח ביום השנה ה-15 כמאי, עם ראשית ההפגז-
ת והתפצצות, שהיכו פינני הילדים בלידיו במסליתם והכריס
והכרוב בלתי-לוחמים.

ובך חרה הפלישות המציקה, הרגשה האי-ביח, בחיי יור צעיר
זה, כשהוא מסופק ביה-ספר "גאולה" בחיפה, באין ביה, כאין חר
מפגות המים, ובאין אבא.

ושוב, כאשר חזרו הילדים ושובנו בעקלטים, היה זה אמנון,
לשך למראד צנורות האורות - שדירו דרך הפקלס אל מול בני משכבי
הקומותיים של הילדים - הכיף שחזר הילדותי "התפצצה היכולה לה-
דור ורך הצניורה"....

ושוב היו ימים וערבי כהיו, כשקולות הפיצוצים היו מועקים
אח אבא, גרעון, אמנון והטר מחחרר לעלולה ולמקלט, כשפעל ראשי-
הם שרקו ביפף המגזים המתפוצצים אי-שם ברחבי החצר.

ובך, עם ראשית שנות הילדות, חשו הם, כה זאת מלחמה אדם
ועם על נפשו וחרותו.

1/1/49

* * *

ח ד ו הטעם חזרו למסלולם, אבל פעמי המלחמה - התערערה
החברה - שינו את חייה, והם לא היו "כרגיל". משפחות רבות צנרו,
ורוב הליכוד והגיבוש עורערה, ואין יורע להיכן חישוב.

... אמא נמצא היה בהרשפה מלוכח מחוץ למשק זה חרבים, ונגדא
היה שהנה עומדת המספחה על כך סמנה בחייה. שבעה-עשר שנים עברו
בחייו קיבוץ, חיי חברה חלוצית-אישית, ויהמן שהקופר זו אלך
תפגס, ומה צופה התחזר?...

21/1/49

* * *

ד ב ש י כ ו קצה השירה בשכה בין יפוח הנפשים, מסיילים
היינו לכיוון גבעות שיר-אבויק או לכיוון הקישון.

היו אלה ימים ראשונים בכפר-יהושע שאילו עברנו מהמשק הקופר
חדשה החלה בחיי המספחה. הקופר-חיים בחיק טאציה, ולא-עוד חיי
קיבוץ גרול, והמאויש בידור היה אמנון, אשר לא פר מאמא. בכל
אשר הפנה - הלך אחריה, וקשר אליה בכחוחה אכה ללא בגול.

וכשישכנו ליד שולחן המספחה, פח אמנון כקול: "אמא, אה
מכשלה הרבה יותר טוב ששוננה" (המכשלה במיה הילדים).

היו אלה ימים של התלבדות מחודשת של המספחה, לאחר קיבו של
מלחמה, גלות, אזקקה והפצצות. ופחאוס יורה איזה שלווה, החוק
מגבול, מלחמה, מחברה גרולה, לחוך ביה של אבא ואמא, אח כדול
ואחוז האופה.

הפוכדה שלא צרם אח אמנון והטר לבן-הילדים כמרטב (בגלל)
חוסר סקוב באמצע העונה, או ככלל חוסר נכונות מצד הגננת) לא
הסבירה במיוחד על אמנון כלל. טוב היה לו בניה במשך היום ליד
אבא, ולפעמים, מבקר היה עם הפר אח אבא - שכברה במגרנד של
הכוסב שעות מספר ביום - לאחר הצהרונט.

הסבוכה האנודית השלויה של כפר עברי, ורגיפה החוש של הקטן,
כשפדרוס סודקיים הר הכרסל והרי אפרים, נמשנן חרי הגליל התחה-
זו, התחבו בשלושה בחיי הקסנים. ולעה-ערם - כששלושה מיטות-
הילדים טילאו אח החור כצריף הישן, ללא מעבר ביניהם - לא היתה
זו כלל למפגס. אדרבא: קול שירה בלידיו מדיטה אבא על כלי דמיה
היה סטלא אח הלל האירי, ושירי ההקופה, שירה הפלמ"ח, שירי יל-
ים ושירי ערש מסייטים היו עזי יום ועוד יום בחיים חרשים ושוננו
אלה.

מברואר 1949

* * *

ישתעשע עם הגריים הקטנים; עם "כופי" ו"שליה" המלווים את אסר הקיזה, מפצים ומשתוללים. כשמתחם האביב מביים, וכשיורר הלילה, מלווה השירה את הקטנים, עד שהחומה מתלפת, העיניים נעצמות והלחות אי-מי ירעם, מתקמטים בחזיונות הלילה. אפריל 1949.

1 ב ב 1 ת - מה פרשים בלילות, בכפר ישראלי לאחר יום עבודה, כשכל המספחה יהיזו, קוראים, מקריאים, סאדינים לחישה ולחכיה הרדיו הישראלית, ולאחר סוף, לפני השינה, כולם בצוואת נוחים קולם בשיר, משירי הקופה וימים עברו. ואמנו, כסוב לבו עליו פוחח כטולו, וזועף כאם מישהו נכנס לשירתו ומפריע לו... אפריל 1949.

א ת ה ג הפסח ערכנו ב"סדר" הציבורי שקיים הכפר. היה זה "סדר" ציבורי, כשכל משפחות המבו ליד שולחנות ערוכים, קראו ב"הגדה" ערוכה פרקי קריאה מה"הגדה" המסורתית, ומסולבת פרחי קריאה מעניני השעה, השירה קלחת בנעזמות, והרגשה חג אספה הכל. אז היה זה "סדר" פסח עם כל הפאר שמקיבוץ, אולם האווירה הרבועה, החגיגית שנבעה מחוככי הנשמה, הוסיפו לזויה-חן לבני-האדם השזופים, אנשי ארם מושרשים בקרקע הארץ, כשהג האביב הוא חג הנובע ממקמי נשמתם והימים. אפריל 1949.

א ת ל י ל חג העצמאות הנוגו כסמך שדמה לליל-הסדר כסמך. היה זה עבודנו "חג חרות" כמלוא מוכנה של הסנה, הודלקו ברות-חג, הוקראו פרקים ממלחמת הנבחרה, ושירי הפל"ח וההקופה הרידו באליל החדר. הארונה החגיגית הוסיפה להתרוססות הרזה בערב אביב זה.

אח הבוקר בילינו כטול בסוכות, כשהילדים ובראשם גדעון, רגים לשנינו ונהגים מדיון של יום חג זה, פניהם קולנוח וזוהרות, ואנו מעלים מדי פעם וזכרונות יום השנה שעברה, זה עם-בוקר יום ה-15 במאי החלה התנגות והמלחמה ניהתה עלינו. דומם, שלא שנה אהם חלפה מאז, כי אם עידן ארוך. וכמה שנה חיינו: חיי הפרט האזמה בישראל. יום העצמאות - יום השבון נפש לפרט ולעם. יום בו זכינו לחיות דור אחרון לשיעבוד וראשון לגאולה. יום העצמאות... 15 במאי 1949.

ש 3 ת הילסודים הש"י החלה, כשאמנון ומל בורשו לגן-היל-דים בכפר-יהושע. עברו ימי החופש, כשהם מכלים כחברת הילדים השכנים ובחברת האח הכבוד בשוליים, טוויים ושחקים בכפר. עולם חדש נגלה לעיניהם בגן הילדים בכפר, טוויים עם הכננת, שחקים, כיור בחימר, התבקות וציוורים. עולם ילדים שכולו טוב. וכי לא יהיה טוב לזוג הכאומים הנחמרים האלה אמנון והסר, כשפניהם הזוחלים והמפייכים שונים כל נפש. שנה חדשה החלה, שנה של עבודה והתערה בחברת חדשה, הרה כסובב, בשבת-המשפחה שמשט מרכז החיים של משפחת העבודה... 1/10/1949

1 ב 1 ב 1 ן ראשוני כשפרי החג, חג ראש השנה, היו הבולים שהדפינו לקראה רחג. ומה יקר לנו יותר מזה"ל שלנו, וכמה ימים וקרבנים ללב בולים חגיגיים אלה, הנושאים עליהם את סמלי החילות בולי "מועדים לשמחה"...

וכן החלו בולי ישראל להיות אורחיינו היקרים בכל עת. 1/10/1949

ח 15 ש שנים מלאו לאמנון וחסר. ולכבוד יום חג זה קייסנו אח מצווה הנסיעה, נביעה עץ לכבודם. בכל הבינו רבישי זכרון לנו, אנו צריכים לזכור ממיר את המצווה של בנין הארץ ובריש השטפה. וענה, גם לכבודם מלאנו מצווה זו...

ח ד ר מ ת ה ע צ י ס ט ו ק ד ש ת
ל נ ס י ע י ת י ע ד ו ת ב א ר ן י ש ו א ל

ל ז כ ר	י ו צ ר
ב נ י מ ין ז א ב	ה ה ח ט ד ר ו ת
ה ר צ ל	ה צ י ו ג י ת

ק ר ן ק י י מ ת ל י ש ר א ל
עץ אחד ע"ש חסר ואמנון נעדיי במלאות להם 5 שנים
נשע ע"י הרורים.

הועד הארצי לקרן הקיטה לישראל בארץ-ישראל

חשרי הש"י

שנת 1949 הייתה גם שנת מפנה בחיי המשפחה. מיי הכרה
שיהיוש-קירובית, לחיי משפחה במוש עזריאל. ליכוד המשפחה לאחר
פירוד וניחוח של ימי מלחמת הקוממיות, הביאו מפנה בחיי המשפחה.
יותר מכל הילדים נהנה היה אמנון שליבו ומחיים אלה. יחוק היה
לאמא, ושקטת האהבה והחיבה בחיק המשפחה ובמכיבת החרים השיפו
גדולה בחיי נפש. חינוך הפליו של משפחה, המולד בכישרון
מפני, חיברוהו על כל ראויו, הן הגדולים והן הקטנים בגן.

את השליש האחרון של שנה הלימודים הש"ס בילו הילדים בגן
הילדים, ובמחצית שנה הש"י, עד מלאו להם חמש שנים. התפרו יותר
ויותר בחיי חברת הילדים העצירים - ילדי הגן - בחיבתם, כליוייהם
ומשחקיהם, כשאמנון וחבר האומה, ולעיתים קרובות עם גרשון, האח
המבוגר, סבלים בחיק השפע, האופף אותם היד.

12/31/49

עבדו דת השירות כמנהל היצרנית בכפר יהושע - שגרמו ללח-
לחוקו של אמא מפניכות השרה, רחוקו להחליט לעזוב את הכפר,
ולחזור לעבודת האדמה, לפחות כשכיר, אם לא כפחייש במושב, דבר
שלא ניתן למימוש בתקופה זו.

"...אנו קונים בית בשכונה נוחה-עוד ע"י חנה-תקוה". כך בישר
אבא, וקרב שבת כשבא שפודו כמנהל "גן-הירקון". אמא הסתכלה
עליו בחמירה ובחשק. איזה בית, ואיפוא? ומגן תקח כסף לקנות
בית? ואיפוא זה נוח-עוד? ...

"ביום האחר במאי - התחיל אבא בסיפור - החלמתי לבוא לנח-
עוד, כיוון שגודע לי שיצחק וחתייה גרים עם, וזולתי נובל למצוא שם
דייה עבורנו. החלמתי לחפש דירה שלא תהיה רחוקה מ"גן-הירקון" וכך
שלא תהיה קצור עצמ. אובני עירובי ולא אוכל להסתכן ולהסתכל
לחיי עיר. ומקום כמו נח-עוד - שכונה נועלים הבנויה בחים
קטנים ומגורשים למשפחה-עוד - שבה את לבוי..."

"אבל איך, וביצד הגיים טכום של 1500 ל"י?" תהה אמא, ואיך
גשירי אזת? טוב, הראא את כלל החרים. וכך התגלגלו הדברים ונ-
כע מקום פגורו לעמוד לבוא, כשכונה נוחה-עוד.

5/5/50

חלימודים, ומועד השינוי המשיער של הבית בנוה-עוד. וכך נכנסה
המשפחה לחקוה חקץ, כשהחוקו באופן; תקוה עזריאל בשנה, במחצית
המב - לאבא, עזריאל למי רוחו, ודירה - בית קטן וחצר למשפחה-עוד
בשכונה פועלים המוקפת שדות ומרשים, שכונה שקטה מהמולה עיר,
בחוף ציבור פועלים והימים ועולים, עם עזר ובוהה במרשים,
בחפשיה ומלאכה.

30/5/50

טו 17 מוך הגיע הירב התקוה, כאשר יעקב - נהג המשפחה -
הגיע בבוקר והחילונו להמסים את כל "הרכוש" החי והדומם ולהפרי
שידיינו בכפר-יהושע. טוב אחריה המשפחה, ועלת לביתנו חקבו
לנוה-עוד בשכונה למחנה-תקוה. טוב נחיה יחד ונוכל לנחוח את בניהנו
שפגנו, לחזור לחיים מסודרים כשאבא ואמא נמצאים יחד עם
הילדים.

וכשהגענו לנח-עוד החלה המלאכה. טיורר הבית, טשח החי, חקפה
דיר זמני לעזרים, קבעה מקום הלול לחנגולוה, ניקוי החצר ופי-
פול בעל החדר ששרה מסדרים שעליו נבנו הבתים. עבודה רבה
לפנינו, עבודה גדולה להפוך מקוץ זה לבית משפחה - משפחה עזריאל.

15/7/50

החלום הגדול. אם את מחירי הילדים עם ילדי השכונה,
סבלו את הימים במחצות, בין הבתים, כדרכים שרדיין אינן מלוכה
ומחווה לקטשה שחמי שחוקים בין בית לבית, כשהחצר והדרך מהיום
מרחב אחד גדול כלי גדרות וכלי מניצוח. מה וטם צורה בינוה חז-
שוח ומשפחה דאל ליד הבתים. סאחורי בינוה שמהרע כרם שקיים עזוב
ירוב ילדים, בו רחוקים הרות, בו מרחוצים הילדים, טה עולמם
הגריח והקוסם, בינוה לעצים שחוקים מרבי היקף המצויח ופרחי
חקץ שנוחרו לפליטה בעונת חום זו. עולם טבע חופשי, כשמסעל שמי
החכלה, וקרני השש המציפים את היקום הנרחב, כשמפוחה טהנגבת
הגבית, מוגררת את האופק ומשפחה גבול לעין ולמשפחה. כחטי על
צעירים טובבים את הפנים דלי העלים הזעירים של השקדים הסוננחים,
כאשר בצילם מוצאים מנוחם, העינים והילדים נבנוו חום הצחרים.

צחירת סכונות מכשרת אורחה. ומי? בודאי הודו יוסקה, הסופיע
לעתים כשבחוחו מוטהף אתו את כל המשפחה לטיול לים, או לנסיעה
לרמת הארץ הנבנית. וזורה על סכונותיה הגדולה של יוסקה, כשהאורחה
מרגינה וקולות זמר מוצחים ועולים, שירת הארץ מרוגזת מעינה
כולם; שירי אדם, מלאכה ופכוה, שירי עיריב ושירי מאבק ומלחמה
שלא מכר עברה עלינו. עחה, שקטה הארץ מהמולה קרבוה, עוסקה
בכנייה, על אף צחצחי חרות, איומם והתגרות שכנינו הוומסים
והמתכבלים.

28/7/50

ע ל ד יום, עיר יום ועיר יום, וימי החופש הגדול המו, בלב
נרגש וסוער מלווה אט אט אמני וחמר הנכנסים לבית הספר, לכתה
א' שלב חיים עבר, לא עוד ילדי בן כל אט ילדי ביה-ספר-ורנש
רוגשין לקראת הבליט נודע, לקראת חברה חדשה, חיים חדשים, עול
חדש.

המו ימי הגן, חלפו ועברו ימי השחקים, ימי לימודים באופק,
וחלב זע והוזהר לקראת מה?

צנע בארץ ומחורו בכל, והיקום עשה אט לתאומים, רקמה
בכשרון ירית שני היקום עשויים ספר ירטה, יצום להפאה. אין
דבר, ינאו ימים שגב הוי-עוד יופיעו. וביתמים מוכנים אמנון
וחמר ל...

וביעון המכור, האח הגדול הנערץ בעיני אחיו ואחורו הקטנים,
ספסל להט סורה דרך במביכהם החדשה; בית הספר, השכונה, הביולוגי
והמשחקים.

וכשאבא יואב יוצאים למה-ערכ לביקור הורים בחל-אביב, הרי
עליו האחריות, הטיפול והשכבתם עם השיכה.

10/9/50

ח ג הסוכות הניצ, חג האסיף, חג השבע וחג לתאומים שלאו
להם שש שנים, שיהלו ענה אה לימודיהם בכיתה א' בבית-הספר,

עברו ימי החופש הגדול, הילדים ועוברים ימי הגנים, עוד מעט
עם זמתיים ימנשו לסלילים הרגיל, לימודים וליבולים, היו ברת
כית-הספר, עזרה סה בבית, השקש הוציר סתפתה, החצר לנשה צורה,
ערוגות הפרחים והירקות שמחריים כה, ונכתה היא לחורף - עונת
הנסועה - בה ינשעו עגי מרי לטוביהם. חוקמה הגדר ספסבי, נבנה
דיר לעידים ומעליו שוכך ליוני הירוא וסוכנים והחופים בו.

הגים ומועדים, ביקורי משפחה הקרובים ענה אלינו ואנו אליהם
הם הקיץ, ספקה הרחיצה בים, הסחיו קרב ובא. ולעת ערב, שוב נשמע
השירה בבית, כשאבא מויה אומה בגינות, שוב נפוצים כמורה לעת
השונה. זמרה חרור המספרה על עליה והתפלה, מאבק ומלחמה השחרור,
הבי ארסה, טבע ולאום, שכרבייל, אמנון הוא הכולן כמקהלה זעירה
זר.

ס ת י ד, חיו שגרה בבית הספר בכיתה א', צעדים ראשונים
במחנה הקריאה והכתובה, עיון וקריאה בספרי הילדים, שער כה סתם-
עקו נבוצה בחפונותיהם, ומפתח; אות לאות מתחברים הם למילים
והמורות העולו מספרות.

צנע בארץ, בביחנו לא הורגש, התרגולות השילוב ביצחק, הקיזים
שפעו חלב שחמן ביריה האמונה של אטא לבגינת עידים עשימה

ומסובחת, הירוקה שאנא סביב לצהים מגן-חירק, כל אלו השור ריח
שונה, ומה עזי; שמרי פעם אפשר היה להפריש משוב שסענו הזעיר
למכתות מבהל-אביב.

יום גורף יוב וטאורע שאורע, וחג החנוכה באופק, בודאי
שלקראתו, לקראת חג גדול ונהדר זה, נרתמים הילדים בכל מעשיהם
והתוויחה, עוקפים בהכנות לחג, ובנוסף לכך; טאורע שני, קבלת
הספר הראשון.

חנוכה, שוב חגוגו חג זה כשימים ובלבכינות. לקול הזמר "פעון
צור ישועתי" ולאורות הנרות המהבהבים, השלהבות הנעוה, זעוה
ומספרות על גיבורי קדם ששחררו את ארצנו סוכוב זר, כיצרו סרינה
ישראל, מיהוה קעדהו והחזירו לעם את חרותו.

ובכא כן היום, חגשים אנו בארצנו. "סכבים" עומדים עליה למשמר
בפני כל צד, זד ואויב. עת ישראל סמבץ הפוציהו, כונה ומחיה
שכמה נצמון ועץ חננה.

חנוכה השי"א

פ ס ח מסורתי היה לנו ספה זה. סוכבים היונו כל המשחה
בבית סבא וסבא - הורי אטא נהל-אביב. סבא נראש השולחן, לבוש
לבן, סבב על כרים, טורא כ"הגוד", אל מול שפע נרות דולקים,
מחכהבים, כאילו משתחיים הם כפיצורי ההגדה וספרים על חגי ספה
זה דורי-דורות. הילדים המסובים אנניהם כרויח לנעימה הסטורית
הסתגגו של הקריאה, כשפריים בני דורנו משתבצים מפיוה הדור
העצור ביול סדר זה.

וכשמה "הסדר" ויצאנו החוצה אל מול השמים הזכים והלבנה
הנוככה אורה הסספי על היקום, הורגשה בושמה השלווה, החקוה
והאסוה בחרות ישראל, קיבוץ הנלווים ובגנין הבית השלישי שיעמוד
איפתן אל מול כל שנאינו הדוגנים, המסרבים אף עתה לשלום אהנו.

ספס - השי"א

הימים שכיך ספס לחג העצמאות, ימי זכרון חם, המעלים בזכר-
וננו את כל אומה האסוריה שקרו כספק זמן זה עכבר הלא-רחוק,
ואשר שידנו את מהלך חיינו במידה רבה ביותר, ועולים הזכרונות
על השואה וסאקס הגבורה של מורדי הגישות, על התקפלה והסאקס
עם השלטון הבריטי בארץ, ועל הקרבות כמלחמת השחרור, הקרבה
וגבורה של פרשים ונקודות ישוב שעמדו על נפשם, ועל הקורבנות
הרבים שהקרבו כסאקס אבינו זה לחיינו ולעצמאותנו.

9/5/51

ב ד ל י "מועדים לשמחה" הגיעו לכיתנו. מווייס היינו על מדורת הבולים הפוקדות אותנו עם הופעתם. בלוי ישראל, הופעתם ציינה במר שנה וחילול שנה חדשה, זה שבועיים שהילדים בבית-האפר, ואסנון והמר בכיתה ב'.

עברה חמה הווספה, ושבו ללימודים, שקדוהו ורצונוהו של אסנון היו למופת. ועל חיובו הנסתר על פניו, ניכר היה ההסוד הילדותי. לטורים על ההגים והטורים, על ראש-השנה ושירי השנה החדשה, על חג המוכות - חג האשף, והמוכות בהם ישבו אבוהינו בצאתם ממצרים, אפקים מחרחטים מעבר לחיי היום-יום, ונייע זרע החדעה על השמילות לעם עמיק וימוי.

16/9/51

* *

ו ב ט ו י ע ו ר ר אסנון והמר שנתנו ונפקו עיניהם, עמרו לפניהם אגרטל המחיים ועובת מקושטת ולצד - על גילוי הנדיר הצהור - ברכה אטא ואטא ליום הולדתה השביעי.

חג המוכות היה בבית לא רק חג מסורתי, כי אם גם פרטי - יום הולדת של אסנון והמר.

עברו כבר שבוע שנים מאז אותו בוקר של חיל-המועד סוכה, בו נולדו אסנון והמר כבשרית. שבוע שנים ארוכות רבות טעם וסאורעות שנה אחרינה ולפתחת העולם השנה, שנה אטק ולפתחת השחרור, ושבועות מדינה - סדינת ישראל השחרורה והעצמאית. דור ראשון לב-אולה, שגדל והחשתת בתקופה גדולה זו, נעם סילדתו רוח דאורעות הגדוליים, חמה כפינו אטק, מלחה, בנין ויצירה.

בני שבוע. הילידי בית-הספר, קוראים, שופעים קריאת ספורים וסאורעות מאי אטא, אטא ונייען. פציים ב"דבר-ליליכ", פשתלבים ומשחזרים לחיי היום-יום, היו המדניה העם.

סוכות - השי"ב

* *

א ח ז ט ח תסחה, חג האביב, תגננו בכיתה בהשפחתו חברים מהמסע. קלטן ורנקה ונניהם, היו אורחינו בליל הסדר, והמסחה היה רבה, ושרחה על פני כל.

"ההגדה" שהוקראה - לפי המור - עיי כל אחד ואחד, כללה פרק-ים נבחרים מה"הגדה" המסורתית, ופרקי קריאה מה"הגדות" סודרניות של משקים, שכללו מיטב הקסעים מפניני דיומא, וקסעים שהתאימו לרוח זמננו.

מקיי הקריאה שולבו כפירה, שירה פתח, אביב וקציר. שירי סוף-דת ושירים הארץ שחברו כדור האחרון, שירים שזרנונו בילדותנו ועברו עתה לרוח השני. זמרה רחב הידעה בחלל הבית.

ובשקטנו מה"סדר" - לאחר ארוחה מעיפה ובהנה ויצאנו החוצה ללילו הבחיר של סחר סכספי החקוף בפרוים השמים הכחוליים, הרגשנו את הנחת חגב ומשעולו. חג חירות לעם ישראל. והפילתנו היחידה, החיישית שנשארה כלבו של כל אחד ואחד היחה; תפילה בנין, יצירה ושולם עלינו וטריגנונו.

ססח - השי"ב

* *

את יום העצמאות תגננו כרגיל בבית, כשיום זה מהווה את החג-ההביגי בעומר כספר השנה. עוד כערב חוג לכש הבית ססחה וזילה, וסיפורי ואטא קלחו והתחרו בנייהם על אותם סאורעות - שנראה היה כאילו היו כעבר הרחוק, אבל למשעה עברו רק מספר שנים סאז.

וכשהגיע הערב, נערך השילוח החגיגי כשעליו פרשה מפה צחורה נרובה חג. ארוחה חגיגה לזומה כקריאות סאיפורים, שירים וכחכות על מלחמת השחרור והג העצמאות, היה זו כיען "הגדה ליל חג העצמאות" שולבה שירים מפניני היום. ואידו שירים שלטרונו בילדותנו לא היו קשורים לחג זה. שירי אידה, עבודה, הפעלה - שירים של סדס המאבק ומלחמת השחרור, וכסנון, שירי הפלטה"ה שיוו שגורים כל.

עם אור בוקר למחרת, ירדנו לחל-אביב לחוג במצעד צה"ל, החקטנו ברחוב ארלוזורוב, ליד ומסול בסח ההצדקה וחוינו - סלאי ססחה וההרומפות רוח - בבוה צה"ל, כוח הסגן העברי, על כל שלוחותיו, כווחת הרגלים, הג"מים נושאי הניסים, הרכב הרב והפנקים עוצרי הנסימה.

היה זה יום סלא חוויים הנחרתה אי-שכ בלב, סאסכיות לחוג-יהו חיי דעם שנים האחרונות, חווייה בנייה, יצירה והחנהלות ברחבי הארץ, לסן הגליל ועד אילה.

יום העצמאות - השי"ב

* *

ה ט א ו ר ע החשוב בראשית שנה 1953 היה יום הולדתה ה-13 של גרעון הכבוד. אב הרב-סצורה חינוני בשני שלבים, זאחר היה השלב הספורתי-דתי, ובו עלה גרעון לחורה בבית-הכנסת שליד מגורי סאז וכנסת - הורי אטא - שכוונת כורדיה בחל-אביב, ה"קתלי" כלל את שני הסכים והנסחתו "החפון" דודים ודודות ובני רודים רביים.

השלב השני החל בשעה האחרים כשביחנו סבלא "משלחת" סוכות של חברינו הסובים שהגיעו מהמסע ומכל פינגה הארץ. לקריאת ארוחה חגיגית זו "פיססנו" מפוד סודע סספר אפרוחי כרבורים צעירים, שבריסס סולאה, כושלו וסויגנו. היו אלה סעודים שיוחס גיחה למרחוק, מפשי ידיה של אטא.

וכח נמשכה הרב-מצות שמעות הצהרים ועד הצות לילה, כשקבוצות אורחים ובני משפחה כאים והולכות, וכסידרה החכה ויצא ליל - ליל מוצאי-שבת, החלו לרדוף בני המשפחה סגל-אביב, וצאלה, שמה ורונה סלאו את הבית.

אכן חגיגה שפשהחה והכריה, כשהיה שירה הרגשת מימות ועם-ההרובע טפסו חלב. היה זה ירח ביתנו. לא חגיגה בר-מצוה באולם גדול, כשבים מסובבים, והמסירות שורה אי-שם - אולי בחצר. רק בבית, כשהיה במלוא סובנה של סלה זו, שורה על המסובים כולם.

1/10/53

ה ת ו פ ש ר גדול החל. חנה קופה הבחינה ואיהה נגמרה עוד תקומת חייה, עוד שנה ארה בחיי הילדים, ושוב כונצחה הנופה זו כמטרת הביתה כשנפרטה המורה, וציבור הילדים והילדות ישבוה וקומטים שורות-שורות, כשעל מניהם שור; מי צחק על פניו, מי חיוך ביישני, ומי הררוטים גיבשים מעיניהם.

ישוב ימי השש והבילוי הרביל במוט החמה, כשאט והילדים נפגשים עם אבא החוזר מעבודתו לאחר חם יום עבודתו בחות. נוסעים לבת-ים ויורדים המיטה לרחצה, רוצה והרפלוטה בחול חוף, עד בוא השסס היטה ואנו בדרכנו הביתה.

"זריז", כך קראו לכלבנו השסן. ואכן זריז היה, אמיץ לב, סמלא וכוונה כשומר הבית והחצר כנאמנוה. לא אחת מנחה היה את החבל ששקשו סחח לצץ התפוז. וכמבוב, שוחף היה וחבר לשחקים של הילדים. בכל אשר ילכו - "זריז" שם. אבל אזי לשיש גבולו בחצרנו. זועף, גובה, קופץ ומגסה לנתח אחריו. וכשהצליח כדבר - מתנת שכיכה היה הלוקו של פורץ זה, עד אשר נלקח "זריז" לחרדתו ולצערנו, למלונג העיריה לבדיקה, הנושא כלבה הוא, אט לאו.

וכש"זריז" נוסר על הבית והילדים, יכולים אבא זאמא לצאח לקח-ערב קריצי לבילוי ולביקור המשפחה בתל-אביב. אמנון וחסר, חתה השגחה גדעון הככור, נשאים בחצר ליד הבית. רחוצים, לבושי מיב"אפנה, וידועים הם, כי עם השיטה עליהם להיות בחדרם לשנת ליליה קריחה.

אוגוסט - 1953

ה ת ו פ ש ח הלימודים החלו. ואמנון והסר חסידיו בית-הספר כביחה ד'. כיתה זו אינה נושבת עדיין בין "הגדולים", אבל יצאה כבר מהחום "רקסנים", בני כיתה א', ב' ו-ג'.

יש צורך להחיות סעה בוצינות יחר ללימודים. והם כה רבים

וכגרונים. ונוסף לכך, אין צורך כאח הגדול או כחורים שיקראו ויספרו על הנצחה. סוף "דבר לילדים" או "דבר השבוע", הנגיף בכל יום שישי הביתה, ומיד קופצים כולם עליהם, טזינים עיניהם -אישית - כהסוגיה, ולאחר מכן בבחבה; הן המיטורים לילדים - "דבר לילדים", והן המיטור על עניונו ריומא המלווים חלומים כ"דבר השבוע".

המיסו הבילס ביותר להתקרות החגים והמועדים הוא חם; מעטפה הבולים המורח הביתה לשמחה כולם...

בולי "מועדים" לשמחה השי"ר. הבולים נושאים הסונה איגות הקודש בשלושה בתי-כנסת כארץ; ירושלים, סתח-קהל וצפת.

11/9/53

ו כ ך הילדים הימים המעטים שבין החילה הלימודים לכדת החגים הבאים עלינו לטובה. חג הסוכות הביע, חג הכפול וכפול, בו נחמנו ימי החג עם החגיגה האישית-סרטיה, יום ההולדה של אמנון והסר.

ואכן עברו כבר השש שנים, והחאומים כבר בני השע. האומנם? הכר עברו ימים רבים אלה?

ובתוך כל אלה שוב ההנכלווים סמיירות של האויבים סביב, הסתנוויה, רצה, התקפוט ומיקושים, והשלום עורגו רחוק. וכך נכנסים ילדינו לשנת העשיריה.

1/10/53

ה ס ך חלף. חזיו עבר ויסוה החורף לקראתנו. חיו אמנון סנהלים במסלום הרגיל של סילר שכתנס לשנתו העשיריה. עם שובו מביה-הספר, ולאחר ארוחה הצהרים המעימה שאמא הבינה לילדים, סתיישב הוא להכנת השיעורים, הקודמים לשחקים ולבילוי. כשקידה שולף הוא ספריו וסחברויו, סטיים נושא וסחחיל שני. וכך, כעבור זמן לא ארוך, נאריים שוב הספרים והסחברות כחיל, סוכנים ליום המתח, ירתח חיום - יום החורף הקצב - מוקדם לבילוי ולעודה בשש החצר הקטן.

קול שסש נכפיים מעל משר העופה-הערב של לחקת הינונים חס-נה, הסחרוספת ויורדת הליפוח טגב השוכן, חנה פענלים סספר אל מול שמי ההכלח המטולאים עננים השטיס; לבנים, אפורים ושחורים, הקנלים מקצה האופק. ו"זריז" מברכר לו סביב סביב, שסמיע וסחחורו כאופק; זמי החורף קרבים, לילוחי ארוכים, ואני?

יחד הערב. סחכנסה כל השפחה. חלונות סגורים, אורות נדיקים וחמימות מחשטה בחלל הבית. קולס ורדיו סמטיע קילו, נעימות,

הנתיב לנוער, חדשה, מיטיבה ומיירה. רמיכות נשלמות ומצפנות.
השנים, האמונים אנון והמר ראשונים לשכמה, כשאוהבת, לאחר
זמן, אף בקרן הבכור. ידע שמלאך התבונה פורש ככפיו עליהם,
מפילות העיניים הלך ושוב לאורך שורה הספר שנסגר, סוסט לצר
הראש שוקע בתבונה בכריחו החזרה.

נובמבר - 1953

* *

ת ד ה מ ה וצער רב אפפו את כיתנו. סנהיב הרור, האישי
שידע להתחמם מעל פסני האמונה, האיש שידע לעיני את חזון המטב-
חיות והעצמאות היהודית בפרטך חיי, ונשט אז התנה ייור הנגב.
למה נסדוף, השבע מרורים גם מתכריו? החללים להגשים בחייו את
הצור של פינה סרתיבי הארץ השוממית? היתהו בדרכיו? שאלות רבות
סקננות בלב, ואולי דרכו בשפת נכונת?

כל הימים היהוה השמיות בנית, והאורה היתה רווייה חיינו
וררכו, סנהיבנתו ומלחמתו של בן-גוריון הראשון בעם.

8/12/53

* *

נ ס ת י ר מ ה שנת 1953, כשארוע הסתלקותו של בן-גוריון
סנהיבנת הסרינה ומתפזר ראש-משלה, מעורה עער רב בחוגי הישוב
בארץ. למה? וסדוף? שואל כל אחד את עצמו ואת חברו, ואין סמנה
לשאלה זו.

נחתיים שנה בה אנסם הוקל הצנע, אבל סמנה הוטר העבורה החרת
ואלתי משמחה שקפו כסבל של כולה באונס, המחיישה נפשו של האדם
היוצר, החש כמיותר בעולמנו דר.

נחתיים עוד שנה למרינה ישראל, כשהשלוס עדיין אינו נראה
באונס, והעולות הסתגלות, שור, מיקוש רוצח משתוללים בספר, ומי
בני ישראל? זקנים, נשים וספי קפדיים בלא עת.

נחתיים שנה, בה אור הישוב בארץ כוחוה בניה, הפרחת שפסוח,
ייבוש ביצות החולה, התחמה מפעל המים הארצי-הכביר, סלילה כבישים
נגב והחייאם סדום, ים-סמל והערבה ואילה, וכל זאת סול התנקס-
ויות, רצח והפרעות זדון של איכיונו.

וכשליד האחח מחזקר בארץ הבנייה, סתויקה חסניה בשלה. צאיל
סבביר כוחו ואונו, וגבורתו היא הערובה היהודיה נגד כל סונאינו
סמכבי.

31/12/53

* *

ל נ ג ב, לנגב, נשקפות שמחות בנית. סה אנו עושים לקליטת
עליה זו הסתופחה בימימים החמישים כיתחי הנגב? סה אנו הורמס?
לכך, כל אחר סאנה? האם לשבת כאן כסדרו הארץ היא חלוציות?

ומהרהר אמא: כפיס ביכולתי להרום זיירקוטי הרבוב כשמת ה-
קלאות, אז סה אנו עושח סאנו? צריך להרום, צריך לזנו דרופה,
והההורים דוחקים והובעים מעשים.

20/1/54

* *

.... כשה"אונס" - שהוצטר לאבא בעבודתו - יצא שייסוף כללי
ונגדס להרצח, הרב ברודמנות זו, שירה לאבא ספמים, צנת ספרו
נכספת והיא "אמרידר". ראוייה היתה נסיעה זו שהלה סאוות"שלב"
עבור לאורך כפיס החוף השומם סארם וסרכב בואך למבדל-אשקלון,
למיקוד בשינה סמפים זו שסמט "אשירי", לארר שהייה, סיוור וזה-
בסמית סאויירה רנעיה והרוצע, סנה הפכוניה וחזרה הביחה דרך כפיס
ג' וליס.

מתחבים נגלו לעין, סדות ירוקים משחיעים הרחק הרחק, ומסורח
עולים ובוקעים הרי יהודה ונבלעים במחלה סלים אביבי.

שוב עולים דרמורים, וכנותה משיכה לנגב גבורים ורוחקים
לעורב את סרכו הארץ, להריים, למכאז כית כורס רחב ידיים חרם
וצעיר זה.

פברואר - 1954

* *

ז ו ר ע פ סלה-עקרבום שכחתה כותרתה את כל הארץ, חדרה
ללבנה כל, והיחירה כחתיי הנית, עליה, בנין רוצח חמים מפעס סל-
וויס אותנו כל השנים, כל ארצנו ספנה וסופנה דם יהודים, סכל
רצונם הוא לחיות בשלוס בארץ. וזוועה זו עלה זמרינות ומיספורים
על זיוקום רכוב של רצח כרתיים סליוו אזהנו כדרו אחרון זה. ושוב
עולים הסיפורים על הסאכקים סרס קום המרינה וכפא מלחמת השחרור.
שוב קולטים היודים את סארות-זוועות אלו בחווייתם הנפשיה
ובחיייתם הקצילי. ושוב נשאלת השאלה עד סתו? כשהחשבתה האחת וה-
חידה היא עד שנהיה רבים וחזקים בארץ, סכל אויב ידע ויחוש את
נחת זוועה ורגבונתו בפעשים אלה. ושוב סודבשה הכרה שהעליה,
התחישכות בכל פינה הארץ ומיחות כושי כסוננו, חד הם. ורק
הפעמים ינחילו לנו את הכוח לכנות את המדינה, לכצרה ולהפסיחה.

18/3/54

* *

ב ש ב ו י לא האה הככור נרעון, לא היתה זו שאלה של "אופנה".
והחלטה היתה נחושת שונו יסעך כניה-סער חללאי. כי בית-סער
חללאי אינו רק "בית-סער", אלא פשוה יוהר מנה; אורח חיים, חכרת

נקריים, ומכאן שלב של חיים, הפותחים דרך לעתיד. אולם הפקיה
 הינה קשה מאוד. שאיננו הינה "כדור" - "כדור" זו "פירמה" -
 אולם ל"כדור" טקלים רק סביחה י', ומה יעשה קר אף. ואז צא
 הכניחה; כיחה מ' ילמד כעיונום ולאחר שנה יעשה טאמץ להחנק
 ל"כדור", להרוץ את "הילול" ל"כדור" בצפון, לא הינה אטא שנה
 כלל. אבל, איך אוסרים? נחה ובראה, בינתיים, "עיונות" אינה
 רחוקה. ועוד "שליש" משנה זו יש לטור, נראה!
 אפריל - 1954

* * *

ו ב ר ה "הורע" - שאבא היה פועמדיה כחוח "שלים" - טקימה
 הוזה לנידול דרעים בנגב, מול משב חקוסה. ידיעה זו שהייתה
 לאבא, הדליקה שוב את לפיד התשוקה לנגב. ולמה לא יעבור לשם
 להיות טנהלה ולחקימה מבראשית?

וההשיקה אינה נוחת מנות, ושבו שיחוח כבית על החלוציות
 וההגשמה, על התוזה נגבה, אתגרנו כיום, על זרחים הדרושים
 כניה וכיבוש שממה, ירע ונפיון וחוקים, בינתיים, שיחוח על
 דבר צעד כזה.

איך אפשר לעקר את הילדים מכות-סביבתם שבה התערו בה?
 נשמעו דעות. ביה-כפר שוב, המורים והמחנכים סטורים, בעלי סמכות
 היגיונית-פועלית. ומה יהיה שם? הלעקור מכל זה?

אבל הילדים בינתיים נשארים דברים, הלב כוסם וכסיה, יש
 למשש את הדופק כהנהלה...
 אבגוסט - 1954

* * *

ג ד ט ז, לרשמים שהגיעו הייתה כמעטוזה, זכו הילדים לטפוח
 את מיפוריו של אבא, ערשתחך כחפרון זה כקשר של הולילית שיפום.

בחלק מזולילית הטיפוס, שלא היו כפניה גבולות, ויכולה היחה
 לעבור בין צווי "כחולים" וה"ירוקים", "להרוג" ו"לפצוע" לוח-
 טים, או "לשחרר" שבויים שנלקחו לא לפי חוקי "המלחמה".

היו אלה ימים סלפני החבים, כהם "מדר" אבא לראשונה את סר-
 חבי הדרום מעל קופנוץר שקיפץ בשדות התרופים, עלה בנפות וזנה
 ואריות, בהם היו פרושים הבוחז "הלושטים". את שקור המנוחה
 ותחילה כילינו כצומח פאלוג'ה, כקפוס שהיה "כס פאלוג'ה הספור"
 סם עוד סלחמה השחרור. המים והאוכל הובלו באבק רב, שחור לתוך
 הגוף פניה, וזכה לסקילה כמקשה 'עיראק-סואידן' בהפוגה קצרה
 שהייתה לנו בהסרון.

"וקיני - מסוון אבא - עיני חקלאי, לא שכנו סיאוח את המרד-
 בים העצומים ההטריעים סדרום לכביש מגדל-בית-ג' וברין, והמחנכנים

**תרומת העצים מוקדשת
 לנטיעת יערות בארץ ישראל**

יוצר
 החסדרות
 הציונית

לזכר
 בנימין זאב
 הרצל

קרן קימת לישראל

תורמת העצים מוקדשת לנטיעת יערות בארץ ישראל
 יתרונות רבים לנטיעת עצים
 1. יצירת מקומות עבודה
 2. הגנה מפני רעידות אדמה
 3. הגנה מפני שריפות
 4. הגנה מפני מחלות
 5. הגנה מפני פגעי מזג האוויר
 6. הגנה מפני פגעי המים
 7. הגנה מפני פגעי הרוח
 8. הגנה מפני פגעי החרקים
 9. הגנה מפני פגעי הפגעים
 10. הגנה מפני פגעי הפגעים

לישיבת סיום, למרות שלחיו, למחלוקת ירק ומסעפים. ובחזונו ובאמונתו
ראיתי זאת והאמנתי שכה יהיה".

"הקרבנות" נמחיסו להלכה בנצחון "הכחולים"-צה"ל, אבל למעשה
ירדנו שניצחו "הירוקים"-האויב. ירדנו שרק ארץ מיושבת, ישובים
ישובים יחסו את חבל ארץ זה בפני האויב, וימכרו כל בחשבת חז-
יה המזרח, וניהוק הנגב מחלקה הצעונו של ארצנו".
ספטמבר - 1954

הן הן הלימודים בכיתה ח' נכנסה למחלוקת הרגיל. אטנון,
שקוד על לימודיו, מכיון שקוריו במלואם, בלי עזרה כל שהיא, כש-
מחברותיו סגורות ומספקות חליטו הרוד ושקדן.

נוסף למסגרת המסופקות אשר במערכת הלימודים, נשקפה עינו
של אטנון לידע כללי הטובב אותו. מעיין היה בכל חוברת המסורה
המסופקת והמדעית הפופולרית המניקים הבינה, מרחיב אפקיו על דא
והא, ובמובן, בולע את הרשימות השונות והמגוונות שב"דבר לילד-
יש" העוסקות בנושאי מדע שונים, רשימות והמינות המרחיבות דעתם
של הנערים.

ובסגנונה הרשימה העוסקת בנושא חקורות הרדיו, הרי יש לו,
לאטנון, רעף די נחמך; שיחות של אבא שהיה קטר בהגנה ובצה"ל.
נושא מעניין ופרחח.

אוקטובר - 1954

ק ר ן ק י ו ס ה ל י ש ר א ל

ה ר ו ס ה ה ע צ י מ מ ו ק ד ש ה
ל נ ט י ע ה י ע ר ו ח ב א ר ן י ש ר א ל

ל ז כ ר
בנימין זאב
ה ר צ ל

עז אחד

"ביקר הילד"

נפע ע"י

אטנון גלעדי

חליטו כהה ח' של כיתה"ס

בנוה-עוז

במלאת לו עשר שנים
"יז חשרי חש"ו"

חשון חש"ו

הוצע הארצי לקרן הקייס ליישראל בארץ-ישראל

שן הן 1955 נבחרה כיריעה על שינוי השווי להלח בחיי המסע-
חה, שאינחיו של אבא להררים לנגב להפקיד חלוצי שיתן ביסוד
למאורו ולמחמתו פעילה יותר בכתיבה איוור זה נחשפת. הנחלה
"הדוק" החליטה למסור לירוי את הנחלה החווה החדשה שהוקמה ברז
בזבץ הקומה אשר על כביש עזה - באר-שבוע, ליד סאגר המים הגדול
של "בקרנות".

ברור שצער זה עורר רחיקה אצל אבא, וזאת בגלל החשש של ניתוח
הילדים מסקום בה טוב שחיו בו, והעברתם לאיוור רדומי חש בארץ,
איוור הנחון בכל "מחלות הילדות" של ישובים חשים בארץ, סחלוח
זילות הכוללות את כל התנאים בהם סתמחתו הבה, על כל קשייה,
והשאלה היחה, האם באמת יצליחם אבו להרום זאת, והאם לא יהיה
הדבר גורלי להתפתחותם של הילדים...

איפוא נשתבז, איפוא נבנה ביה, הבכאר-שבוע או באשקלון? דבר
זה היה עריין נעלם, וכל השאלות חשורות בכך בודאי הימחרנה בבוא
הספר, כינחיים חישאר המספוח בנוה-עוז, ובאז יפס הנכנה ויתוור
הביחה מדי ערב, או כל יומיים, או פעמים בשבוע. נחיה ונראה.
ינואר 1955.

וא הן י שאם והילדים ייפסו מסתובב בדחובוה הקיר ובלח-
זה בהלכות העליליע וכל השאלות שהתלוות לכך, באה הנאולה, כשאבא
הומיע מסבורתו כבב כסנדר הגדול-החול, לקחתם חביחה, לביח השקט
רחוק מהבולח הקיר הסואנה. בבית העומד בשכונה מוקשה שרומיט,
שיח לזיבלובם ופריחתם המסכרה ממלאת את כל אויר הלילה, לול בהיר,
שהלבנה שטייטת ככתול הלילה, ועננים לבנבנים-אפורים בולעים
ובגלים אותה חליפוח.

פורים חש"ו.

נן הן שחל מרחוק נראה הרבה יורח מסוכן ומדאיג - סנחם
היה אבא את השטחה. אלנו, ליד הגבול, לא חשים כלל בסיחה.רק
שלוחה חשדה מקימה אוחנו כל יומם. איוור מתיחה? הכל רובע מסביב
- היו בריו.

"הערב, כדרכי הביחה, בעצתי ליו סנור גדול שעמד בכביש בטבי-
בוה חלץ, לידו נהב הסניר, אשה וילדה, שאותו לוי לעצור. חשש
שקעה זה סכבר, ורמורכי ערב החלו להתפשט מטביב. הדרך שומטה ואין
נפש נעה בו.

סחברר, שנהג הסנדר, אשוח וחתו נסעו מבאר-שבוע לאשקלון, ער
שנעצרו ובחקעו סטיבת חקר. היות ולנהג המכונית לא היה מנון להרסת
המכונית, עמד הוא חוסר אונים וחייכה למפול.

המחר שאפך אתם השפיע על הילדה שבכחה ככי מרוריס, מיד חוש-
 סמי אח עזרה, ועודתי בכלי להחליף את הצפוג. אח הילדה עודמתי
 במקרה שהיה חנור למחנך, ותיא חילת סככות. לאחי שסייסנו אח
 המלאכה, תפסתי "ספיר" ישר הביחתי".

היה זה עוד אחר מפיפורי הנכב עה חזור אבא הביתה.

ניסן - תש"ו

* *

ק ר ן ק י מ ת ל י ש ר א ל

ה ר ו מ ה ע צ י מ מ ו ק ד ש ת
 ל נ ט י ע ת י ע ר ו ת כ א ר ן י ש ר א ל

ל ז כ ר
 ב צ י מ י ן ז א ב
 ה ר צ ל
 י ו צ ר
 ה ת ס ת ד ר ו ת
 ה צ י ו ג י ת

עץ אחד   ו
 לזכר   ע ז

"ביער המגינים"
 נשע ע"י

א מ צ ו ן ג ל ע ד י
 חלמיד כחה ה' בביח"ס המסלכתי
 לדובמא
 ג ו ה - ע ו ז

הועד הארצי לקרן הקיימת לישראל בארץ-ישראל

א י ר ת ש מ " ו

* *

— — א ח ד האירועים המיוחדים באותה תקופת היהנהסטיבה
 שעובדי חוות-עלם ערכו לכבוד אבא, לאחר שירד לנגב לנהל את חוות
 "הקומה". כל עובדי החווה, כולל משפחותיהם, התאספו ערב אחד
 לשולחנות ערוכים מ"כל-טוב", שנערכה בסככה הסיון, שנוקחה וסוד-
 רה לרגל מאורע זה.

הברכה ו"השבחים" שהורעפו על אבא, גרמו לו להרגשה של נעי-
 מות מהולה בביישנות מה, לשפע דברים אלה.

כסובן, שהמתנה - עינן-יר "רוקסה" - שהוגשה לאבא, ריגשה
 אותו לא במעט. ואכן הורגשה החברות הטובה שנשורה בין אבא ויתר

העובדים, בפרק זמן זה של חמש שנים.

וכך התנהלה הטיפול, כשקולות שירה, בריחות ופיזורים שמשם-
ים בערבוביה, וכשכל זה כוננה ע"י מלחמה של חיים"קה.

המר הטיפול, ובנטיעה הבהרה הורגמה רוח של ביום חקופה
וחחילת תקופה חדשה, תקופת הנגב.

15/5/55

* *

ע ל י ה, ההיחבון וצח"ל חזק, אלה אבני היסוד שמדינתנו
חובלת לקדם, להתבסס ולהחזיק סמדה. היה אבא חזון מדי פעם על
דבריו אלה, ההיחבון בחבל לכיש, המסום את הפירצה כשסמי הארץ
בררום, אותה פירצה שנתגלתה בחסרון "ירושם" שאבא השתתף בו, שבו
בניסול, "הכתוליים" - כוחותינו - נצחו, אולם למעשה ראינו כחם-
רון זה, כמה פרוצה ארצנו ויש ליטבה.

קיץ - 1955

* *

ה ק י ין במלוא עוזו. יום יודף יום, ובכך מתקצר החושם
מיום ליום. מצינחו כבר עברה, ובדעון אבא "כדוריי" מנסיח
לשמחה בבית, אבל מי בגרעון שישב בבית?

סינולים, אלה הם משאה נפשו, וגם ליד הבית במסנורה יש אפס
למילוי, הגבעות מטביב סגולה מדי פעם את שגולותיהם.

ובגבור חום היום, הרי ניתנת האפשרות לחסות בגל העצים,
ולעיתים; להפוס שלווה בבית לקריאה ספר, שבועון וכל דבר דפוס
המתקן את הילדים כסיפוריו וגיילוייו.

לא בכל יום עיומה ההידמנות לררה לשפת-הים-ההל-ברוך או בבר-
ים, אבא העובר בבגד טביע די סאווה, אבל את יום השישי לפנות
ע"ב, ואת השבת בבוקר השמש אפשר לנצל למטרה זו. ואז נוסעים לים
לבילוי על חופו.

סבבה אבא את השעות המוקדמות של הבוקר, וכשיתר השבועים עד-
יון מתחשבים על צד שני, הרי כל המשפחה שלנו כבר ליו חוף הים
השקט, הקריר והרזק סאדם, וכשזה ושם ישנם מעטים משלימים כטוננו,
דוריום ומקיימים. כשמתחילה הוריהם ההסנוניה, הרי הים כבר מאח-
וריינו. מוטם לסיים ולא להיחזק עם ההכונים הגדולים האחרים...

קיץ - 1955

* *

ט ב ע י הדבר שבמאורע היסטורי זה; טכס הזרטה מי הירקון
לנגב, ישתתמו הילדים. כי אבא, שהיה מוזמן להגיבה זו - עקם

היהו קרוב לשמחה - הביא את המשפחה כולה. אוחה "תקופה" שכנה
ליד בריכת האגידור הגדולה של "מקורות", אשר שש הוורמו מיסייה
לכל עבר, עד מרחבי שדות הנגב, בריכת זו הייתה מסגרת הורמו
שאליו הורמו מי הירקון, והגיבה זו הייתה למעשה הב לאבא, שקיפה
למים רבים יותר שיגיעו לחווה ויפרו שדותיה.

ואכן היה זה טכס מרשים, אחד מהטכסים ההיסטוריים שיצאו את
שני ההיסטוריה של מרחבי הדרום ובנגב, כאשר שדותיהם ייהפכו
לנגים מרחיבים, המסובצים ישובים יהודים רבים, שישתרעו למלוא
רחבי איזור שחון זה.

"כידוריי היום בחחנה השאיבה הגדולה ליד קיבוץ דורות" החל
אבא את סיפורו שחזרו טעובדוהו בערב. "חחנה שאיבה זו היא האחד-
ונה לאורך קו הירקון, והיא הדוחפת את המים עד בריכת "תקופה".
ירינו אל חחנה שאיבה שהוקמה ממתח לפני הארמה. נבקה גדולה
מנסה אותה, ובחזק מחיינים רק בסספר ארוכות אזור. בעטקיי הארמה
בנוי אולם גדול ובו שאיבות ענק, הנופלות בחשמל, וכן חחנה כוח
הת-קרקעיה להפעלתן ע"י ייפסק דום החשמל.

וכן, מפעל פיהוח מה, מפעל פיהוח מה, והארץ נבניה. רק
לצערנו השלוט עוד חרוק סאחננו, ואנו חייבים לכנויהם כך, שיעמדו
ויפעלו בכל עת. ועד אז; כיד אחא אנך חננין והיר השניה בשלה...

17/7/55

* *

א י ין כל טק שהבנים לכשיחבגרו והבוא עתם להתגייס,
יצטרפו לנח"ל. כי תקלות, חלוציות וצח"ל היו הרוח החיה בבית
כל הזמן. וזיחוח על כך ריו דבר רגיל. ואין סו לומר שהילת
החותר אופפת צעירים אלה. ואיזה צעיר לא ירצה להצטרף לאלה
הראשונים-החוריים?...

... וכשמתבונים על נח"ל, טבעי הוא שגדעון יספר על "כדוריי",
וכשסמרים על "כדוריי" אי-אפשר שלא לספר על ג'ורג' אדם הסממה
גדע סוסים ישראלי...

אוגוסט - 1955

* *

ה ח ל ש ה, ושוב הילקוסים בידיהם, צוערים ילדינו לבית-
הספר. חלמה שנה לימודים וחופש חקיץ שנת 1955. ניצני התכנתות
בפני הילדים, שנות הילדות כהתקום ושנות צעורים על הסף, השנה
ילמדו כבר בכיתה ו', כיתה בה נפתחים שוב אפקים יותר רחבים
וחדשים בפני ילדינו. ובגרעון הנער שוב רחוק סאחננו, כ"כידוריי",

ספטמבר - 1955

י ר ס רודף יום. הקיץ חלף, החגים עברו אמנון וחמר נכנסו לשנתם השחית-עשרה, הילדים הופכים לנערים וחזותם שנהגה, שובבות נעורים ורצינות מחבגרים שלובים אלה באלה,

"הימים הנוראים" אמנם עברו זה מכבר, אבל ימים נוראים אחרים ירדו לחיינו ולעולמנו. ההנכליות, הסתנוניות, רצח-ברכים, מיקוש שרוד באיזור הבולב בנגב הפכו למגן חלקנו יום-יום.

אך לא אלמן ישראל. הנה הודגשה המאה ובחורינו-חילונינו יצאו למבצע עונשין, והמטה - מסורת תן-יונס.

מחיות הימים נוחתה אוהותיה במכלול הווי ילדינו במשחקים, משבועותם, הערותיהם, שאלותיהם וחברותיהם

כתיו - השט"ז

א ב י ב הגיע. חג הפסח הגד בא. היו אלה לילות כר-ספס שנחרטו היטב בזכרונם של ילדינו. יורדים היינו הל-אביבה לחוג בצוואת, כל בני השפחה הגדולה; אחים, אחיות, דורים, יודות, סבים וסבתות. סטובים לאורן שולחן אחד, כשעליו שפע של כוכות, נלות, חג מקושטים על גבי הספר הצחורה, כשסביבו מסתובבים הסטובים כחולצותיהם הצחורות.

יודות נגששים ומעבירים סטורה סדור לרוד.

קריאת ההגדה מפיו של דוד משה, היתה נקטעה לא-אחז עלי חזוק עליז והשחוככות הילדים-הנערים, בני-הדורים, שעבר זה היה ברכ"ס מפגשם - של כולם יחד - במשך המנה.

ניצוצות חג וקדושה, חיובי אביר, אמהות, סבים וסבתות, לקול שובבותם של בני הדור השלישי הגדל ופרח, התנגנו כנרץ קריאה של מלחמת השחרור בכפר הקרוב, סיורי עבר רחוק, עבר קרוב והוויר, וחקוזה למפלה הרעה בן זמננו במהרה ובימינו.

ספס - השט"ז

י ר ס שבת. יום אביב. רוח קרידה נמשח ממערב. ענני לבון משבאים שמי הלה. זמזום דבורים. ושירת הבולבול בוקעים מן העצים בציידי הירק. ירדנו לבקר את ביה "יז-לבנים" משכנרה לשכונתנו.

שש ודממה בכל, צעדי במקרים מפוירים אח דמח הבית. מבטינו מונסים ללות שמות בני המשפחה, המנוחה ומצגים. רק לחש דך נשפט שמי הילדים. רחש שאלותיהם על קדושה המפוק.

יבאנו. אור השטש זוהר שהדאים הירוקים, ניצוצי זוהר מבינות בירות הירק החי. חדרנו הביתה.

היה זה מקום ביקורים קבוע לילדי השכונה. איננו הטבע, החי, התפגזה בזכרון השתילים הצעירים שחררו בדמם את מרחבי הטבע של המולדת.

ערב יום-הזכרון השט"ז

ו ש ז ב רצה ברכים. ושוכ התנכלות לעבודתנו בהשרחת השטמה כדרום, בנגב יבערכה. ושוכ מסכות מנדקוח האבל האחת ליר חכרתה על לוחיה המבדעות, והמסמרות השחורות כמסות דפי התחונות.

והתחן עולה, ומפשי הרצח נבבולות וברכים מברכים. יש לבצר אה הגבולות, את ישובי-הספר, והקריאה יוצאת; "ידידים עוברות לספר".

בשיל ילדינו לא היו דביים אלה נגדר סיפורים בלבר. אבא שעבר בנגב, חי את הברכים מיי יום-יום. ראה את אופקים בהיוונותה סירר בחוקק עבדוהו כאיזור, ביקר בנמל-עוד וליו כבול הרצועה, חי על בשרו את מכה הספסונים ובניבת צינורות ההשקיה, בקיצור, בדעון, אמנון והמר ספגו כל דאם סכלי ראשון, את הסתהוה בחקוזה זו.

והזעוזה עולות אחת על החרה. בנוציות המרצחים בבבישי הדרום. מוצאי-סבב הזכור, כה התקשן צוליות הפראירן להתורה בנגב - אח סימניה דאח אבא בנסעו למחרת כבוקר לעבודתו - ועל כולן עלהה בזעוזה; הרצח המתועב בכפר החכ"דים ב"שפירי", בהם והכחטו כדורו התפילה כרם ילדינו.

ובצפוף? - בשבוע שעבר זיעזע אה המיינה הרצח המתועב של ארבעה שופרים ישראלים בחוף הכנרת... ק"ץ - השט"ז.

ו ה מ א ב ק נגד פראי מדבר אלה; שהסוד והרצח מבויעים בדמם, נמשך. שוב רציהות ושוכ התנכלויות. ולצה"ל הברירה החי-יה היא, להשיג לאויב במבולו. והצעם, נסעזו הלגיון בחוסן.

ונזכריכ אנו כימים החם, עם הפלמ"ח יצא לפעולותיו, כהפלאו מבחוח במרכזי האויב. חררו אלינו ימי הפלמ"ח, ימי הנערץ שהקריב חיוו על הגנת המולדת, נערץ שזלך ולא שכ. 26/9/56

ח ג הסוכות. ימי חג מסתובב במאורע גדול, הלוא-הוא יום חולדתו השבעים של בן-גוריון. רצה המפרה שיום חולדתם של אמנון והמל חל באוהו יום, וכסונו ששיחה על כך התעוררה בבית, שמו של בן גוריון היה נישא, סוכנד נערץ בבית המידר, כמנהגי הדור.

א ב ל לא ילדי ישראל מה הילדים והנערים שיוכלו להתסר
בכל זמנם אך ורק ללימודי המדע והחוריה על היקום הנרחב והגדול,
ולמלא מאמנם דעה. הרי נודע זה שלובים בימים טרועים אלה שאינם
טרפים מאתנו.

וכסם שרצינותו של אסנון גדולה בלימודים, מהגלה הוא אף
באימוני הגוף בשיעורי ההתמלוח, יש לשמח את הגוף, כי הנפש
הבריאה שוכנת רק בגוף בריא. ורק בגוף בריא יכולה להיות נפש
בריא. ומה-גם; כי נכוננו לו, לאסנון, שדה פעולה חדש שימחה
בימים הקרובים, שדה פעולה אשר לה הנפש כמהה זה סכבר, פעולות
הגוף"פ.
25/10/56

* * *

ג י ו ט סילוואס הוכרז. בטקס, בהקדוה ובחיוך, נפרדו בני
ישראל מחביהם, משפוחתים וילדיהם; והנה הם בדרך, סתהריב הם
להגיע, מי לצפון וכי לדרום ולנגב, ואבא ססיע בסכונתו הירודה
לנגב סבוייסיים אלה, הילקוץ על השסם, ההרסיל על הצד, שסיכה,
מסיכה ולדרך. והסירה בדרך קולחת, ומהנגנים שירי מלחמה מהיכס
חנם.

הסחיחה גוברת והולכת, וכרסכים הנועה רכב צבאי, הנה הסעיעו
לעינינו סכנות צבאיות חרשות וגדולות שלא נראו עד כה, ספעליחה
סבויידיים היצים לבגים, מה זה?

האם סוף סוף נעלה על ירדן ונלמדה לקח?

רד היום, יום ב' 29/10/56, אבא בדרכו מהנגב הביחה, מורגשה
מהיחה באויר, אין יודע מה יקרה בכל יום,

לילה, מהיחה ועייפות, הקדסנו לישון, מי יודע מה יקרה סחר,
אפילו לחרשות שעה 9 לא האזנו.

בוקר יום ג' 31/10/56, בדרך לעכויה - עוד בשהה-הקוה -
נחל אבא כסוחרה גדולה בעסון כוקר; "צנחנים צנחו במיתלה",
אייה זה? איפוא זה? מה קרה? "היוילי צח"ל קרובים למדא", היתכן?
שייחכן שהודוע חרוכה שלנו פרצה קדימה כל כך? מה קורה כאן?
אומו יום בביקורו של אבא בבאר-שבע; המולה, רעש, רכב צבאי,
יוראים ובאים, מלחמה.

כיצד התחלתי הנוסעץ ע"י המאריה? מה הטעב בצפון, בהל-אביב,
ערפל המלחמה שפרצה סכסה על הכל.

ערב, אבא בביה ושלווה ובסוחן בו. אסנון מגלה ססני רביסורה
והסחיות, מה בנוש צעריים אלה? קרובה ססני, כוחותינו סחפדים,
האפלה הלונות מול סכנה הספצוה.

31/10/56

ה מ ו ק ה שלווה אומנו תקופה כה ארוכה, הסחה שחרירך ...
אח התנחנו השחרר, הוקל ללב, לנוסטה ולגוף, הנסיעה ברהוב דג-
גב הסכה לטיר סמנר, הכביסיים המו מכוניות צבא ואורחים ספיולים
אין עוד "צעור!" "גבול לפניך". השלטים סבוייסיים, נקובי כיוו-
ים סל בהורינו שמאנו ב"נכול" זה....

חג התנוכה השי"ד הליץ, חושפ מלימודים, שסון ושסחה סבוב זה.
לא כאספסיר - עה הסחיחות עולה ובברה - חג התנוכה שהסא.גבנות
החשטנאיים סמפובה סנכרות לוחמינו סמטעכה הסנה, ונצחוננו הגדול
על סונאינו סשהור כיריעה הנצחונות על גיבורינו בכל דברי ימי
העם.

מלחמה קדס צוררה אח ילדינו לשירים וציורים, ואסנון היה
ביניהם. הנה ציור הסתאר את קדסם סיני ושהי זרועות הצנחנים
והסריוו הלוסחים אח האויב, ציור שני הסתאר אח ההעלה ואנויותיה
לפני פורס-סעדי, איניה "אזכרהיים אל-אדוקל" סמוסי הצנחת וקרב.
ציור שלישי סתאר אח ספרך צבני ואניה ספילה עוגן, סמוסינו
הקסנוס - הפיוריים, בנחיתתם באויר, ורכיצי מאוחה עה - סאס
ספעילו מתנוססים שני ססיס, ספעל סמוס הנודר כפול הונב, ולצד
הסאנך הזחלים הסרגל.

חנוכה השי"ד

* * *

ה נ י ט ו ג סכל חצי-אי סיני? היתפוך הרי-סיני סוב לחלוט,
היהפוך סוב לפסך ספסר סילפוררו, אוהיותו ומספסיו נלסדים
בביה-הספר, האם סכר לא נראוה? האם יסאר רק חלום ילדות וחו לא?
מססבור סנקרות במוחס של הנערך הצעריים, סלסם רשס למרסא הבר-
יחם הסכונדיים; חיוילי צח"ל, צנחנים, סריונאים שוררו סאי-שס,
סכרסם הקדושה, ההוד והגבורה סלסאים סיפוריים על סיני האגדיה.
אוילי יכוד יום ונראוה? אוילי?

13/1/57

* * *

ז ט ה ערשם גבורה קצרה. תקופת זוהר והוד; עה המרצחים נסו
על נפסם. וכהם כנפי האו"ם חורו לקמוס לרצועת עזה וסיני.

מה ילד יום - לא ירוע, אבל עילינו לחזור לימים קדסם; עח
ידת אחזה באח והסניה אווחה סבלה...

ח ט ו הסלחמה. נלונזנו בלחץ האו"ם וחילופי הסכויים כוצעו
סוף סוף חורו בהורינו טסס, אבל גם הייליהם יחורו למספוחתיהם.
היחם הספסרי; אחד סול אלף, ככתוב: "אחר יררוף אלף".

* * *

חג פורים הגיע, לא היה זה פורים שנה כמיוחדת. מוסקת הנסיגה עדיין היה בלב, אבל מלחלו של המן בן זמננו, הזכירה לנו את טרפס של כל ההמנים, והתורנו - שבם סופו יגיע.

פורים - הש"פ

* *

חג הסוס עבר, יום הזכרון והג העצמאות מאחורינו. השליש האחרון מתקרב לקיצו. הכיתה יוצאת לטייל בגליל. אבל טיול זה אינו חרש ילדינו. רבות טיילו גדעון, אמנון והמר עם הוריהם באיזורי הארץ הצפוניים, אבל בכל זאת, נהנה אמנון - וסיו לא סיפורים על טיול הכיתה.

החופש עבר לטף הולת, הנפש כשה לו. הנערים מחברים, יצא-אים סחה סיגור אא, והנה יקטרו ברשות עצמם.

וביחנו באפרייר-אשקלון לפני סיומו. אנו מסיירים בשבט בבית העזר, אוסף חרש נפתח לפני אמנון והמר. הדרום על שרתיו הר-הים, האנץ הריב שאינו סגור בשורות, מקיים וגבעות, אוסף רחב למאוד. הנה מה הרגלינו שחרש ים בחול שחולות זהובים נקיים עופרים אהו, והכלה שמים נושקת באופם.

בית חרש, איזור היישובי חרש, הנמצא אי-שם "רחוק" מהל-אביב ומסרבו הארץ, שנחשבה בעיני ירדנים למקום דחוק מהישוב. "למה הנכם מרדמים כל כך" שואלים ירדנים, "למה להרחיק את הילדיכם" מה צפוי להם שם", "איזה בית-ספר יהיה להם שם?" ועוד כהנה וכהנה שאלות, ובאמנם?

האם מינוב גלויים הוא רק דבר ששוב להפעם מאחריהם, האם כיכוש השמפה מוטל רק על העולים החדשים? הרהורים ולבטים. אבל אנו נעשה את אשר יורה מצפוננו.

משהתגלו תוצאות המבחן החלוצים אשר לאורה התחנכנו מילדותנו. להיות כגון הנונים, להיות בין המנטימים, הגשפה עצמית - ולא רק השפה לאחרים, הנגב קורא.

יוני 1957

* *

משה עוד שנה לימודים, אמנון נפרד מבית-הספר הממלכתי בנה-עוד בדרכו בית-הספר באשקלון. הסורים סביבים בערם וראגתם על היפרום של אמנון וחסר, היורדים לאיזור פיתוח, לאשקלון.

הכל, אמנון לא יוכל לחוג את חג הגיעו למצווה עם כיתה שבה למר שבע שנים. רחוק יהיה הוא מהם, אי-שם בדרום. אולם החרומה חקקובלה לבית-הספר ניתנה...

עירית שזה-הקוה המחלקה להינוך
סדינה ישראל
משרד החינוך והתרבות
אגף החנוך

בית-הספר העירוני הממלכתי בנה-עוד.

פח-הקוה, יום כ"ה בסיון, הש"פ
27.6.57

לכבוד
הורי המלמידים
אמנון וחסר גלעד
בית ז'

א.נ.

הנני מאשר בתורה את קבלת התרופה של - 10 ל"ו (עשר לירות) כשכיל בית-הספר ביום הגיע בכנס ובחכם למצווה.

יהי רצון שחינו לראות את ילדיכם גדלים ומתפתחים לאורה ובעשים טובים ויהיו לברכה לכם, לנו ולכל עם ישראל.

בכבוד רב

ע. ירקוני.

המנהל.

* *

משה עוד שנת לימודים, עוד שנה עברה בחיי אמנון; כשרגלו דרכה על סף ההתגברות כהגיעו למצווה.

מה שנה וחמש עוד הקופה בחיי ילדינו. חיים של הקופות ומכורים המפטיקים חותמם, נספגים ונקלטים בנפש התינוק, הילד והנער. הקופה הילדות - אדות-יעקב, קיבוץ, מלחמה ושמרו, גלוח חיפה. הקופה שניה - ניתוח מקיבוץ למסגרת שפחה חסימה ואהבת, כשר-ירושע ונוד-עוד. והנה לקראת הקופה שלישית; הקופה חדשה, נעורים, מרחבי דרום, איזור ישראלי חרש, מחפחה ונבנה. מה סומנה הקופה זו? ימים יגידו.

30/6/57

* *

חג הסוס, חצר ביתנו החדש חוכי עבודה; ניקוי שרידי הבנין, ביעורו לשבים וקוצים וגיזום שרידי עץ הזיה שכתנ.

אמנון שחף עצמו בעבודה זו. אולם עיקר העיסוק והכמיהה לשם

לשפת היסט, שפה-ים רחבה, חולות זרחיים, מקצפים מול הגלים הסח-
נצמים בזרף בחשתי קיץ אלה, אש אש, ואסנון שלא ידע לשחות, שוחח
כבר, למר כאן את המרחק הזאת...

ימי החופש חולפים, הכרת הילדים בגילם של אמנון מצומצמת
עדיין, לא הספיקו להכיר אותם מפאת החופשה. עד ראשית הלימודים,
ובראשיתם - בהם יקלמו אמנון וחמר בבית-הספר - יכירים, כינתיים
יש להסתפק בישי.

ובבית הישיה שמסחה, אבא קנה פסיפון חשמלי משובלל, ולכבוד
המאורע אץ התקלים האהוב - תקלים הנחל. ושירי הנחל משתפים
בבית, מהגננים ומדושים שיש בכל. שרים על פסיפאל, "כיו האיש
מלשיאל יש ממנו נחל", "הנחיר", "על המספר המיר צוה".

הזוי הנחל, אורז של נוצר הנוצי לוחם, נוצר אשר הנה אך
קס - וילרינגו יעברו מהגנ"ע לנחל.
אוגוסט - 1957

ח ח ו ט ז ט ט ח ט ח
חזר לחייך הרחק מהבית ל"כדור". חלפו ימי העיסוק והעלם מביט
תצננו. אמנון שהיה לעזר רב בבית גמר הפקידו זה, כשה יושל
עליו עול הלימודים משמש. אמנון נפרד מהים, בו נהנה וחבל, יש
להימר ממנו, מהחוף הקטום ומחולות הזהב הכותמים בלבנס, החולות
החמיים, הרכים והמלספיים.

מעמה מהחילה פרשה חיים לשה, פגישה בחברת ילדים-נערים אר-
שה, קשתי הליכודות, מורים חשיים, וסעל לבל; ביתה ח', כיתה בת
יעמוד הנער בגני פישת הרכים לעמורה.

ספטמבר - 1957

ח ו ד ש חשרי, הורש חגי האומט; ראש השנה, יום הכיפורים,
אז הסוכות - חג האסיף, ברוש זה נשחרו חגיגות הצנוקים הפרסיים
המשמחיים. יליו חשרי, ב' דחוח'ים סוכות, יום הולדתם של אמנון
וחמר, וכ"ד חשרי, יום הולדת אבא.

השנה אמנון את חג הבר-מצוה של אמנון וחמר, אותה שכת
דחוח'ים סוכות יום חשרי ישא היה. רוח קיריה נשבה טפאני יש, חבלה
פסיס, ידע עלי הויתים המכסימים מול ביתנו ורעננות אוירת החשו,ו
החפזו לחחוש חג פולאה ומרומטה על יום גדול זה.

כבר ספקו הצהרים החלו לנהור וידיים, חברים וקרובים. מנה-
גנו היה להוב חג זה כחג פנימי-משפחתי באווירת חבריה אינטימית.
אבא לא גרס שטם ציבורי באולם שכור; בו אכרזה למעשה הרגעה השמחה

הקירנה והאינטימיות, והופכת חג זה לשכס דאווה ולנוסף "מנביה"
ציבורי.
מקצר דלחוח הבית השנחוח לרווחה נהכנסו קבוצות קבוצות,
חברים מאשרות, מפתה-קרוה, הסמפחה מכל-אביב וידידים מסקסום.

חגי הופעה קבוצה, אורז מניו של אמנון שקבלם בלחיצת ידיים
סחה, בחיך צנוע השפוך על מניו, ובביטוייה הטבעית לז; האומרה
בביכול "מה כל המספר הזה למכני?"

רי הליל, סמורה הפגיעה הלכנה ככדור חמוס גדול, תחולל,
מנביה ועולה השמימה. קרירות נשבה והשיבה נפש. כדי פעם יצאה
קבוצה מהבית לקול ברכות ואיחולים, הסמכה ברכנה, כשבני הבית
מלווים אותה, ושוב ברכות לאמנון, שזינה לבדו, להשמחת, לחיות
בו נאמן לדודיו ולעמו, כשמצוות העם מלווה דרכו.

חצות ליל הביס. אחרוני הברים, ידידים וקרובים יצאו לדרכם.
אמנון וחמר, במלוא מיצם הצעיר עזורים ומסיים שכם לטירונו הבית,

סוכרה - השני"ח

ב ב ש י ח ה ה על "פוליטיקה" בבית, גילה אמנון ידיעה רבה
על המרחש מקרוב ומיזוק. כלפי חוץ, לא תודגש הדבר במיוחד.
היתה בו מידת שקטנות מאמיסה, אפדין רבות לחודשות, קורא ומפייץ
בעפנות, סביע לפיחיים דהמו, ובעיקר היה משכיב. בו זאג לא
הפועל ח' בליטודיו, מירד שוקף עליהם בביתת ח'.

וההיסטוריה הקדומה - שאוחה למד אמנון - שמחלכת באורה פלא
ברבתי ימינו כיום הזה, מלחמה שכנינו אז ובינו, הבעיות המדי-
ניות והמכלוליות או ובינו, הבעיות החברתיות והמסוריות - כולן
יחד השפוגות בליטודיו אה דרבי ימי קטנו.

אדר - השני"ח.

ו ו ר ב חגוני את חג העצמאות - חג העשור, בסמרתה השמפחה,
ידידים ושכנים, כ"ספוזיץ" עליו בשדה הזיתים ליד ביתנו. ארוחה
החג חובלה בשירים מימים עברו, והתערבו בקולות שירה וריקודים
שכנים מהמקומים והגיעו אלינו סתהק.

אייר - השני"ח.

ל ל ל שימורים היה לילה זה לאמנון וחמר, ליל הגיבה סיום
ביתה ח', סיום בית-הספר היסודי, לילה שהסמרה מחוייבם להחבו,
לשמחו ולשוטט עד אור הבוקר.

החלל הרשמי - בין כחלי בית-הספר - הם: הנאכט, התקרות, סמקלים, שירה וריקודים המו עם תחזה הליל. ואז יצאו הנערים לשוטט, לשפת-הים, המיזה גלים, גלי הים וגלי אהבה המניצים בלב-בית, החפרקה והשתחררות. מי בשירה ומי בזימרים שוקט ורובע. שירים נשפכים ומחללים עם גלי הים הריששים. רוח השיטה ממלפת כרוח יבשה קרינה, של יורד ולחלוחתו מטיבה את רעם השיער. ישרי הפלמ"ח, שירי שלחה, אהבה, להיטים ובזמננו הירח המחלפים חליפות.

השמים בפאתי מזרח סמווריים, ושחרר הליל ירוע הכוכבים הזמר לבחור הסמטה בשם הבלח ארבענדי. כוכבים ממעל מנצנצים, עייפים מלאי שלווה והמיזה לבאות, הוזרים לילינו לביהם ולמיכהם.

יולי - 1958

* *

ה ק ל ס ה' החוש והתופעה מחקרית לקיצר. הדי קילות פיה-ים, הפיקוח, רעם בנייה, נשפעים כביתנו. כבני בית-הספר החיכוך הזולים ומקמים, מרוך עם הזמן, היהיו מוכנים לקלום את הלמידה ההיבון החשים ככופר?.

כח נבנות הליחות, כה מוקם בית-הספר בעיר אשכולן המתפתח, ניבעים רם המבנים בין עצי הדיה, שיעדים קלום דור צעירים - שמילל זחמים - בין כהיורם.

בינהיים הגיע היום הליחות, ואמנון והמר בין הלמידה הזכוכן במלוא פרצם צועדים לעבר המבנים הזככיים שהוקמו לבית-הספר ער לגשר ביחם הקבוע. מבני היררת בשיכון חיכוכו, היררה שיקלסו חברי הורה. הדייה. בהם יעוספס - בשל בנינים - הלמידים ות-חלידות, הדרר חרם הנשלל בבית-הספר החיכוך.

וגדעון הכוכר, אורה כביה לפרקים. ספלא חוככו הלאומיה בנח"ל הסובבת, ושאיפתו; צניחות כרוח ככל דנימן, ש"ם להגיע בבוא הפועד הקפורה לצניחה חומשה.

מקסם גדעון לכפר על שריתו ופעילויותיו. אך מרי פעם כשאם לסוע "טרמטיט" צנח, מביעים אלינו הדי פעשיו ואומץ לבו סבי-פירחה של חבריו לגור, המכירים את "מסקר" - גדעון, שמסו כחיל אמיץ ללא חת, החפרסם כמסמחה הצנחנים הצעורה.

ניכר היה באמנון שהגורה ודרך-הראש ירדו שלובים וסזורים בהתנהגותו. ערכי העבודה, ערך האדם הפועל, החי מיגיע כסיו, וניסוסי אדם כלפי חברו, רעם וינן כרווח הליחה מרווייה בבית, שטסם מה "צבריות" של אמנון ויהיה מעודדת, וכמסע חסרו הקובים עליה.

ספטמבר - 1958

* *

י ל ק ר ס' הרום על השכם. מבנסים כחולים וחולצת האקין ככה נראה אמנון על כביס ג'ליל, כשכרעק העקליפסזוסים ומעליות כמבצאות גבעות השרון.

סוף כוף מתגשמים סאוויהם של אמנון ובני כיהתו. הפחה לצח"ס נפתח, מערה נבנסים לבנים הגרנ"ע. כמה נהדרים וינס ולילות אלה - שורבה אמור לדרב עליהם - לימודי הרובה, מסווח הקליפה, כפנאיה ומסע לילי.

ומפעלמים, אוף, כמה יקרות הסנווח אלן. כטובן חסיד עם הרובה. קבוצה ננים קסנה - החברים הסובים - מפעלטה עומרים שלובי רוע על השכם והרובים לירם, ושניים ישוכים בחזות, יעור קבוצה נערים כשפרסמירה הרובים כחליחס, אמנון זוכאי כרובים וחברסמיליהם, וכמזבן, כל החכריא עם הרובים כסוזות סונוה. דאחיון

אחדן תביב: הסנה כיללה של כל הפלוגה. הסנה מחזור שבראשה
א"ב ס י ס א מ י נ י מ ס ק ו ד י ב ד נ"ע "עלונה ב'
מחזור ד", ובמרכז המעוין שבמרכזו הקטן והתך.

ובכן בקרבנו את הנשים. יום הורים והסמחה ג'ולה להורים
ולמסתקים. עומדת לו משתו של אמנון שהמשיכה הצבאית מחוץ
עליה וחלקה כשולחן. הרובה המצוהח והסמלון בצ", וכל האביזרים
חוק. השיחה קולחת, וההשבה כביול בסיו: "אמא אל הראגי הכל
כסדר". וכמוכן אמל אמנון חסיד הכל בסדר.

כן, גדלים הנשים. צער ועוד צעד, שנה ועוד שנה, ולקראת
איזה עתיד? כשאנו במסדר הסמיו?
קיץ - 1959

* * *

ו ע ד שנה לימודים נמייסדת. ימי חופש אצים רצים. יום
רוחץ יום, דפי הלוח נמלטים והחופשה מתקרבת לסיובה.

ייתה זו שנה של נאמץ סוגבר בלימודים, שנה רבה עניין סביב
שגרה החיים של בית-המסר שהשילבו במאורעות השונים כארץ.

עקבות הלוחט סיני ניכרו עדיין בחיטונו עם שכנינו-אויברנו
סחזרו לטויב, טרבו להפסיק הסמחה והחוכנו לחדוש המלחמה בנו.
צבא מצרים במהלך שיקום, נמיונה לאי הקמת האי ריגול בין ערביי
הארץ. הקטעה נשפעת של הסורים על חולתא, השחוללות ובגירה תעלת
סואץ בפני מפעלים ישראליים.

הפיתוח והעליה נמשכים ואם יסוריהם. פורצה פרשת וארי-
סליב, עם צינוריה ובפיתח המעבורה.

וכך ממשיכה שנה מה עומת אמנון הלה עם המרשה היהודית
כדורוה עברו, עם שלום עליכם ומנדלי. וכך נכנס אמנון להקופה
חדשה בחייו, והקופה טים הבגורוה, טים הצבא, הכרה עם הגיננים.
ולאחר חופשה זו חזרה לבית-המסר לכיתה י".
ספטמבר - 1959

* * *

צבא -הגנה לישראל

קוסו ונעלה ציון
(ירמיה, ל"א, ו')

ה ע ו ד ה

נ י ה ב ת ב ז ה

ל א מ נ ון ב ל ע י

ל א ו ח ה ש ת ח ס ו ת ב ב ע ד ה

ה"ס כ"ך
1960

ב ע ד ה 4 ה י מ י ס

סיקוד ההדרבה

* * *

ה ח ר פ ש מ ה ק ר ב ל ק י צ ו ו ו ש ו ב ל י ל מ י ו ד י מ כ ב י ו ס
התיכון, והפעם - בשלב גבוה יותר - לכיתה י"א. עוש שנה ועוד
שנה הלימודים בשלב זה ייתמו. סיום חופשה זו צויין בחיי אמנון
במבצע סיוח, שהעיר על ההבגרו. המבצע היה: עבודת כתיקסור וזל
כחווה, סקום עבודת אבא.

איזה נער לא שאף בעצרתו לעלות למרום פרקטור זחל, לשבח
ישיבה זקופה מאוסטה, לשקוע בכיסא הקפיצים המרופד בעל דפנות
המתכה, ולמלך בשתי ידי וסתי רגליו על סוס הפלדה הכביר,
השואף לנוש, שהקיש את עולמו השקט של מרחבי הנגב, מרקיד וכו-
עצ את הגוף כחוללה האימית, במשתמשת נגבר סאחור, פולה סכן
הארטה באיזמליו הקטוקים, טעלה שלושה פסי קרקע המטרומטיס, יור-
דים ונוחתים, כאילו אכר חי הם. רוצטים וצוהלים כששכבה העמוקה
מתליה לעיני השמש, ובשורם אויר חם ויבש נכנס והודר אם אס
הסרקי האיזמלים.

וכך ישב אמנון במרום הפרקטור, כשעיניו נקוצוה כהלם
שמימינו, ובנהלי הפרקטור המתפדים במקביל להם ובמרחק שווה.
ציפרי מרום המעופים, נוהחים ומנתרים לאחורי הפרקטור, סקורם
ננצץ בין הרבבים ומעלה חולקה ושרץ מתוך האדמה.

וכך הלם אחר הלם, כשכובץ הקש רחב-השוליים מצל על פניו,
וחיוך אצו וסבויי-קמעה משתק באושר על פניו, כשעובדי החווה
מגביים בו, בנער הצעיר המולך מעל סמונה כבירה זו, הכושפת את

השטח המעמיק כחלמים ארוכים המסתהלים בקווי הגובה באזור
בגנוני זה, החרוץ ואדיות, באדמות הליום בנגב הצפוני בישראל.
השטח לפאחי מערב קרבה ויורדה. אסנון לצד אבא בסכניח
הביחה, לאור של אושר סמלא אח הגוף. עוד יום עבודה ועוד יום
עבודה, וההכשרה לקראת ההקדו נמשכה. אוגוסט - 1960

* * *

מ ע ל ס א י ל כ ס ן. נחמס רב-השרצים ומסכני השואה
והובא ארצה למשפט העם. עוד שמענו של זיונות, אימה והסמלה בשל-
שלח היסטוריים של העם היהודי מתבלה לעינינו. וכך שקוע אסנון
בקריאת פרטי העדויות במשפט, ומבטו ננעץ בחצולומו דווקא שהימים
ההם.

הלדיו - קולו נמסר בבית, שמטיע קטעים, קטעי עדויות, תיאור
פרשיות מסמרות שיער, צובסות לב, מלחמה עיניים, עדויות
מתימים ההם, כל זה נקלס וגשור בהווית הנמשית, כשאסנון יושב
ליד שולחנו, מעיין בספרי ההיסטוריה על תקופת אחרת באותה גרם-
ניה; תקופת הסבלנות והסובלנות, תקופת ההסבלה ומגדלסון, תקופת
בה האמינו שובי עמנו, שהנה סוף-סוף בא הקץ לניכור, לזרות,
לשנת ארם לאדם באשר דתם שונה. האם שהי גרסניות אלו טייצנו
אוהו העמ?

* * *

כ ך ע ב ר ה על אסנון עוד שנה. שנה נוספת בכית-הספר
התיכון. שנה שלפני האחרונה בחייו כחלסיד. עוד שנה אחת, ודרך
זו תביע לקיחה, ואסנון יעלה על דרך חדשה - דרך גאול.
היתה זו שנה שהחלה בביסחוריו. מירש לבון - ששטחורין אפ-
זה, ואין אורה משום יודע על מה נסכו העניינים. רק ידוע היה,
ששנה קרה במערכת הבטחונה שלנו. שנה של פושה, שהובילה לבחי-
רוח שלא כעיתן.

מאורע שני שהעמיד את הישוב וטבע חותמו על כל יהודי וישראל
היה המשפט ההיסטורי הגדול, משפט אייכמן. בה שחזרו מאורעות
האימה של השואה. בה ניצח זיק קשור בין יורג הגאולה הראשון לזר
השואה שקדמה לו.

ובעולם הגדול; הידועים ונסיונות המשרה הטלחה הקרה. אולי
יקרה הדבר סוף-סוף ויבוא הקץ למירוץ השנאה, מחהירה, סכנה הסטר
לאנושות? ובה סמחה לדורו של אסנון בשנה הבאה?
אוגוסט - 1961

* * *

"הזרע" בע"מ
גידול מיון והספקה ורעים

22.10.61

תיבת דוד בבית * ת.ד. 1565 * ילכון 4-6871

לכבוד
הח' גלערי דוד.

ברכות לבביות לנשואי בנך גלעון עם בח"ל.
אנא מסור לנוג הצעיר מטיב איחולינו כהוף
השי הצנוע.

מכתב מלך טיב
[Handwritten signature]
מ ה ר ה ל

מועד משותף של המשכיר המרכזי ומשקי העובדים

ה ח ו פ ש הגדול שקוצץ השנה, הם סתר טררצוד, לא כל להפסיק
אח הבילוי על שפת הים, דרוקא כימים כחם לולכים הים ורובעים,
סקרות החוף סוככות והמשתקיים בעיצובם.

שנה הלימודים האחרונה החלה, השנה עוסקים בחדרה כללית,
מכתנים, ציורים ועל להשגה העזרה הברורה, הפוחתה פחה להשג
הלימודים - כמובן לאחר השירות בצה"ל - בלי בעיות מיוחדות.

הימים מתקצרים והלימודים מתארכים, ובין שעות הלימודים
בכיחה והכנה השיעורים בכיח, מציץ אמנון כמורחח העחון -
כרגיעים שבין סידור מיטתו כחררו בכוקר, ובין שעה "הקסימה"
לביה-הספר, הנמצא סה"ל עזרים כספר סה"ת. היריעה מנהגה
בעולם שחלכותה סתמידע הנאגר בלימודים כמקצועיהם השונים.

חורף, רעש הים הופער, אנקח הרוח הסיללה ושיפוח הגשם הנו-
פלות, מסתובבת ליטספוגית החורפית הסתגנה בחוף. כנורה החשמל
מביצה אורה בחדרו של אמנון, וקולוח פוסיקה, שירה ונגינה זצ-
הים מחיבת הרינו ומנקימים את שעות הלילה הארוכות. ליכודים,
שיעורים, קריאה ועיון. וכמהעפופה נוכחה, מעלה אמנון אח פעם-
סוה הכולים, כולו ישראל, מציץ כיופיים, הופכט שוב ושוב, מעיין
בחדשים המלווים אותם, היסטוריה חדשה של עם ישראל כארץ-ישראל.
ינואר - 1962

* *

ש ש ש ש של אייכמן קורר מחדש את זכרון השואה, ערויה,
זכרונות ובכחות הוריים בליחתו באמצעות תחונות ותצלומיהם.
שיחוח על השואה מתקוררות ומקוררות את השתתפות כל בני השטחה.

זוועה ושואה, כך נשארה ההרגשה הכואבת בלבו של אמנון,
לאחר קריאתו את הכתבה על "הפחרון הסופי" שיקרו לנו הנאצים.
העלולים לחזור ימים כאלה? שאלה נזקבה מנקרת במחשבה ובלב.
העלולים לבוא ימים בהם יגברו שונאינו ואויבינו עד כדי כך שי-
ירכלו לבצע זמסט ולהשליכנו לים ולפחור בפחרון סופי אם בעיית
מדינת היהודים השנואה עליהם? מה עשו אמנון העולם נגד "הפחרון
הסופי" של הנאצים? המורה לספור על ביהווא?

לא! לעולם לא! לא תחזור שואה לירור גאולה, דור הדורות
וילידו במאבק בלתי נוסק של הקמה וביצור מדינת ישראל לעם נודד
המקכך גליוות. מדינת ישראל מהיה מבצר שאינו ניתן לריכבש.

מחררה אמנון בהיסטוריה של עם. מצו אחד שואה, ומפער סדר
מקמת ונכנית מדינת ישראל, שעליו יהיה לבונן עליה.

אביב - 1962

ח ב ו הלימודים, הוסרה תקופה כבודה. אפשר לייקר את הדגו, לצאת לאור השבש הוזהרה. להלך לוב הכחול הקורץ מרדוף, להרעיש בחולות הנהובים, להתפרק, לרוץ ולהגורל. לשיחה, לצלול לעומק כל היס ולאזינו הגלול של ימי הקיץ בחופו של יום.

חס הלימודים, הכנה לשפ המד כל הפנס. מהרצאים, סכינים חמר, חפשים את ההשאר למעמד מיוחד וביגש זה. שהים-עשרה שנה לימוד. ששונה-עשרה שנות היים, בהם אביו הנערים, ואביו מידע, השכלה, חודעה אנוסיה ולאוסיה. צברו בקרב את נטל המענק היהודי לרודפיו, קלטו סוגן יוהני רב שיטפש כוח דחף לאורך ימים, לעת-ידים בחכרים-אדחים במסגרת הלאומית, מסגרת עם-חמיק שהתעורר לחתיה, עם עמק יזמין וצעיר גוף ירוה. עוד ממזרח צעירים, עוד חוליה טעפרטה לשלילת הארוכה-ארוכה של אוסר זו.

אבל, ככל שגדולה הכסיה לחופשד ולהספרות, כך עיה השאיפה להצטייח מהי יוהר, יותר מהר, לאוה גוף אדיר גבורה ועלומים - גביל, והשיתוח קולרה על החלל שיבחר בו אמנון, על האריך החיול על השיפסוף הקוסד בפתח, על ההוויה הבה"לית, הווייה הגנה ונכורה. כטובן שהרה הצבאית הגברה עם התקרב סרוע חיולו של אמנון השפיקה, "הרועה בשלום, יוכן למלחה", איסרה זו החלל להכות שורש בבית.

שני דברים עולמים כפני אמנון בימים אלה; בחינות הגברות וההגייסותו לצה"ל, בחינות הגברות - סוף תקופת בחיי הנער, וההתגייסותן הראשית של תקופה שירא. איז הצבאיות לנער סטרה חיים, אולם, עד כה נסנה אמנון על השכנה האברתית המוגנה על העם. מעתה יצטרף לשכנה הרחבה של סגיני העס; צה"ל, סדיר וסילויאם שתקשרה להגן על העם, המדינה והארץ ההספמחה לישביה ולשבי הגולה.

יוני - 1962

ח ב ו ס. סרר היום באפירור לא יכול להיות אחרת. קמים בכוכר, אוכלים, יורדים לים, מבלים על החולות הנהובים, שחוקים, מסלפים להנצחה היסטו הטובים. רצים, קופצים, רודפים כדורים, ובחפשים בחולות. צוללים בכחול המים, ולעימים מביאים את שלל הדיג החת-מים - דג, או כשטאק המול - מסר דגים הביחה, ואי, כטוכן, עולה ריה שיגינו בכבלים ובחבלונים, ומחפשת כחלל הבית, סויל ריר כפה והתאבון די בריא.

נסנחה הצהרים, דבר זה הכרחי כטובן. מהי יהיה אפשרי עוד להינות סכנוחה גהרימ? ולאחר מכן; מההדים קולות המוסיקה בבית. עם לקריאה ועל להאזנה. אבל עם אתה מוכרחים גם לבידוק את אוצר החקליטים ולסררו, ואז נרמם אמנון למלאכה זו, סלאכה המד השרוע ברמו, סדר ככל. מוציא את החקליטים, סטרטס בדרך אלפא-כחי -

לפי שמה הלחניים - חסס וטובא פנקס ריסוס סלפונים, המאיים בדיוק למשיפת קלוג, והרי קלוג לחקליטים טובן.

יכול היה אמנון לשקוע במוסיקה שעות על גבי שעות. הכנה שיעורים בלווייה מוסיקה, עיון וקריאה, סימול בתחביבים, זמסח הנאה מצלילים סוטלאים אלה, הפעוריים החוריה עזה בלב ונפש, מפלים חווייה, זכרונות ורגשות, מעולמית רחוקים ונעלמים. סמסח נעימה שפסכו ללהיטיים, ומתעורר ונהנה אף מצלילי מוסיקה הג"ז הבורדונית

יוני - 1962

נ ס ח ר י ס ה תקופה נוספה בחיי אמנון. טוב נקדמו דמי חיים של תקופה נעורים סהטה, ופינחה סקטה לתקופת חיוב חדשה, תקופה הגברות.

היתה זו שנה בה עסרו הלימודים במרכזה של ההווייה, שינון, חזרה, עיון בחוסר, ניהוח סמורונה היסטוריים של העם העברי, הכנה נפשית ומספיה לקראת התאחי הקרוב - צה"ל. כהתדקה שלילת הדוירה. כהתמלה הכרת והחודעה הלאוסיה. גוכסו כלי מחשבה ומספן ייש לצרכי האדם, האזרח הצעיר בישראל.

ואכחי יום-יום, כמסגרת ורקע לחיי הלימודים, נוספו ונצטברו כארעוה יום-יומיים; קסנסים וכגדולים. אוסף הבולים של אמנון והתעשר בשפע של יצירות אמנות קסנות אלו. אחי האירועים הפרסיים כיוחה השנה, היה, חידון ההג"ר, שיעור רגשות ותחלכות. ומה שלא דברול כשההג"ר, טער-הספרים לעולם כולו חזר למכורו.

חסס שנים עברו סכסע סיוני, ושוב משחידים צפורניהם ומחרדים מינחה היוה הסרן סכינינו. מה סומן לנו העמידל מי יודע.

יוני - 1962

י ב י החופשה חולמים, איך אלה ימי חופשה טובהים. גבול החופשה לא נקבע, ולאצרו של אסנון, נקבע חילולו לאריך מאוחר בחתיו. ומה יעשה עי אז?

שפת החופשה מהולה בצערי דחית חילולו והצטרבותו לשורות צה"ל. ואכן טרם מלאו לאסנון שבונה-עשרה - רק שבועי לאוקטובר יחוג מלאה שבונה-עשרה - ומה החיפזון? יש לה"ל קודמים למניו.

ובכן מה פועים? פועים כל מה שכני ישראל אחים פועים. מנצלים "פרוטקציה", והפעם לא הם וחלילה לחיות אה גיום הבנים, אלא היפוך כזה, ניגול עשרים ספה נוסם - ובפיקר אה עסריו של הרוד יוסקא - והכל להקדמה גיוסו של אסנון.

ובינתיים, יש לנצל אה החופשה. והפעם חללים אסנון - לאחר קטם-קטים רבים - לצאה קצת ולהחמסם בהוסו של קטם-הירדן, לביקור באשרה ולהתארה אצל הרוד והרודה.

אתהו של אסנון לביה, לחרו, לפינתו, היהו סו הספורטסוה, קסור היה לביה, לחצר, לקציב, לטביכה, לים האשקלוני, בכל נומי נפשו. כל יציאה מחביה קורה כו אה כוח הטיכה מחזרה, ובכלל, טרם הטיקה השפחה - בביקורה - לצאה, וכבר היו עיני אסנון נטואה ה ב י ח ה.

לא הספיק עדיין אסנון להחמסם באווירו של הפסק, והנה הגיע המכתב שקורה, המבשר אה הפרטה החניסוהו של אסנון לצה"ל. ואכן נחמלאה פשא נפשו, ובועד ימים ספורים, ביום קיץ של 13 באוגוסט, ואסנון יקלט בקלט.

בקלט. אסנון ומאיר, שני החברים הידידים והנאמנים, מנצחים יוט זה בתצלום. כורקים על ברכיהם ועיניהם סומנות קיאה קדישה. רבעים ראשונים נקלט, רבעים היסטוריים על טשה דרכים, טרם שטסו בגדי האזרה, טרם החליפון במדי צה"ל, עוד מעט קט יקלמו האזרחים, יופיעו שני היילים - שני החברים,

13.8.62

* *

א ב ו ז ח ט י יב יג יד טו טז יז יח יט כ כב כג כד כה כז כח כט ל
 מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
 ויהי חודש האדר, והרוממה הצמחה אל-על, והוויית האביב
 השמחה בכל.

אמנון הפסיק ב"עיסוטי" הרגילים בפלוגת השירון, והחלה
 מסכה חדשה, מסכה הרבנות לחג הראשון בשרשיה בני האביב; חג
 צעיה ארבעת הימים.

זכרונות הצעדה הקודמת של אמנון בקפו והעוררו, אבל הפעם
 לא עוד צעירה עם הגדנ"פ, לא צעירה נער, כי אם צעירה חייל בחיל
 השירון. צעירה מלוכמת של חיילים צעירים, זקופי קומה, הנושאים
 ציוד על גבם, פניהם לחזית בגאון, ושירה אדירה פורצת סגרוכב.
 מי יסוגה וסי ידמה לחיל-השירון שכוחו גם ברבליו ולא רק בחליו.

וכך כשפגו כל הבנים כצעדה זו. גרעון צעו עם קבוצה "מקדורה"
 אמנון בפלוגתו בשירון, והסר אף היא כפלוגת הבנות בשירון. היה
 זה חג גדול לנו.

יבאנו לבקר כמחנה הצועדים כיער חוליה, שהי נרחב בקרחת
 היער ורוע אוהלים, אוהלי סירים ללינת לילה, ואוהלים גדולים
 למסירה עיבור. איש על פתחו ועל דבולו. המוני הסונים, טיילים
 מבקרים, שרועים באהלים, מספלים כיבלות הרגליים, זוללים מהקיס
 שוהים ששקאות קרים ומכויימים. רעש והסולה מסביב. קבוצות קבוצות
 הודוה מתצדה הרוסית, צעדה חיוב השני, ופניהם הסטטה השילה
 מה דוהר שמהה בלב כולם, אבא, אבא, ברקוק, אמנון והסר.
 אביב - 1963

ו ה י ש י ט יב יג יד טו טז יז יח יט כ כב כג כד כה כז כח כט ל
 מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
 האמנון - הווחחן במג - ל"קורם מסקדי טנקים, סחור כ"ו, מאי
 1963.

הפעם טוב כרגיל, שיעורים תיאוריים, אימוני-שה, דהירה
 על חלמים וטנקים, אכילה לט ואבן הנגב כיום, השחפות מכוי, ו
 טדקים בשחתיים, אבל המוראל כזה. וביילה; טיפולים עם טנן,
 כריי ושאר סטחים, ניקוי, קרצוף, ובסוף ארוך, היו ששפון וניקוי
 הקנה, וזיעה כיברה ומחורבת בדייתם השטנים, הגריז והלט.

והפעם לפעם קומצים דהיה. עייפים ורצוצים. והמנה הראשונה:
 סקילה חמה, שינה עמוקה בחוספת נחירה, אכילה ושוב שינה, עד
 שחפוג העיפות קטעה.

ובשבתות! קטני יורים על מה שמהר, ורמזים מוצנעים על מה
 שאסור. אבל עם סוליוע על הדשא, או עם יואל אי-שם, סיחה ערה על
 נושאים מצצועיים, חוויות, קצה רכילות על דא זהא, דברי ביקורת
 והעצות. וזהו: רק כשאזון זר - מי שלא בשירון - אינה כמות שמיעה.

יסדר השבת, כמובן ארוזותיה עליזה, ובעיקר, כשנפגשים כם עם חבר. ובערב יוצאים קצת - רק אם מי שהוא מתחברת בחופש - ולעיתים קרובות, נדבקים לחוסר הקריאה הרב שהצטבר, ובעיקר ל"בסתנה" ו"דבר הסבוכ. ובסוגאי-שבת, חוזרים לעיתים לימים ההם, ויחד, לקולנוע.

אביב - 1963.

* *

ע ב ר ה שנה. שנה של היקלפות כה"ל. שנה בה עבר אסנון את שלבי קידומו הראשונים; טירונות, מקצועות, קורס מספרי מניקים, וקחה, קורס קצינים. שנה של עבודה פורכת, הממדה, רצון עד להק-
 ל, להחכים, לא לפבר ולסלא בנאסנות את האתר שלחוכו הוטל גודלו, יעוד; החננה על המולדת, יעוד שלקראתו צעד שלב אחר שלב בדרך חייו.

קיץ - 1963

* *

ב ב ג י ש ר ת שנקרכו לעיתים על הישא על כוס קפה ועוגיות טעימות מפשה יריה של אטא, שהחמו בהדוכנויות הטיגיות כל החברה - שהחללקו לשני אנשים. המין הנשיי, עוסק היה בבעיותיו, סיפורים על שכנות, ילדים, גן, ביה"ס, נוראה וכדומה. והמין הגברי כלל את ברעון, אסנון, סמוליק ויואל, וכן מ"הזקנים" אה אבא, שאף אם לא נמנה הוא על "אנשי הצבא", אולם "כהייל וחזק" מימי ההגנה ולחמת העיזור, והתעניינותו בנושאי הצבא והכפתון ככל עה, השחקן אף הוא בשיחות, הפרוה וזיכוכים על נושאים אקטואליים של החברה "אנשי הצבא".

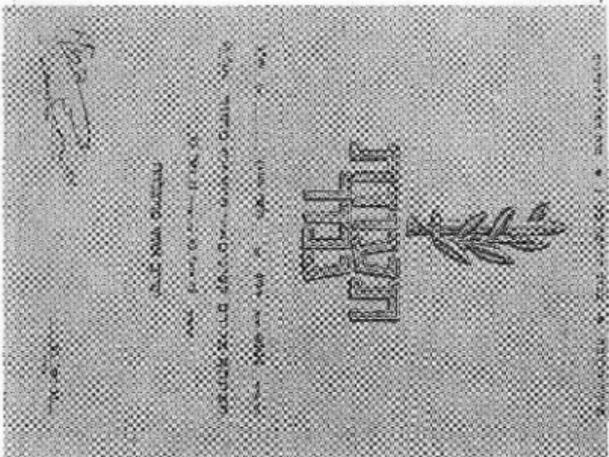
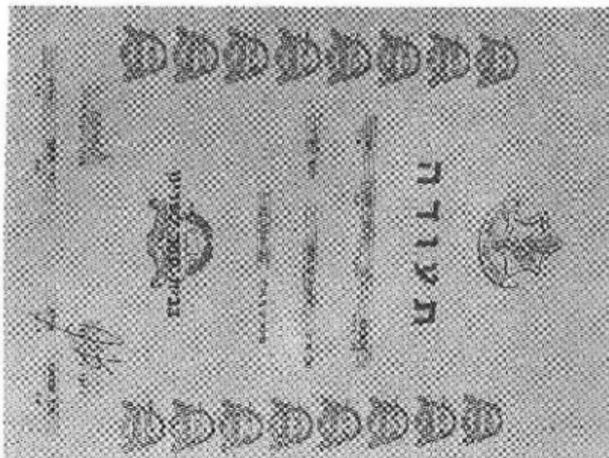
וכמובן, כשנסכו השיחות על העניינים הצבאיים, התעורר הויכוח הנצחי על צנחנים ושריון. מי יהיה הראשון, כי ישנה את הדרך לפי, מי יחפה על מי, וכסוסו של דבר; מי ייטור על פירות הנחונן, ברור שאסנון הפך ל"פטריוט" של השריון, אבל עם אחיו ברעון, לא התערב בוויכוח, והאיריו להם, לשמוליק, יואל וברעון. ברש, חיובו שהשחקן טרי פעם, רמז יותר טכל ביסויו היזוני וקולנוי, על דעתו, משכוחיו ונהייתו במהלך ויכוח זה.

ובאמת, איך יכול מישהו להעלות על דעתו להחמוד עם "אנשי ה-17" שלו. ארוה כלי-רכב כביר-כוח ואש, טמפס הריס וצולח גאיות, ניהם ונושאך וככולו את כל הושי הארס וסרקסס אליו - לביכור הפלדה.

וכנסבה השיחה על נושא האש, היריה, הקליעה למסדה, מיצוח עמוד והפעם פשרות-היביות והצחתן, כסובן, מי עוד באסנון? ואכן יא שמו כפלוגה כ"הוחתן" הקולע ולא הישא.

סריו - 1963

* *

השריון המוכרת פולחה דמטה ערב. צעדים, צעדים מוכרים, הדלה נפתח ואמנון בבר הקומה, זקוף הוי, סבוחה וסברוק, בשתיך על מניו נוצל לרועות אסא. היכוכ ונשיקות, אהמה, ביקור בלתי צבוי באמצע השבוע.

הסקלט, שהשטיפ קולו עד עתה, הופסק. רשוח הדיבור לאמנון. מה שלומך אסא! מה אצלך בעבודה, אבנא! דמטה קלה; "רוצים אסא- חום לעוד שנה ואנא לר"ל". וכך מחחיל אמנון לספר על ההצעה: "יוצאת מלחה לח"ל ללמוד". זה הכל, סוג פסוק. אין שאלות על מה, אין שאלות מרוע?

והלכפים גדולים ותזקים. עוד שנה להחייב, ומה יהיה על הכנייה השטחה הלימודים? אבל מאידך העניין קוסם. עם הרבה שאמנון נבחר - ויש אומרים ומתלשטים, שהחיה זו מלחה חשובה ולמטה הש- וכה - קוסם אף הוא. אבל קוד שנה! וכך בשיחה על דא ועל הא, על הנעשה כבוד, על החכמה וכו', עובי הערב וההמלטה עדיין איננה

שבה. "שטעיה שרוצים לשלוח את אמנון לח"ל", בוחנת חטרי מיד עם כניסתה הבימה. ושוב מהחרישה השיחה על נוצא מיוחד זה. והשכח הופכת ליום לבטים, שיקולים ומחשבות. "אני הייתי בצערה בתולנד וביקרנו גם כנורא, עכשיו חורך לצאת, חראת, לא הצטער, חראת החנך מהקניז, אין דבר, עוד שנה בצנא, כדאי לך". וכך לאחר שיקולים וספיקות, ובתמלצת המספחה ברעיון הזה, הוחלט. ואמנון נענה כחיוב להצעה.

2.10.64

+

2.10.64

אל: קצין טגל גייטי,

הנדון: תשובה לראיון שנערך ב-30.9.64

בתאריך 30.9.64 הייתי בראיון אבל קצין שליטות גייטי סא"ל פנתה לה, ובשאלתי האם ברצוני להתגוש שנה אחת קבע בקשר לנטיקת לח"ל. נהנה לי האפשרות לענות תוך שבוע ימים על השאלה. בתשובה לכך הריני מודיע כי נעניתי בחיוב לשאלה, ואני מסכים להתגוש שנה אחת כשרוח קבע. אבקש להעביר את התשובה לקצ"ג בהקדם.

487624 סג"מ בלערי אמנון.

+

ח ד ט ע פקודת הכבוד ליציאה לחו"ל, הכבוד ליוכ
 השירות, כהחזרה בגבולות. הימים קצרים מדי לקומת העבודה הרבה.
 כאן, יש לנסות להל-אביב למטרות להמירת חליפה. ועצם המטבח
 על חליפה, ענינה וכיוצא באלה אכזרים משונים לאסנון; קצה
 מהנים ומחזקים אותה. אבל מה לעשות, מקורה זו מקורה, וכל
 ה"מדינה" היה הוא הלק בלתי נפרד מהתפקיד. בגדי סדר, סדי אחרים
 איורופיים מהוגנים וספורטים לפי מיטב האופנה. אכן אורחים רגילים
 יהיו בהופעותיהם. הכל מרוכז במקדמה ובדקדקנות. וכמוכן, גם,
 ובקצת בגדי חורף. מי יודע ליהנות ותכלול אסנון, וימי החורף
 קרבים, חורף אירופי, קור ושלגים. איך יתחלל ה"צבר" היה לקור
 האירופי?

ושב לבדודי, העבודה רבה גם שם. ויקורים בגינים, המכנסות
 היוצאים, שיחום הכנה וקדחה הנסיעה בובשה את אסנון.
 הכל, טוב לא יוכל אסנון להשתלב בחגיגות יום הגינים. אשתד
 מקום קצינים, השנה נחיתה.
 ומתעשה כארץ; מיוחדות, עכשיו לעזוב את הארץ לחו"ל, לא
 נוח ביותר. אין איש יודע מה ילך יום, מה יקרה עם התקדמות,
 כיצד יתפתח, ולא רק מצוין, גם כדורם מסכיכות הוליות המדיניות
 בהחלטות. גם כאן יש לשמור, לחמוס את הפרצה בגבול...

אוקטובר 1964

ש נ ה 1965 מצאה את אסנון כאחד מחברי סגל המפקדים והמד-
 יכים הצעירים במסגרת השירות. קשרי חברת וחברות החזיקו, השנייה
 השומחה, הנושאים הנהיג שבה עסקו החברה, ועמה הנושא המשותף
 שאותו למדו ורכשו בחו"ל, קירוב עוד יותר את החברה והיו כשפתח
 אחת. עם שובו ארצה לאתר ההשכלות והכניסה מורה חדשה, נרתם אסנון
 - בעוד יקר חבריו שהשתלחה, נושאים ובעלים בחופשה. ואכן מגיע
 להם, לנשואים, לאכזרה ולבעלי השמחות, להיות קצה בחכמה שמפחה-
 יתם, לאתר היעדרות ממנוכה זו.

עבודה זו, סיכום ועריכה, הזכירה לאסנון את ימיה השנים
 האחרונות בחיבון, את הימים בקורסיים, עה היה עליו להכין סיעור
 או הרצאה. ועמה; בללה עבודה חשובה זו, עריכה כל החומר שלמדו
 בחו"ל, והכנתו לצורה, בה יוכלו מדריכי הטכנ חחדש להיעזר בו.
 וכך הסמיים בחברות, עובדים על הפקדים שגורשו אי-שכ, כותבים
 פטרנסים, ודף אחר דף מצטבר מידע מסודר. וכשהיכן דרוש, מאריכים
 את הימים, מנצלים את היליות השקטים בבסיס, דוחפים עוד דף עוד
 שרשום והענין זו והפקדים למיומו. אמנם גולה עבודה זו את חופשהו
 שהיה זכאי לה, אבל מה לעשות, העבודה קודמת, חזמן דרוח וקצר, ידע
 שיארגנו את היחידות לכלים החדישים, יש צורך להכין בחיפיות את

חומר ההדרכה, מורגש בו באמנון, עד כמה נאחז נפשו בעבודה זו, ודבר זה הוסיף יותר מרץ לביצועה המושלם.

ובכן החלה פעילות הישיבה, אחראית, ויחד עם זאת מעניינת ומרתקת, של הדרכה בכלים חדשים לגיסי, הדברים בצה"ל, עוד כוח, הישיבה יותר, משוכללת יותר, שיחשף את אברוקי השליחה, עבודת הדרכה כיום, הכנות שעלות הערב, להרץ זמן, מוראל גבוה ועניין מרמק.

ומה מחכה לאמנון בראשית שנה זו, בודאי סינוי חיס, עוד צעד בטולת הקידום בצה"ל, ואמנון מחמתו להפקיד מ"ס סניקים מג"ח ובדרגה תקן של סגן.

14.1.65

מ צ ד אחד נחנה אמנון מתקדמו במרדן בקום "מפקדי סניקים" עם מג"ח - א" 1965", ומאידך מצאנו היה צדק רב על שאינו נמנה עם החברה בצפון, אלוטא שאמ"ר "להראות להם לעוררים" מה זה שריון עברי.

אבל מה לעשות? רק סיימו את קורס הסקציות, וכבר ממשקים בקורס מפקדי סניקים, ויש להרדיר בלתיים צורחות לשמן הפסון.

וכמוכך; שאמנון נספר על הסבל המצומצם של עקלי הסקציות והידוע בסגן זה, וידע זה, יש להרכיב ליותר יותר צעירים - חומת הרוח והמפרה של הדוגמה והעם.

מרץ - 1965.

יש הפקידים שמעט המעלות הנך גלוי - אם לא בטומבי, ופחות בין החבר'ה. ויש הפקידים שמעט טעיהם ראויים הם להיות יותר צנועים. ואכן, הגלחת של אמנון כוחהחנות סניקים, קליפתו השובה, סבלנותו הרבה, רוצאה לו עם של "מניישר", ואם כך, היו יש לנצל זאת, ואמנון מהמרר להפקיד אישום סניקים, כאחד מצוות מצומצם ביותר של הגיס. לא קלה ומשומה משימה זו, והסווייה היא מעיני רבים.

מספרים החבר'ה שמעטו בצוותו יחד אחר בפעולה זו: "משהיינו מתחיימים, והתעסק לא הליך" בנינו לאמנון ואמרנו לו, כוא חממו" כבר זה הסגן". ואמנון בחיובו המצודר, בטעם הנפשי ובמכלולו הרבה, מתיישר היה, עוסק ברא ובחא, מאמץ כושרו ובמכלולו ובמאר הכל לשביעות רצון כולם.

אפריל - 1965.

ק"ץ. ימי העבודה החוסים וארוכים, יש להדריך ולאמן את השיונאים בטוב החדש כספסי מנייה. המלאכה מרובה. קופי אגרון לעיתים רחוקות בערב הביתה. ואז, כמסוגל, שלא יוכל לבוא בשבת. לעיתים, מחילף אגרון את חבריו בחומשה שבת, בעיקר אותם הנשיאים ובעלי המשפחה.

וכשמגיעה חופשת השבת, הרי למרבית הפלא היא כל כך קצרה, ששום קשה להביא, מדוע כנראה יום זה שווה קצר יותר מיתר ימי השבוע.

לעיתים, כשכל המשפחה; בדעון, רוחי ורגל, אגרון וחמר והחר רים מדויקים יחד לארוחת ליל-שבת, הרי עיסוקו העיקרי של אגרון מתון בעיקר לרגל, בן אחיו; כשכיון שניהם שורה אהבה חזקה. הריש כשהם מהנה יותר מאשר חומס ועיסוק במסלי צה"ל, דריגות, כובע השיונאי עם כמל הסגן? עד שמתאר ערב זה, ומשפחה בלקרי הצעירה חוזרת ללינה לביתה.

קיץ - 1965

10 ב 3 נפתחה לאגרון כספסוליונה כה"ל הוצגה ע"י פיקוד הגים לעבר נושא החירבה כביה"ס לשיון.

שליחיה המושלמת של אגרון כחומר על הפסון, אישיותו - שה- המחה במסגרת הצבא - רצינותו והחמדו, יצרו את האים-הקציין העברי בעל הדמות הסתוכה, ששפעתו על הניכיון והיקוריו היחה רבה ומשמשת ערובה שרות צה"ל הסגין באופיקיה ומסורתה, מאז חוקס הכוח העברי לשמש כמגן לארץ-וישראל הנבנית.

כשקלטו אוזניו של אגרון את הסמועה ברבר העברתו שהגודו למסגרת סגל מרויכי ביה"ס, הקווסט למחשבה ולמפנה זה. זה לו ביה"ס, כשנשאו יוצאה לעיסוק בגודו קרבי, וכשהיו והוויהו קשו- ריש לשה ולמרחבים. להפוך ל"ב'ובניק" כביה-הספר. רק מריסוי זה נרמע. ובכן, מה עושים? פונים למפקד הגים, אולי בכל-ואת חומר הגויחה?

וכראיון שהקויים ב-23 בינואר 66 בשני מעקד הגים, סוכס שאגרון ישובץ כמוריק בקק"ש בקחן סרן, ובהכחה שיוחזר לגודו בהקדם.

ינואר - 1966

10 ב 3 שיטנם שמונה ימי חנוכה. דבר זה מאפשר לאגרון להר- טיע לשמע באחר מערבי הנוכה כביה, להחבר בהדלקה גרות החנוכה - באס עדיין לא הורלקו - ליהנות מהלביבות, ולהחבר בשמחה המשפחתית בערב כזה. וקשורה הסול וגריעון ומשפחה כביה, הרי

אז השתהה כפילה ובכופלה, ורצן שרדו כל אחו ערב בחוקו של אמנון, הסטט בכורסי, כורה אבא.

לא כל ערבי הנוכה פנויים לתנאות סגור זה, ואכן, ערב זה באמת חג והגיוג.

חנוכה - השכ"ו

בחבניות ביקורי המשטחה בחגים; בשפה, ראש-השנה ומצאי יום-הכיפורים, היה ביקור אצל סבתא שרה שונה מהרגיל. סבתול היה רבניה בסיפורי אריקס, על נפלאותיהם. בכל הדרכות היה סגולה במימוריה סוכר השכל, שהיו מעוגנים בנפש האסינדה. וכך, היו הנכדים והנכדות למסע סיפורים אלה, אשר הובילו נרפן שולחם לתו-דעם היהודית, סיפורים חסודים במקורות חס היהודי כדורות האחרונים בגולה, סיפורים שעברו סכה לפה והביעו למבא, שפדה אותם לנביותם, היה זה בדעון, שטיי עספ, היה סיכור אה סבתא וסיפוריה, שכה אה אהם.

ספ - השכ"ו

ש"ב עולה אמנון בשלבי המיקוד. וב"קורס סקרי סנקים מגיח 1966 מחזור ב"ח המגנה אמנון לטנן ספקד הורס. הפקיד זה בולע אה זכנו, עוהו ויכוחו. סוקע באחריות הכבירה המולת עליו, אחריות זו המציבה בעיות יום-ליום שונות, ששהלך הקורס והצלחה פלוים בהן. ואכן סמלא אמנון כרגיל אה סמימה כדכנות האופוזיניה ובסירב הנאמנות והספוריה.

סוף-סוף דוהר הפרבוס. השנה יזרעו לראשונה סנקי הסכון בסעקר יום העצמאות לפני הציבור. מעכשיו יהיה סוהר להיילי ויחרר שריון זו לומר "אנחנו היילי כידו הסונגים", דבר שהוצע עד כה וסופר רע בינם לבין עצמם. ענה יוהר לספר עליו - ככובן כממבלור הרגילות - בפני חברים, ידידים ומשפחה. וזוגה, באורה והילה ים בהסתייכות זו.

חג העצמאות-השכ"ו

ש"ב ת. אמנון קצין הורן. אנו סונגים לסקרו בבית"ס. אנו ליד השער ומחכים לבואו. בריצה קלה נשלחות רבלינו הגמישה לעבר שער חביבים. עוצר בטרם קצין הוורן, כשתיון רחב משתפן על פניו. מורה לטג, לפתח את השער לפני ההורים. סולובים להירו הנק, הסטודר והמחוצה. חיר קצין על הדיסיו המסומים, האימצבא יספריו השונים. ספרי עיון ועקצוע, הדברות שונות ספרטסי צה"ל, ורחובים להעמקת הירע הכללי, "במסגריים" להשרשה הוודעה הלאומית, ועוד ועוד

כל הריש לו, לאסוף, בתפירתו זה, וכל הריש כמזון רוחני
לעצובו של עין עברי.

"המלחמה הבאה תהיה מלחמה שריון סטפלין סמט חיל האוויר",
סביר אמרנו כשיהיה המתנהלה בחדרו. אמנם לזימה איהו הילה כחיל
זר - חיל האויר - אולם אמרנו אותה את הקרקע, את הכלים הכבדים,
הרושמיים, את אברוק המלחה הרושם, וזלע ולמנא ארזים, יורק אש נבה-
קום, וכאן סביר אמרנו לאבא את ההבדל בין הצנטריון לפסון.
אמנם מהירונו של הצנטריון עולה על מהירות הפסון, אולם מהירות
הפיוס של הפסון עולה עליו. ואז מרמז אמרנו את הורה הפיוס, מה
זה פיוס, ומה זו מהירות, מה זאת עבודתו וכיצד לנצל אותה להנע
ראשונים למטרה. אחכה עזה נקמט בין הסניפים, האדם - אמרנו,
והטעם - הפסון.

פיץ - 1966.

ת"ס נשלם קורס קציני הריזון סיורו ל"י, טוב עברו על אמרנו
חורשי עבודה קשים, המלווים סיפור נפשי רב.

צורה הפקדי הקורס היו הפעם: "כ"ל א. ברעם, סמ"ה הצנטריו-
ניס שמש קפלו ורמיה הפסונים אמרנו לעצמי.

כמה פעל ויגע דרושים היו כחיל להניע לפטר שטמה ודף דפוס
מלאים של הומר, מערכים, מבלאות, רשימות ומפטים, אלה הם רק
קצעה פל המטבת, המטפת לנריר, לאבק, למסך, ליקוד המטה וזיעה
הבה, ולצינת הליחה, שכל זה היה מצטרף לתרמוניה של פעולה
סדרה והרגוליים, השתלבות האדם והפולה לאחור יחיד ואחד - הגנה
העם והסולדית.

אוגוסט - 1966

ואם כן אמה דברו השמועות, זרמי צה"ל והתקופה מתייבים
שאמרנו יקבל על עצמו את המפקד האחראי והקשה בקליטה טירונים,
ארגונים, הדרכהם וקליטתם, הפיכתם מבנים של בית ומשפחה, מילונים
בנדרים זמורים, לכוונ מבושג ומלוכד, ויולובג בחיל, במערכת
הבסחוף.

עוד הפקיד, עוד ציון ררך בצה"ל, עוד שטימה מעדיין לא נוסח
בה, אבל אמרנו קיימנה. כך הוא סקונה, למרות הלבטים המלווים את
האחריות במשימה זו. במסירות, דבקות והמטה האופייניים לו, וכ-
מנהוג טאו ומתמיד, ברור לו שלא יכזיב, ואין אפשר להשתמש מהפקיד
יהו' ובכך נמלה התברעה להמפיק עוד שנה - שנה משימה בצה"ל.

אוקטובר - 1966

ע"ש שנים חלפו מסבצע "קריש", ולאור הטעם בגבול הצפון
יש והזן היתה והישים, החודר עלינו ימי ערם "קריש". סופקים, טא
-רביס, רציחות, התכנוניות ופתיחה באש מהגבול הוורי והירירי,
לזכוף על כך; דברי אינדיים שהננייס על הפסחה המרינה "הציונית"
חלב סוער, עד מהי? עד מהי נוספת ב"יעו הרה עין" בלבר, ועד מהי
ניהן להם להכין את כליהם, בלי ההשגחה הסכונוים אלינו, והלם
זועם, עד מהי? ...

באותה שנה, הוזק אמרנו במסים הטיירוניס לביה"ס, לארגן את
היחידה בכוכנוב. היה זה כיום סמוע, והמהפחה העיניינים סביב
מבצע זה עדיין היה לוסף כפרעל, אבל להיות מוכנים ציודים, וכך
עברו דהבר'ר ואמרנו כראשם, ברכות הסנקים, הזיווד, הציווד והת-
יטום, מוכנים לרבע הציאות. כוכנוב זו נוסכת עד שהמחט מן ורמט,
ואמרנו חור להפקידו במסים הטיירוניס, במפקד עלונה הטיירוניס
מחזירי נובמבר.

נובמבר - 1966

ש"ס נ"ד שבועות של מאמץ בלתי פוסק. אחריות גדולה ושא-
יפה עדה להצליח בהפקידו מ"פ טירונים עברו על אמרנו. שטונה
שבועות המסחריעים על ימים רבים וארוכים, פועות רבות מספור של
ארגון עבודה המחלוקה, הפ"טים, דאגה בלתי פוסקת לעצמי האיסון
השונים, לפיזיריים במספחה ובקוריים בדרור, במתקנים, וזולת
ובמרתח; המטע ספרד נכדחה, העילה למעלה, המסרר הילילי לאור טאור
לפירי, דברי המפקד המתייבים על ראש כדחה, המבלים בגבית עבר
ועתיד, ומסים קץ למעד הדורות בן אלפיים, התמכנה והירידה במיכל
הנחש הסואר טאור רבות של קוספאורה זוהרתה בלפיריים קאנים, נחש
ארון ארון של אגרות. ובחנה השחר למחנה; ורמח השמש מהרי טאור,
פעל למחול ושלונה מי ים-המלח, המפולף ארים כהלהיים, הווינה
שלא הישכחנה לטיירוני צה"ל, ובדואי לא לאסוף, נסחה לו הפעם
הראשונה לכתן בהפקידו טרמלי זה. ועל קשה נוספוק ללא נכול.

ובסוף סוף הגיע היום המיוחל, יום כבוד הפיוס ולמחרת יום
הפיוזר, וכול היה אמרנו לנשום קצה לרוחה. ואז, בבטר הסחה -
אפשר כבר אפילו לחלוח, ואכן נפץ אמרנו לשכבג למטפר ימים.

שבת סריו. שמים מנולים וצלולים, מרחוק סבצנץ הים הכחול,
רוח סתיו רעננה פולשת לחורו של אמרנו השקוע בכורמטו ומאויץ
לצלילי המוסיקה האהובה עליו, הנקועת מהמפיון.

צחוק כבוש, חרישי נמשע בהנע ומלווה צעדים קליליים. דפיקה
קלה בדילה, ובשחה שחי בנות, היוליה הסודות. האחה שחורה ונחרתה
אחרונות, חיוך צניץ על פניהן הוחררה, וברכה שלום עריבה פורצץ
מפיתה, ל"ביקור חילום" לאמרנו הופיעו, וכי סדוע לא תאמנה בנור

ישראל אלו, כיום שהיו דוהר זה לסיול ולביקור? השמועה הניעה שרבות הן המנסות לצוד חרופת לבו של אמנון, אבל הוא, עדיין עסוק וטרור במשימתו, ופנאי אין לו עדיין לבנות החר.

היה זה ביקור ראשון של החרום שהצב בבית אמנון. סבוייס ומאופק עמקה בתחילה, והתחזירות אימות במשכה. מתנהלת היחה על הנעשה בבסיס, מה שלום שלוני ואלמוני, מי נשאר קצין חרין, איך המרגש, ועוד ועוד נושאים של אלה הנמצאים בכפיפה אחת, כיחידה אחת ובמסביבה אחת, יכולים להרבות מיליט על כך. ולאחר שיעמדת המקורות בידי אמא, שתיית הקפה והפעול המתמדת לקראת הצהריים, נשמעה שאלתו ובקשתו של אמנון: "אבא! תפסיץ בבקשה את הבנות למחנה". ומדוע לא? זה אחד מהתפקידים של אבא!

ינאר - 1967

ו כ ש ה ס ת י י ט מחזור היריונות של ז'ל ה', החבונן אמנון לחזור לגרודו, אבל שוב פשטו שמועות - וברוך כלל, כשיש שמועה בין החבר'ה, יש להם על מה להסתמך - שאמנון יחבק להם- שך בחפזים עוד מחזור נוסף של יריונים, מחזור פברואר. שוב לבסיס, בגעזים ורצון עז לצאת לגרוד, לשה, לפעולותיו ומשימותיו.

וכך, בהשקפה דעהו של אבא ושיחורו עם ספקדיו, מיועד היה אמנון להמשיך בהפקיר ס'ם סיריונים במחזור הבא, בפברואר.

כינתיים יום דורך יום, וקצב העבודה והעיסוק מוגברים. ושוב ארגון מלוגב סיריונים נוספת שהניחה מבחור פברואר. שוב אוהן הבעיות - אבל יותר סוכרות, ושוב שוק אמנון כחיי הצבא במיטת-תו, שהינה חלק משיטת ז'הל כולו, הישול כוח אדם, הישול דור צעיר של לוחמים שיעמרו בשך כבוד וחר. בינתיים יש להבין את האשפעים "להכנת שפקדים מחזור פברואר 67". להכנת את רומים, השעות, האירועים, המסוויים, וכל אמצעי העור והציוד הכרוכים בכך. אמצעים הקשורים אף בכיירה, כתבה, טרנס סבלאות, חוסר עז ייעול למשימה זו.

פברואר - 1967

12 / 3 / 67 טוב יום "מצה" לפלוגת הסיריונים השניה של אמנון. הוור הבטח המרשיש של השבעה הסיריונים הלילית. העליה על החר לצפות בזריחה החמה עטרו להרי סואב, והיום קודש למפורס ומשקטים, ובבעי עמו שפולגתו של אמנון זוכה כגביע הנודד של החר. וכי מי הוא ששקיע טאנק לארנון, חרבתה, דירבון ועזרה אישית ע"ם למנות את מירב היכולת של הפלוגה, ואכן, כנהוג, לאחר שלוש ספקים שעברו בנחון הפלוגה, תקע ס' ב י ע נ ד ר

ל י ר ו ס ס פ ו ר ס ב מ י ס י - מתקן אמנונים - חס' 71, נשאר בידי שלוגה "ש" פברואר 67, מרץ - 1967.

א י ך העיסוק בחתובים או בנושאים היסטוריים פסיה את דעתו של אמנון מהמצב הקיים. דרהורים, שיחה ויעות זונות - שיש ללמד את הסורים לקח אחת ולהפיר - מוצאים להם מהלכים בלב-ות, ברם, יש על מי לסמוך, ישנו צ'הל היודע את דרכיו. ומי עור: בודאט שאין לנהל פעולות במסידים רחבים כצפון בחודשי הנשנים. נחיה ונראה, מה יביא האביב וחקיץ הקרוב. יהתקוה בלב, שלא הרקוקים הימים יובלסדם לפה - לסריס.

המיסוח בחגבר וסראא איותחורו גם בבית. אמנון פנתס את אמא לא רק במילים, אלא גם בשפת הלונאא מדי פעם. מוצקב בלב, היש צורך בעזרת הכוז?

מוקדם עריין להתנבא בירם למסקנות מיסוקו הסורים מן החבוסה הנחלו, ואולם, אם יתחייב החר שהשטר הרוקסנס לאורך הגבול ופעולות הרטרדה התבלינית, לא יהיה גם לו מיהא סמלראת במערכת ה-7 באפריל "אלא חילית" בשורה של מהלומה הכאות לגדוע את צרות הרוקסנות וסרונה עלינו.

אפריל - 1967

ל פ ק ד ר ה כוז, אמנון לא ציפה כלל, והפעם יהיה זו פקודה ספורשת לחיפוד פלוגתו ודלעות ירושלימה, לשם קבלת הפקיד ספ'כ מלונת הרגלנים שיעצרו כראש המצע בנת העצמאות, המרגז בדבר היו כמסה דבריס; ראשית, עצם העובדה להיפוד מהפלוגה לאחר שאמנון התקשר אליה, הובילה מהסיריונות ועד המצצועות, הכיץ כבר אח כל החומר החרוש. שניה, עצם הפקוד שלא קסס לאמנון - כל ג'וב חרוק מהשרה לא אחת ביחוד, ובעיקר ג'וב זה - לחלק כראש תוצרת כפני כל. וטלויטת; מדוע דרוקא שנו אליו, לאחר שהיחידה היחה כבר בירדן? ההחלה להתאמן, ומתאם, מחליפס את מפקדה הקודם, בה כשעה שנעארו עוד מספר שבועות מצוטסם למצע, וחוסס היה אמנון, סמא לא יספיק לאסנת, ללעשה ולהביאה לכא ששהיה שלט סהורו לחיל הסריין.

ברם, על אף כל ההתלבטיות, ראה בזאת אמנון האהר, ועוד אייזה? הוביל את הרגלנים כראש המצע בירושלים, ובלבטים לא קסנים קבל את התפקיד. כמובן, סכל תכנית האימונים שהכין נדחקה לאי-שם במגרתו.

מאי - 1967

י ל ם א' י"ד ניסן תשכ"ז. 24/4/67. ערב פנה. הפעם יורה
המספחה לחגוג עם אמנון את סדר-השנה במחנה. סדר פנה עם היילי
ישראל. סדר פנה חיילי.

ובשקרבנו לשקר, מיר יצאו חיילים לחפש את אמנון, וכרגיל,
כשסמך אמנון שהמספחה הביעה והוא ליר השער, מיר בא כסרוצח.
הכנות אירונות במסיים. מה ושמ אצמם חיילים לסידורים אחר-
ונים של ערב החג. סדר ונקיון בכל, ובררה דימדומי יום אביבי
קריד, והבכדנו בביתן קמן הסיוע לך, בדברי סאכל קלים - סבל
-טוב - לכל ש"חם וחוליה" יקשע לחכות לאוריה חג המלאה והס-
ורחית הבאה בעקבות ההגדה. פגישות מרובות עם חברים וידידים,
לחיצות ידיים וברכה חג פנה, מאצרבנים בהמולה הקלילה במרר קבלה
האורחים.

הנה המג"ד, פונה אמנון אלינו, וספגישתנו עם אחיד, כשהוא
קורן כולו, וחיוך ביישבו קסמה שמספר על פניו, כעומדו בין
התורים ואחרו. ובאמנון מתרחק קמעה, ריזם לנו אהוד עליו
כאומר: "כל הכבוד, עתיד ברול נשקף לנכנס" - רמזד הלל ושכחות
על אמנון, הקצין והמ"פ העצור בגודר.

ערב רר, אולם האוכל הפוס לאורך שולחנהו בחיילים על יחד-
דוחיכם. כקצת אולמ בקרבם הכמה הקפושט, ערוך שולחן ארוך
המינעד לסבל הפיקוד וסמפוריהם - האורחים הכבירים לסדר הפסח,
להב הצנאי, ולעורכי הסדר. בקרבת שולחן זה, ניצבים לו שולחנות
האורחים ובני משפחותיהם של חיילי הקבע שהוזמנו להג. בהשכנס
לסלוא אורך האולם מסובים החיילים על יחידותיהם, ספורצחים,
סבריקים והגיבויים.

"מה נשחנה הילילה הזה סבל הילולום" בוקע קולו של ילד - בן
אחד סגל קציני הקבע. ואכן, מה נשחנה?

פרקי קויאה פורצים סמה ושמ, כשהאחד סמשיך לאחר חכרו. הגי-
ליות בכל, שפחה גזאה בלב מברשת כל הרחורים שהם כלייל חג זה.
סמה סמה היה אמנון אהוד ערב. עומד היה עלינו לסלוא כל
ספאלוחינו. וכי חסר דבר מה כבעורת רב ספוארת זו?

שעות חולפות. שירה, זמרר וצפילה. הצות ליל הסדר מתקרב
וחלקה הרשמי של הסדר הב.

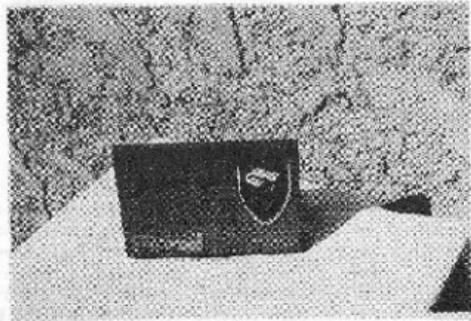
לילה. זמזום המנוע סבקיפ ליל האביב. אורור ורקורי הסכונות
נשמעים על סרס האפסלס הרד, הארון, העולה, יורד, פונה ימינה,
שנאלה. בספוף קל אביב, נשך לו ספעל, כמכרר בשנת ביכה. סרחו.
מנצצים קוי אורור. ישובים ישובים פזורים בכל סרחם הנגב ולכיש.
עם יושם ארמחו, ספחה חג אביב, חג העומל, חג הסכע והארסה, דמסה
סמכה כשכונה. מה ושמ נפרחת דלה סמנה נפרדים האורחים ככרבה
חג ססר. חם הסדר.

היש ככלל אפשרות להביע בחיילים את רחשי הנפש ביום אביבי
זה - ראשון לספח? היש עונה יפה יותר מאביב ארצנו? אבל אמנון
זראה כסופרד. כספר רוא על היחידה הזה ענה ההפנה לאמנר בירוס-
ליס. איצוא היס יהחוף ביום אביבי זה כסבל הספחה נחונה לאהנר
זה: הכנה יחידה מנומסת ומאוסנת סמרחים כודדים עליקסו מלחירות.
הרחיקים עדיין ספעילה רגילה כסך. חסרי הירבול ואימוך. נעורר
כניון כשפאח גילום. ימה עוד, כשהסידורים הראשונים לקויים,
סידורי הסאל, הארוחה, הציד והאביצוריס השוגים. ונאמס, האפסר
דהחבר על כל הסכסולים האלה בפרק זמן קצר הנסאר למצעד?

דפיתה על הרשט ליד הבית מהנהלה באצוקים פונים. אבל נראה
עזויה הבעיה המפסיכה עתה את אמנון, המסטיך לספר על ירושלים
היפה וספולתו עתה.

רר היום, שעות החג חולפות. אמנון עוזב את הבית כדרכו
לראשון לציון. האתנפס האמפת החיה לו הני סמה נקשר אליה בק-
ופה האחרונה? ואכן, אחריות וריכותה בכל ספעלו סמחלים אף עתה
כשהנהו הרצינית הראשונה. לא הוציא סמיו גילום על הסי, אבל
יחוס סמחשכחו נחונה קתה בם אליה. נוסע לו אמנון קתה אליה,
לביחה, אולי יצאו ערער ואולי ישבו כביה בקרב סמפחה, נראה,
ההכניה עדיין לא גוברט. ועד לנסיעה, חקלה לה שיחת סלפון ארו-
כה, כאשר סמפסים נחמים סמה לסם ושמס לפה, שיחה על דא והא,
אבל יותר סמכנה ספורה נעיומה.

בוקר יום ג', א' רחוקים ספחה. אמנון כדרכו ירושליסר להכנה
היחידה למצעד.

יום ראשון כ"א בתשרון
4/11/58

כיתה פ'

הנושא: "וביתנו הרבותם לאיחים והניחוחיהם למצרות"

יום אחר הכרזת עם אחר על עם שני מלחמה, עוד כמה ימים קודם לכן שירה מסיחות ביחסי בין העמים, צבאות העמים היריב-ים ומפקדים הכובנו למלחמה. מפקדי הצבאות הגבהים והנפוכים זוהר תכנונו חוכמיות לקרבות וענו אל מלכיהם שימסכו להם כסף כדי להשיג את הציוד הדרוש למלחמה, ומלכיהם נתנו להם את הדרוש. עם אחר החליט להלחם בעם השני, הוא עלה על ערי אויבו וכבשם בטערת המלחמה.

בתחילת היחם המלחמה קלה, אך בהתקדמו אל בירת האויב נקשו הקרבות קשים, חלק מהצבא עקף צבא היריב והגיו אתחוריו, הנחית עליו סבה והסתלק.

העם השני מחשש עצה כרי להחליץ מן הכרך, ולבטוח הוא מצא עצה, כי הוא יסוב עד להוף ומטע זולג לארצו. לאחר שהצבא הני-סוב נפרץ מחיש הוא יתקוף שוב את צבא היריב.

העם שהותקף המבצר בעיר הירבה והתכוון למלחמה, ולא עברו ימים והצבאם בא חיל ועלה על העיר. לאחר מלחמה קשה הגיעו שני העמים להסכם, חתמו על שביתה נפש והחליטו להפסיק את המלחמה. מפקדי הצבאות ומלכיהם של שני הצבאות היריבים התכנסו וחתמו על הפסקת המלחמה.

החיים החלו חוזרים לאש לאש למסלולם. הריילים שנלחמו חזרו להיות שלום ונעשו עקשיו לפועלים. עבדו בבתי הרוכה ובחקלאות. קשה היה להיילים - שהיו רחוקים כששן כמה שנים מעבודתם ומשפח-הם - לחזור לעבודתם. אך הם שמחו מאוד על שנגמרה המלחמה, ועקשיו הם יחיו חיים שקטים ושלוים.

בסדנאות ובבתי התרושה שוב נשמעה הלכות פשיטות. המועלים התרוצים התיכו את כלי המשתיה ונאח הגשח הרב שהוכן למלחמה. התרבות, הכירוים והמרכבות נחשבו לכלי עבודה, למעוררים, למחר-שות ולעגלות. סוסי המלחמה חזרו לעבודה; והיא מרישה העדות שהיו קודם שדות קרב.

כני העמים חזו בשלום ועיברו את אדמתם כשנאמר "וביתנו חר-ותם לאיחים והניחוחיהם למצרות לו יאש גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה". וככהוב, בימים שלאחר המלחמה לא למדו עוד אבות את בניהם מלחמה, אלא עבודת פשים, עבודה ארמה וחרישה,

ובאנשים חרשו, זרעו ונטעו. דרכו את פניהם כנה ואת התבואה שחגו בסחנות. כל איש ישב חתה בשנו וחתה סאנה ולמדו לקח, כי לא כדאי היה להם להלחם, והם ראו כי הם יוכלו לפתור את העני-נים בצורה של שלום. ומלחמות כבר לא התקיימו ביניהם שנים רבות.

כ"א טבה השי"ס
1/1/59

כיתה פ'

כיצד הייתי מוריד הי"ד בארצנו.

עם כנא האביב וראשית הפסח, הללו להופיע בארצנו ראשוני ההיורים. רובם הכדור היו היורים יהודים שבאו מארצות אירופה ואמריקה לראות את ארצם, להנות מזיו שמש האביב החם, ולראות את הווי חיי תושביה, אחיהם היהודים.

בכיתנו הופיע תייר לתג הפסח כלי לחוג את חגם בחברת משפחה ישראלית. לאחר חג - כשהתייר מלא רשמים על המאורע - נסעתי עם התייר לטייל בארץ ולהראות לו את נוף היפה. טיילנו בכליל ובנגב, וטעורנו לו על קרבת הפקודות בהם כקרנו, כיצד כבש יהו-ש את ארץ הארץ, היכן היכה ברק בן אבינועם את צבא סימרא, היכן נלחם שאול בפלשתים, היכן היכה גדעון את המדיונים, היכן נלחמו הסבכים בני משפחת השעמונאים, כן הסברתי לו צורות החשיכות כיום ועל מצב התושבים בארץ.

לשם כך, בכדי להסביר לו את השממתי בעטם ידיעותי שרכשתי בבית הספר. התייר; שבמשך זמן שהוהו בארץ לסד מטע עברית, ביקש ליצח יזור ככל האפשר על ארץ ישראל ועל היהודים.

בהסברתי ובכיוודניו שתינו ככל האפשר כדי לעניין אותו, ובכי לגרם לו הנאה והענווה. הסכחי לו ספר שנים ימות ומלאתי את בקשותיו ככל האפשר. כאשר חזר התייר לארצו הוא היה מרוצה מאוד על קבלת הפנים והיחס שהיה כלפיו.

ח ש י ם

כיתה פ'

התקשרות מיום העצמאות.

עם הגיע ערב יום הזכרון, הורגשה חכונה רבה בערים, במושבות וכישובי הארץ השונים. בכל הארץ הורגשה חרדה הקודש של יום הזכרון, הרגלים הורדו לחצי החורף, בנפסות ובבתי הספר נקרכו טכסים למשפחות השכולות, אשר בנייהם או אבותיהם נפלדו בעשרות

ישראל בימי תש"ח ותש"ז, מיני ומלחמת הקוממיות, רבנות אנשים
 גתרו לתנויות כדי להשיג ישיבות על פסות ואלפי בתים
 החנוסטי דבלי הלאום, סכלי צה"ל וניסו ויחידותיו, הסונת הרמסכ"ל
 ראש המשטלה והנשיא, מפל המדינה וכו'. בלב העם פעמה גאווה על
 נבחרו ועל המסחר אשר מעניק לנו צבאנו, השומר על גבולות ארצנו
 ספני צבאות האויב.

במצעו רב רלוש שנערך בבוקרו של יום העצמאות הופגז סע
 השיגו וכליו החרישים של צה"ל, מנקים, הוחמים ומסופי סילון
 רכבי עברו, יחידות צה"ל צעדו לקול המרות צבאיות בליודי מהי-
 אוח כפיים מוערות וזרי מרחים שנזרקו לעברם, בכמות הבודור -
 עור קורם לבן - היחה השמחה גדולה, וזקוקי די-קור בסמים ומעגלי
 מחוללים, סירה וריקודים, כל זה היורה את שמחת התג. ככל הורגשה
 שמחת התג; האנשים היו לבושים לבוש הגיי, היללים הקסנים נשא
 דגלים, במעגלים הרחבים קרדו מדון ועד סף מחול הורה סודע, על
 הכפרות הצגנו, האמנים שיקשעו את הקהל בבריחות, מערכונים ושירים.

עד אור הנוקר היו החובות שוקקים חיים, בכל שיגרת הארץ נכ-
 רבו כמות כירור והסברה, בהם סערו על ימי מלחמה ששהרו, על
 הקרבות ועל ימי המנוס. עם שחר החלו נוחרים אנשים רבים לעבר
 סכליו המסער כדי לתרום למצעו. עם סיום המצעו יסיום התג הורגשה
 עור שמחה והכוונה רבה.

7.2.60

כיתת א'

ב ד ע ו ן ה מ צ ל א

בדעון היה בגדולי השופטים במאה ה-12 לפנה"ס. הוא היה מנהיג
 צבאי, מדיני ורחי שהוקיע את ישראל מדין. הוא היה מעשרה
 עיר במנשה.

לאחר המלחמות בין הכנענים לבין דבורה וברק, חתלו המדיינים
 להבזק לבני ישראל, הם היו שמעורים את סה שנזרע והמזמים את הא-
 רץ לשממה. בדעון היה האיש אשר נשלח עליו ה' כדי להושיע את העם
 מירי המדיינים. הוא יצא למלחמה, הוא ירד לעמק יזרעאל להשמיד
 את המדיינים עליו התקפה כפולה מצפון מצר ההבוט - אחיו וצאב משט
 נחלי, אשר ונבולון, ומן החרון; הוא וצאב טעבטי מנשה ועוד.

הדורע אשר ירדה סכיוון החבור נכשלה והאנשים נחרגו. בדעון
 חזר וסדר את הצבא, הוא ירד סעין חרוב והמקור בלילה על צאב סד-
 יין אשר חנה ספזון להבזק המורה בעפע. ע"י הסים על פי החזקה הוא
 היכה במדיינים והשמיד אותם בעזרת צאב שמנה על פי הכתוב כ-300
 איש, אשר נחרו ע"י סבין 10 אלפים אחרים. הוא היכה במדיינים

ואם נסו לעבר הירדן, הוא רדף אחריהם וכשהמדיינים הגיעו למעב-
 רוח הירדן הם הזכו עליו הובן רב סישראל שארם להם שם. בדעון עבר
 את הירדן והיכה את שרידו מדיין.

לאחר הנצחון רצה העם בו כסלך, אולם הוא סרב, ספני שהוא
 האמין ברעיון כי ה' הוא המושל של העם. לאחר שהוא שב אל עירו
 הוא עשה איפוד זהב לכבוד ה' וימד עם טיכו דחי שלא מצא חן
 בעיני חלק מן העם. הוא השמיד לחירה והיה לאיש מכובד בעל נעים
 רבות ואב לבנים רבים.

ברעון היה לא רק אב מלחמה, אלא גם מנהיג, והוא ירע ליושב
 במחמה מסוכנים בין שם אשית לשבם מלכת כנעניו מנהיגות במלחמה.
 כן הוא ירע כיצד לנהוג עם שבט גד על כרתה כריח כנועה עם הסדי-
 ינים, וכן כריחת האשרה בעירו וניהוץ מצבת הבעל.

קוים יסודיים להתקפה לילה.

1. הכנה קפדניה וברוקדקת של חכנית הפעולה.
2. האשירות לשיח במצע לילה סספי מוגבל על אנשים.
3. כחירת המילויים מקודם כשם לראות איכותיה, בגורם הכחות.
4. ריכוז הפיקוד ביד איתנה "סכני תראו וכסוני העשו".
5. חכניה פעולה כוחמח לתואי החשכה.
6. פשמות ריכי הכיוצ.
7. ידיעת חכניבה והחכאזות בשטח.
8. סיורי השפה ערב הפעולה.
9. לוח המנסים של החתמה.
10. ביצוע הפעולה בהתאם לחכנית ובגריה התוצאות הסקורות.

10.2.61

כיתת א"

האט יס למנוח את מצנה בית הספר התיכון.

כחלמיד סנה שלישיה בבית ספר היכון, לאחר חכס מעניק ושיקו-
 לים רבים, הנני קובע כי בית הספר התיכון, בצורה זו זה הוא קיים
 עתה, אין לו הערך התיכוני שנערש מסגו, מכיון שאיננו ספיים אח
 סרתנו שלשמה הוא נוצר. אני מצייין דאז מכיון שלרעמי יס להכניס
 שינויים בספר במבנהו, בסערכה הליטריים ובצורת הנשמת הליטריים.

בסך האחרון רוחות הרעה, כי ביה ספר תיכון הינו מסר הפקד
 התלמידים את הידיעות המינסכיליות הדרושות כדי לקבל העזרה בגרות.
 דעה זו סעזיבה, אך היא קייסה וחבל שהיא קיימת. לפי רעמי, בית
 ספר תיכון אינו צריי לחתור אך ורק להשגת העזרה בגרות, אלא כד
 בבני עם הרתמה אופק ודיעותיו של התלמיד עליו גם להקטיף אותן.

מלך הסקציות הנלמדים עתה בכית הספר התיכון, וסמוך הסטט-
יסטיקה של חוצות בחינה הנברות מחקבל הרוש, כי בחלק לא קטן
של מוחות בוגדי כתי ספר היכוניים שמתנה עובדות, תאריכים
וסמטרים אשר אינם יודעים למצוא את מקומם. כמובן אין להכיל את
האמט כולה על בית הספר התיכון, כי שורש הדבר נעוץ בהשכלתו
אשר רשם כל טרם ופרס לפני הכנסו לבית הספר התיכון.

כדי לשנות את המצב הקיים במקדמה התיכון העל יסודית, הנני
מציע להכניס בה סמפר שינויים, וסקווה שהם יביאו תועלת.

ספר ובראשונה יש להקפיד על בחירה בחינה יאיוחה של כורים לבית
הספר התיכון. כורים אלה תיכיים להיות בעלי השכלה גבוהה, ונוסף
לכך יוכלו לשוב וללבן בעיות שהתעוררו בספת הלימוד שלהם, בקו-
רסים שונים, בהם הם ילמדו וישלמו בנושאים השונים.

בשפת אחר בוצרין לבוא שינוי, הוא הכנסות, שהן הכניס לצו-
רת התיכון בבית ספר התיכון. לפי דעתי המצומה הקיימות עתה
מתלקות באופן בלתי נכון את מקצועות הלימוד ואינן מאפשרות לי-
כון רב בחורס. לכן יש להפריד את מקצועות הלימוד ליותר מנסות
המרכזות כל אחת בתחום שלה, כגון סמפר של סמיחתיק-פיסיקס-
מנסה ביולוגיה, סמפר לימודי היהדות, מנסה ספרותית, סמפר חבר-
תיח וכד'. כמו כן יש לטמ את המנסות רוק בכיניה ויא, י"ב, ואילו
בכיתה ס', י', יש לטח את היסודות לכך באופן כללי.

יש להעמיק בלימודי ההיסטוריה ולסיים את הרשם על ההיסטוריה
היהודית, כמו כן יש לשוב וללמד את מקצוע הגיאוגרפיה על עמפי
השונים באופן מקיף יותר עם שימוש בעזרים סודרניים להמחשת החו-
סר, כמו סרטונים.

בשפת אחר של הלימודים, שיש להכניס בו שינויים, הוא לימוד
היהדות; הכוללים בתוכם את לימודי התנ"ך, המנסה, החלמוד, ובצמוד
לחס, את הממחחות השפה וצורתיה השונות שהתם. לפי דעתי אין
ללמד באופן נפרד את הרקוקס אלא לשכך אותה בלימוד מקצועות איה-
דוח והספרות ולהיארות את ההשפעות של היצירות הספרותיות במקצוע-
השונות, יש צורך גם להעמיק בלימוד התנ"ך בכיניה בית הספר
היסודי, לא רק מכוניה ספרותית אלא גם מכוניה לטוניה, ואת הרע-
יונות והקשות החיים להשאיר לבית הספר התיכון, שבה ייונו בהן,
כסיון שנשפ אילר ככר ההנברה ויכולה להרין אותן. כמו כן יש
ללמד את המנסה ולהלמוד ובציון, אגדה עם שונות המהיות אותן.

כסם שיש להעמיק במקצועות היהדות הרתיים, יש גם להעמיק
במקצה במקצוע הספרות. אמנם היצירות הספרותיות הנלמדות עתה
מחיות ברעיון טוב להשכלה כללית, אך הן טעמות ואינן טקפות רי-
צרכן את רוח היצירה של סופרי עמנו כצורות השונות ואת הקשות
החיים בתקופות השונות, יש ללמד את הרעק והיסטורי של הרעיונות,

וצורת היצירה מכוניה המכנה שלה. כל זה חייב להלמד בכיניה י"א
וי"ב של התיכון במנסה מיוחדת לטפרות ובצמוד לה גם מקצה סס-
שור העמים, וכן ללמד זאת בכיניה ס' - י' אבל בהימסח יתר של
הספרות העברית ובכתיבה יסודות הספרות הכללית.

במקדמ למקצועות המהימחקה ועמפיו רוצה אני לציון, כי עלי
לבוא במנסה נפרדה בצורה עמטיקה, עם הסדרה נסיונית, בעמפס
הנתנים לכך, בשונת הלימוד והאחרונה, ובצורה ששתיב יותר במנס-
זה אחיות.

גם למקצוע הסמפ חייב לבוא הסדר טוב יותר. מקצוע זה צריך
להלמד מכונימתיקה בכיניה ס' - י' ובתהרבה בשנים האכות, עם
החקריות אל הסמפ והתי הסוכב אותו וחקי הופעותיו במקום היותר,
נוסף ללימוד העמטיק בהררי הלימוד ובמקבדה, כל זה יעשה במנסה
נפרדה אשר תכלול את מקצועות הסמפ וקביסיה המעמיק וחלא-מעמיק,
ובלימוד של מקצוע הסמפ באופן כללי עם סמן היסודות בלבד בכיניה
ס' - י'.

בלימוד השפות צריכים להכניס הרבה את לימוד השירה והספרות
של העם שלומודים את שפתו.

שפת אחי שאינו קשור בסיוהר לבית ספר התיכון, הוא הגברת
הרשם הלאומי של הישראליים על ידי הרעאות ושיחות, על בעיות
אקטואליות של המדינה ושל העם, וכן סקירות - כתי עמב - על
המבב התכרתי-כלכלי בעולם.

שיותר אחיה במאמרי זה על אליסודים בכיה ספר התיכון היא
העומסח במתנים, לפי דעתי אין כבשם צורך לשנות כדן דבר, הבד-
נים שהונברו לאחרונה בכיה ספר התיכון יצורים אוריה ללימודים
למח וכן רציפות של ידועות. הם מאמרים לוודא את סמב הלימודים
של המליסודים, כמו כן יש להרבות בעבודות עצמיות המאפשרות כיסוד
של המליסוד, ובמסכיל לכך, יוצרות שיהות מעשורים שבהו יאבעק
דעות שונות על היצירה.

לסיום, אני רוצה להדגיש, כי למרות שביה הספר התיכון - בו
מכלה המליסוד רש הקומה קצרה בריוו - מעניק לנו הוויה רבות.
כמו כן יש למאוד להקנות חינוך אחיד וחינם במוסד זה, אשר יהיה
גם נקודת משיכה לרשם, וכן ע"י צורת לימודים ברחה רעננה, בעל
מסבחה על עמרות כנרות, אלא במסבחה על הרחבה הידיעות של המרס.

היהודים של ערונאי גרסני צעיר לנוכח אייכמן בתא-הזכויות.

אדולף בן אדולף קרל אייכמן, מפתחבנה הראשונים של ההכנות
 "הפתרון הסופי של השאלה היהודית", הוצטר ביום ג' 11 באפריל
 1961 לשפט, לאחר שנחתם בנשר השט-עשרה שבת מן הצדק ואף אחר
 סאתני לא ניסח את דעתו. דקות אחדות לפני פתיחת השפט, נחמלא
 האילים ערונאים רבים כקצווי הבל, וביניהם אף אני, ערונאי גרסני
 צעיר אשר נשלח "למסגרת" את השפט.

קרוב לשעה היעודה התקיימה אה עובר - יחד עם כל הקהל הרב -
 לפני מינת האולם, הור המלח-לחש גולד ורולף של הקהל הסמוך
 והסוכה במיוחד לרעו בו הפתח הדלה בפינה דכסאלית של בימת האו-
 לס, דלה סמיה המובילה אל תא הזכויות השטרויך. הדלה נפתח
 לרוחה, סתוכה הזכירה דמות של קצין משטרה, אשר הופעתו ומבטו
 החסור הפלו לנגד עיני הסונות של קצינים נאציים מלפני כעשרים
 שנה.

הנה נחגלית לראשונה דמותו החיה של אייכמן, לבוש חליפה כהה
 וחדשה, בעל קרחה וספקיים, פנים חיווריים, שה קפוצ בזיז
 כלשהו רבטנו מופנה כנאורה, אולי מתוך כושר, קריסת ישר -
 נזכרה.

השפט החל. נקרא כתב האישום אשר גודל אה עשרה השטט של
 העם היהודי בימי מלחמת העולם השנייה. הנה נשטעים רברי סנגורו
 על הנאשם הטוען כי אינו מקום לנשוא אלה למשרה, והוא כבר נזכרה
 על ידי המשטלה של גרסניה הסערבית, יורשתה של הרייך השלישי,
 כשטטו פעל הנאטט, על ידי מן השילומים לטרינה ישראל.

דבריו אלו של הסניגור העבירו כי צמרסורה פלינו אם אנחנו
 בגרסניה מספוק בטינו ובחרנון הטעוים לא יטיל עלינו את האשמה
 לפה שנמרחט לפני עשרים שנה, זה לא יעזור כי לא יזכה אותנו.

מחובתינו להכיר בעובדה כי לא האים בתא-הזכויות בלבד,
 ואחרים סונגו, רק את לכתם האטמים, טנאו על עונשם או שיבואו
 עליו, אין לומר כי גם בגרסניה סבלנו רוצאות הנה שילטון הנאצים.
 אי אפשר למפר על עונותה עשה עמנו או להצביר אותם מן העולם
 כשקנה, גם אחיים עשו זאת, אי שני-גרים אחים נאלצים לסבלו
 אורנה. אייכמן שייך לנו. נכון שסורר להגיד כי הוא עבר על התוק
 ואנו חפים משפט. אך אמור לנו לומר כי זה לא איכפה לנו סעבר
 עליו. אנו הגרסנים אינם יכולים להוק אה הענהה נגרנו יוצר,
 כאשר על ידי בריחה אל סאחורי קיר זכויות של הירוצים כפי
 עשושה ד"ר טרואציום, סניגורו של הנאטט, ואייכמן בעצמו. קשה
 יהיה לצפות שגורה נאשמה קולקטיבית, ואף אלה זכיה לעולם לתבוע
 זאה, כי נזרה באחריות קולקטיבית למקשים מלפני עשרים שנה.

יהכן, באסה, ששסן ריון זה נגד אייכמן כמייצג הסונות שליליות
 של העם הגרסני, ישנה את היחס לאומה הגרסנית. משטלחנו הנסח
 בטובן להטקין אה זה ריו חובתה וזכויות.

איך לא יפען כי גרסניה הסערבית ריה יורשה הסרינה הנאצית.
 כאן בירושלים נזכרה גרסניה נגד ישראל, אך עזה היחס ביניהן
 הדוק. כבינון היהודים רוצים לנבצ עשט צדק באייכמן, מכיון שהם
 ראו להטיכר כספרה על ידי שילומים. הגיע הזמן שחמטב ירשה סגור-
 סניה הסערבית תמנה יחסים סלאים עם סרינה ישראל וגרסניה החרום
 לביטוס סרינה ישראל בחתומים הכלכלי והפוליטי באחד.

אין אנו יכולים להגיד כי רק אייכנים היו קיימים באייצנו.
 רבבות אנשי סדע, כסורה, סיונאים, סונריים, סונריים וסנה אטמים העניו (?)
 לעזור לעם היהודי, להרים ראש נגד משטר הרשע ואף להקוסם נגדו.
 בעד אלו הייבים לתקל סמיה "הקונס" הסופלה על העם הגרסני, מן
 החרם המובל עליו על ידי העם היהודי, ויש ליצור קשרים עם
 גרסניה.

נכון שאנשים אלו עטרו היו סיעור, וסחרוב המכריע של העם
 הגרסני הטלים עם השטטר הנאצי וריה ער סונה-נשט למעשה השטע
 האיום ביותר שבוצע בהיסטוריה האנושית. אני רואה כי גם כאן -
 נכח סחרוב השפט - לא מגיין המסיגור את האשמה הכללית בלבי העם
 הגרסני, וזה מעשה הנראת חובי סלפיו. הקטיגור טופס את העם
 הגרסני נכון ובאופן הוגן יותר מכלל עקום אחר בעולם. גם אנו
 כסניגור שוללים כי אייכמן זה העם הגרסני. לא רק העם הגרסני
 אשם אלו גם העולם כולו אשם, שנתן לשלטון עריצים זה של רישלר
 להתמח ולחכיב סווא.

שפט זה אינו נעיס לנו, אך הוא סתוייב המציאות. פלינו לה-
 הייחס אליו בשלווה ולהרבות להציב את כל פעמי האישום נכ לפני
 הציוני בגרסניה ונג לפני העולם כולו. אוטנס רוצחתי רבים חיים
 כיום בקרבנו. כל קציני ה-ס.ס., אנשי פלוגות הירי, ואחרים לר-
 ככות הסות, קציני הצבא הנאצי, הדיפלומטים של שטרר החוץ. כל
 האנשים אשר סיינו לא כפטס לאייכמן חיים שלווים ולא באים עם
 ענטס.

לכיום אני סככל לא להשאר כסלווה וארישנה כלפי השפט, וסונה
 לעמנו ולעולם כולו. לצייך מאורעות הרמים של סונה השלושים ות-
 רבעים בספר ההיסטוריה שלהם, ולא לראות את העם הגרסני רק כאייכמן
 אלא גם כסורה אנושית כעלה קיום חיוביים. אני קחורה כי אייכמן
 יבוא על עונשו המגיע לו כפי שטוסם אורח העולם כולו בסטר השפטס,
 ולאחר כך סתורה גרסניה סחלק מהקוננות.

* * *

1. כקירה ביאוגרפיה היסטורית.

א. ה ש ס : נקרא על שם סדרם הנזכרה במקרא עם עמורה.

ב. הגבולות: הר סדרם שחרף לאורך החוף הדרומי של ים המלח. אורכו 12 ק"מ, ורוחבו 3 ק"מ, ונבנה 230 שנה מעל לפני הים.

בצפון: נחל חימר.

במערב: נחל מרזיח.

במזרח: ים המלח.

בדרום: נחל צ'ין.

ג. מ ב ג ה: החר בנוי מלה ועליו שכנה חורר בכסי רך, האופייני לכל בקעת הירדן. כיוונו אינו

כיוון הקניטה הכללי שבנגב, אלא צפון דרום, קטביל לכיוון ים המלח. מכאן החשערה שיש קרום, ולא ים המלח הנזכרה הוא מקור המליח שיצרו את החר. מים זה עלתה שרשרת הר סדרם כמקומה השלישונה, ולאחר מכן רק נוצר ים המלח ובינה את הר סדרם. השערה זו מבוססת על שרידי ים שנשמרו בבקעה שמסערב להר.

ד. היווצרות החר:

(1) לפני כ-35 מיליון שנה, בעידן השלי-
שון, היה כאן אגם מלוח ששרד מים מלוח. עקבות ים-מלח זה נמצא-
וה בשכבות החר. מאוחר יותר היה כאן גם אגם סחוק שהארכיאולו-
גים מכנים אותו בשם "סידרה סדרם". שרידי הים שרידי רולומיס
ונקעלי חיים אופייניים לאגם סחוק.

(2) לפני כ-10 מיליון שנה היה כאן אגם
מלח שלאחריו הייתה חקופת יובש ושרידיו ניכרים בהר בתור חול
צבעוני, נכס ואלבסטר.

(3) לפני מיליון שנה היה כאן אגם שששיע
חומר הסכונה "סידרה הלשון", שרידיו הם "חורר הלשון", גובה
חורר הלשון בכמות מביע לכדי 200 מ' (גובה המים כהחקופה).

(4) לפני 300 אלף שנה נהווהה שקיעה
בבקעה. כתוצאה ממנה, נלחץ המלח השלישוני, הצמיש מצבני הגיר,
והעלה למקלה עמו את "סדרה סדרם" ו"סדרה הלשון", ששרידים מהן
ניכרים על החר עצמו. הביאולוגים מכנים עלייה זו בשם הורסט.
המלה עלה בצורה אנכית וע"כ חלה שבירה הן במזרח (שכבות לאורך
ים-המלח) והן במערב (נחל מרזיח). המלה הרך הוא סיבת הפערות
והתרובות בהר, וכן הנשפים והזקיקים במערות המלח. היריעה

ההיסטורית ביניה היא עמורה סדרם (40 מ' אורך).

ה. סדרם במקרא.

בספר הביע ים המלח עד הלשון. בעוד שהחלק הדרומי היה איזור
ארץ פורה ויריע פריחה הסובחים עכו. עקב השקיעה שקע חלקה
הצפוני של הבקעה. שארץ זה מהאיים למימור מהפכת סדרם ועמורה
שכמקרא. באותה חקופה ביאולוגיה נוצר גם הר סדרם.

ו. הדרבים לסדרם.

שתי ריבנים מוליכות אל ים המלח וסדרם כחקופה עלפני גיבשה
הנגב ע"י צה"ל.

(1) באר-שבע - נכמים - ערוער - מטייה - מעלה עקרבים -
הצבה - נחל אספיה - סדרם.

(2) באר-שבע - מלחה - ראש זהר - מצפה זהר - ים המלח.
עם כיבוש הנגב ע"י צה"ל, שחרורו והתחלה פיתוח חבל סדרם,
נמללו וספרו של דריכס.

(1) כביש באר-שבע - דימונה - סדרם.

(2) באר-שבע - סמעה הנגב (כביש באר-שבע - ניצנה) - כפר
ירוחם - הפכת הגדול - מעלה עקרבים - נחל אספיה - סדרם.

(3) דרך עפר באר-שבע - נכמים מלחה - ראש זהר - הצפה זהר
- ים-המלח.

כיום כבר נמצאה דרך רביעים העוברת בחלקה כהנואי של הדרך
השלישית, באר-שבע - עומר ערד - ראש זהר - עין בוקק - ים המלח.

2. ים המלח ואובדונו.

יב המלח כידוע, נמצא בסמוך הנסוך בעולם, 390 מ' מחת לפני
חיים. עומקו מביע ל-400 מ' בקירוב. מכאן, שקיעתו נמצאת כ-
800 מ' מחת לפני חיים. אורך הים הוא 30 ק"מ ורוחבו 14 ק"מ
בממוצע, ושטחו מביע לכדי 1000 קמ"ר.

הפעילות והתחלים אשר נמשכים לים מספקים לו מים רבים
המכילים בחובם מליחים שונים. עקב המום הרב השורר בבקעה מהאיים -
דיים כיום מרובים בעוד המליחים נשארים והופכים את המים למליחה
מרוכזה. זו הסיבה, לדעת החוקרים, הסיבה לאחוז המליחים הגבוה
בים המלח; שאחוז המליחות בו גדולה פי 10 מזה שבים הפתוח.
(334-23).

היחורן שבים המלח הוא, שבנקל אפשר להפריד את המלח מן
המליחים האחרים.

המלחים הציקריים המצויים בים:

1] סגנן כלורי	22,000	מיליון טון
2] נתרן כלורי	11,000	" "
3] סידן כלורי	6,000	" "
4] סידן גופרתי	0,042	" "
5] אשלגן כלורי	2,000	" "
6] סגנניון כלורי	0,940	" "

כמות המים הרבה השורה בקיום עקשה את המים באיזור. לרובם זאת, מוט זה הוא דבר המועיל מאוד לייצור האשלגן. ייצור האשלגן מתבטא על הדומה סים לבריכות איוריי ואידריים, ולאחר מכן ירכוז המלחים ודיקום.

סגנניון למפעל כ-6 ק"מ הוקם סמוך טועלים בשנת 1937 ע"י אנשי המשקים בעיקרם, שכנו את המפעל. הרוח הייתה בהקמה המפעל היה מתחילם נוביסימסקי. קבוצת טועלים זו פעלה כמסגרת שיונה מגויסה מטעם התנועה הקיבוצית, כי לא היו אנשים אשר רצו להנהיב לעבודה באיזור קשה זה. בחקופת המנדט, היה המפעל הנהדרל כאימפריה הבריטית להקפד אשלגן וברום. העדר אמצעים והוטר שרוק-אי טעם ממני הפקת של המרים אחרים הנמצאים בים. כימי מלחמה השחרור היה המפעל שמתח ונפגע, אולם לאחר המלחמה שוקם והופעל מחדש. נכלל הכביש לברום, והמטמלה שקבלה תחת הסוהה את המפעל, שיפצה ארוח והחלה בהקמת מפעלים נוספים.

3. תולכיבי הייצור וההפקה.

הייצור מתחיל בכיבוש למקומים, שהוא כרוך באיבת מי הים וחזרתם לשורה של כריכות רדויה כהן חם מתאדים. מי המלח זורמים באיטיות - בהשפעה כוח הכובד - מבריכה לבריכה עד שהם מגיעים לבסוף לבריכות הקרנלים, (הרכובה של סולקולה אשלגן-כלורי + סגנניום-כלורי 6-10 מולקולות מים), במקום שאחוז המלח-ים הולך יעולה. לאחר ששהווה שרש על קרנלים בעובי של 7-10 ס"מ הוא נשא ומועבר לתקני הדיקום. במקטנים אלה מפרידים מסב את הנתרן הכלורי (מלת הבישול) והסגנניום כלורי, לאחר יבוש ועיבוד נוסף מקבלים 98% אשלגן-כלורי אשר ארוח משווקים בארץ ומחוצה לה. לאחר תהליך הפקת האשלגן נשאר תהליך הפקת מל-הים אחרים. מן ההיסטה הנשאית, מפיקים את הברוטון ומלחי הברוטון, נוסף למלחים אלו מפיקים גם סידן כלורי ומידן גופרתיים וזאילו הסגנניום עם המים נשאף החוצה.

4. השימוש במלחים הנמצאים בים המלח

א. האשלגן - האשלגן הכלורי שנמצא בים משמש לייצור הדמינס

הציקריים כגון גופרה האשלגן וזרחות האשלגן. הוא משמש גם לחומרי היטוי ולחומרות. שימוש חשוב אחר הוא כקטעיות חמרי הנפץ.

ב. הברום - הברום משמש לייצור חמרי הדלק, חומצת קטנה של ברום לכנזים משחית סובי, פעולה נעשה עקשה (יעיל למפוסים). הברום משמש גם במטה לייצור חומרות, הזבלים והחלקאות.

ג. הסגנניום הכלורי - משמש בחצעות כימיות רפואיות. כמו כן הוא משמש בחצעות השכססיל, הניר והכלים, חרכבה של סגנניום-ום שמשנות גם נשף הצבאי - ייצור כדורים גוהמים, זיקוקים, פצצות העברה ולהארה בלילה לשם צילום. גם כקטעיות הממכה הסגנניום-זיום הוא חומר בלם חשוב.

5. אסטרטגיה הפיתוח בהווה ובעתיד.

מפעל האשלגן היה הראשון במפעלים שהוקמו לברום. אולם כשכך הזמן הוקם מפעל הברום, אשר בשך הזמן התפתח וכיום הוא מספק את הצרכה המדינה וכן גם לשוקי העולם. מפעל אשלגן נוסף הולך ופותק עתה כקורה יצור חדיש. הגו אשר נמצא כראש זהו מגיע בציבור עד לסדרה ושם הוא משמש את המפעלים במקום, במקום החשכל. מציאות השמל במקום מאפשר הפקת מכהת הסגנניום הנמצאת כאן בכך-זווה רבות, נוסף לכך, שואפים לחדש את הפקת המלחים הטונים שהופקו במפעל הצבוני (נמצא עתה בידי ירדן). עתה מגדילים את שפתי הבריכות ע"י מרים ענקיים וכן מרחיבים ומקימים מפעלים נוספים במקום, דרכים חדשות נכללות לסדרה ובסביבה.

(הראאהו של אמון בקורם קצינים).

ענינים:

1. התגברות ההכנות של הקרביים למלחמה.
    - א. עסקת הנשק הצ'כית.
    - ב. פיקוד ערבי מסוהף: מצרים-סוריה-ירדן.
    - ג. הערכות הצבא בכיכי.
  2. פעילות הפראיזן.
  3. החמרה המגרי השיים במצרי אילת.
  4. בעיות סדיניות.
    - א. הלאטה ועלה סואץ (צרפת-אנגליה).
    - ב. אלכ' יריה (צרפת).
    - ג. הגוש הסודתי (הונגריה).
    - ד. שיחוף פעולה (ישראל - צרפת ואנגליה).
- היאור בסיקופיות בקצה של השלבים עם הכוחות, חור ציון
סופה אושי - סדון, צנח'.

לקחים:

1. שח"פ כיון זרועה - ה"א, חילוח יבשה אח"כ.
2. פיקוד - יוזמה והוסיפה (דייקה).
3. הכרעה מערכת ע"י שירון - מעלה.
4. צנחנים - בחר"ש וצנחנים בסיסלה - כוח לחימה.

הערה:

1. כוח הרקע של צה"ל גדל והשפיע על צבאות ערב.
2. רפסקה פעילות הפראיזן משמש מצרים.
3. חיזוק מעמד פוליטי של סדינת ישראל בעולם.
4. חומש שיט במצרי אילת.
5. הגברה רגש הכסוף של צה"ל והעם.

א ט נ ו ך

(ראשי טרקים בהרצאתו בקורס קצינים)

גרעון גלערי

למה? ולמה? - האל, האגר הישפט.
 וכי ישנה התשובה לאלה?
 כי היות האדם מן היצור החי,
 וסיוהו וסדו, ואין השלטה,
 ופחד וחיל, ורכים כביב,
 וסדוטה וסבוכה וסדו, ענות סבוכה,
 ענות השאול, והכל בספן שאלה,
 אור דולק ובה, זיוס הולך זיוס בא,
 והלמות שטיחים, וגלים מהנפצים,
 ואורה, זפחתי האביב מריחים,
 וילי ישן, מנוחה ורוחות,
 וטיפות גסס, כזפה, בריקים, רעמים -
 קול ענות חלומה יענה: "איה,
 ולמה? ואיך? וסדוע?" ופחד
 הצחוק או הריב ישאל, וסמחה לאיד
 תהיה לבואל, ומצוק, וסלע. עננים ככבשים
 או נזבות צחורות כאז,
 אנשים מתנפצים לרסיסי רסיסים -
 כזב ואכזב.

ירק וסדות - וסמעת הסדיק.
 גלים ירוקים סל קמה מתנועעת
 בספך הרוח, לא קור או מרב ישפידרה,
 אימנר, ירוקה, היא משה כונר ראשה
 מססל הסיבולת חוספת.
 סבבדים לסרוס ראטיהס יניצו
 וכולס באוה, וצחוק ססובה, וסמחה חחיים קולחה.
 ירוק אבטיח, לבו ארמוני, חוכס,
 סעע עזו וחיים וסך.
 הארטה ססובה לבנה אפורה,
 וכולה עזו וסרי בירוק ססנץ
 דיא קורצת אלי ובעינה ססובה,
 פחורה נעורים מתחללים ססוכרת:
 כי לבו הנגב, סעעת סמרת
 עד בלי קץ, עם סדות
 ירוקים סל קמה מתנועעת - - -

* * *

היה זכה, ואפס קצו -
סקיעה ארמוניה וזריחת הבקרים.
צוקים, דגלים, ערוצים שם בנגב,
הים כאיפת. והג'רסק ניצב,
מבינו הוד והפארת וראות מסגרת,
ורוח מרצים וקור זמכ.
דרכו של אים - יחיד הוא בהלך.
אמונה והוד התבור. כפתו המוסלנה,
דחוק החרטום, שפע מים ואור יקרות,
אכך - שפע בויץ, אבנים ועצים ושיחים דוקרניים.
מחורות וצחמים, ורוחב הלב עם צרות המבט,
איבה ומשחז ובוטת נעורים.
וחבוק דאיוני, שפחיים בקועות -
וחלום, וערבה למור, וכסוי לאחמול,
לישה ולכוב. וקשה להחזיל,
וקמת וקמה להמליך, ולזלע פואם נעברים
אנשים, ונשבר היחיד על הצוק כל אמתל,
ולשמר, אם יתנער, יסוב ויערוב וירצה.

כִּי הִפְרֵחַ נֶבֶל

הם שואלים "מדוע"
והטובה לנו אין,
גם אנו ככהם בכער
נטפלים אל החשיכה,
הנר יגביה אורו
וערפל יכסהו חמיד,
כי הפרו נבל
עַת רַצַּח בַּמִּדְבָּר.

כִּשְׁעֵי נִיְהוּם כְּבוֹכָבִיט

אתם מביטים לשמים
כי הרקיע כחל ומבטיח,
והארמה חמו רגליהם שמורה,
ועצב יס סביב,
אולם השמים צומחים מהוכה -
רק אל תרכבו עליהם
כשעיניכם ככוכביט,

